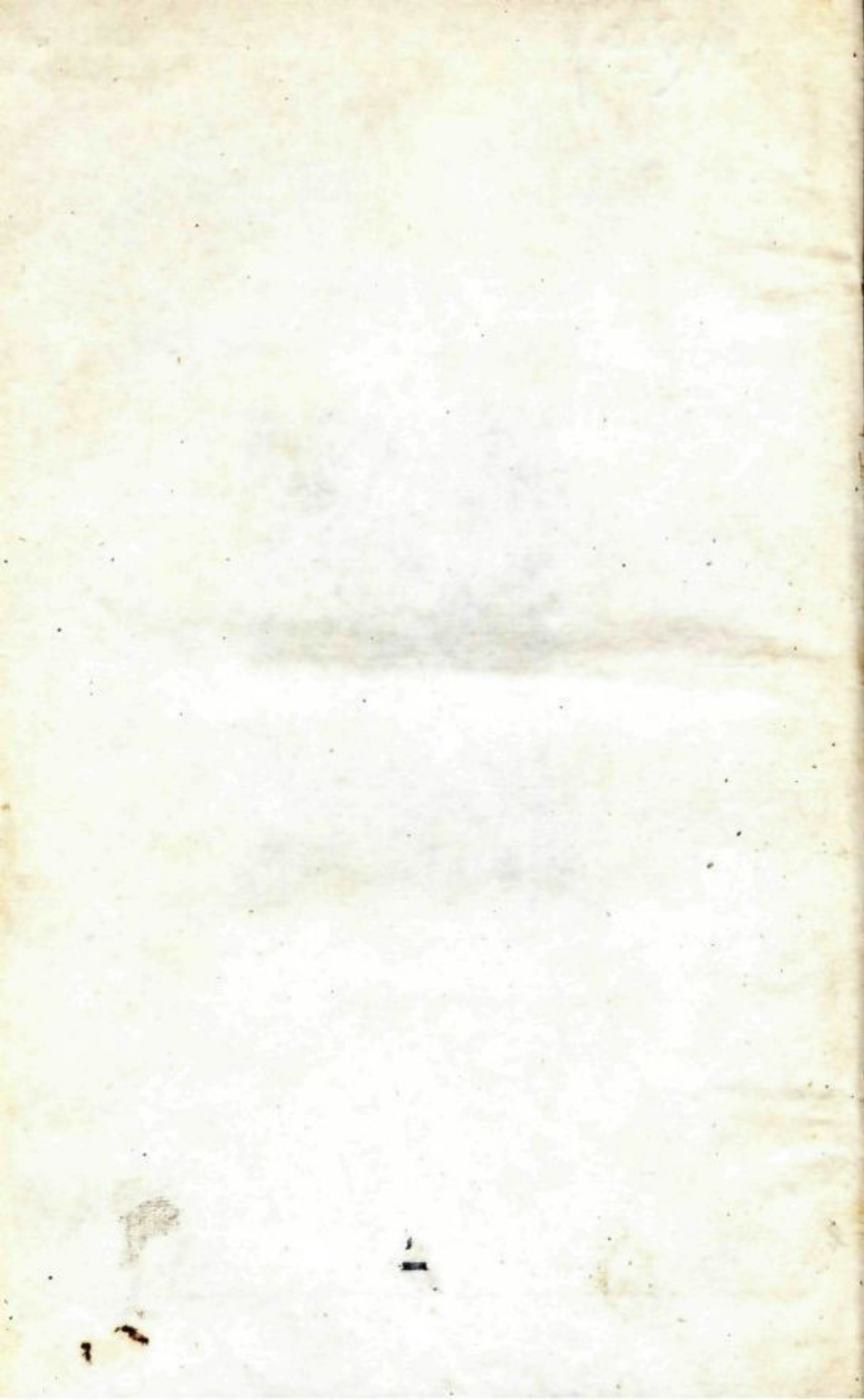

4201

KIRÁLY - VÁLASZTÁS;

MELLY TÖRTÉNT

A' KÉZMÍVESEK'

MESTER - EMBEREK'

és

PROFESSIONISTÁK'

DIÉTAI ORSZÁG-GYÜLÉSÉN.

Azon Gyűlés' Jegyző - Könyvéből (Protocollumból) ki - nézte, és a' kézbe keríthetett Acták' hitelességekhez képpest, némelly mellékes gondolatoknak közbeszövésekkel egygyütt, a' köz műlattság - és időtöltés' kedvéért le - is írta és saját kölcségén ki-is adta

LÓTSEI Sp. SÁMUEL, — GUBERN. CANCELL.

I-ső R é s z.

KOLO'SVÁRONN

A' Királyi Lyceum' Betűivel.

Ficta voluptatis causa sint proxima veris.

Horat. in Arte Poët.

ERDÉLYI MUZEUM
KÖNYVTÁRA

38867

Imprimatur.

Claudiopoli. 28-a Martii 1830.

JOANNES SZABÓ m. p.

Revisor.

Értelmes Olvasó!

E' kis mulattató Versezet (*Car-
men joviale*,) melly a' Kézmí-
vesek' 's a' t. Diaetai Ország-
Gyűlése' Jegyző - Könyvéből
(*Protocollumából*), híven, a'
Víg-ság' illendő hangján, és az
Igazság' pennájával, magoknak
a' Diaetai Rendeknek pedig, és
Tagoknak szokottas szavaikkal,
— a' *Horatius'* Poéticájának,

azomban, ha mindenekben el
nem érhetett — mindazáltal el-
érni erányzott rendszabásaihoz
alkalmaztatva, íródott - ki; az
e b b e n kedveket lelhetőknak,
sőt talám olykori únalmaikat
űzni-is kívánó Olvasóknak, az-
zal a' Jelentéssel adódik kezek-
be ez' alkalmatossággal, hogy a'
cziel, mellyel ez mostan meg-

jelenik , kettős : (*duplex Libelli dos; Phaedr.*) eggyik, és különösöbben a' Kéz-mívesek között okozandó ártatlan, költsönös, és társaságos (*jovialis*) kedvtöltés ; másik viszont az , hogy általa , az értelmes Olvasásba , még azok - is , kiknek parlagban hagyatott elméjek attól idegenkedni tapasztaltatik , mint-

egy akaratjok ellen-is belé kap-
pattassanak. — Melly kettős czé-
lok ha-csak néminémű részben-
is elérődhettek, ösztönül fognak
szolgálni arra, hogy a' Verse-
zet' végzetében jelentett újabb
Diaetai Ország - Gyűlésre nagy
számmal, és éppen illy mód-
dal felseregglő Szépek között lé-
endő *Királynő-Választás* - is,

's azon alkalmatossággal, a' választott Királlyal tartandó *Menyegző*-is, még ez' idén, hasonló igyekezettel, hitelesen, és a' *Diaetale Protocollum*nak hív követésével íródjon-le. —

Költ Kolo'sváronn, Januariusban.
1830.

KIRÁLY - VÁLASZTÁS.

A'

*Könyv-nyomtató (Typograph.)
és Könyv-kötő (Compactor)
együtt beszélgetnek.*

T Y P O G R A P H U S.

Minden kissebb, - nagyobb Czéhok*, 's Társaságok **
Úgy vagynak alkotva, hogy állandóságok
Légyen, és a' célra olly tulajdonságok,
A' mellyektől függjön létek, 's boldogságok;

De mivel az ilyen Társaságok még-is
Bomolhatnak, ha nincs' Eszköz, és jó Vég-is:
Azon gondolkoztam mind mostan, mind rég-is;
Hogy Királyunk lenne, 's azzal szövetség-is;

Mert megkell vallani szégyenünkre nekünk —
Azt, hogy igen tágos, 's megeresztett fékünk,
Rendetlen voltunkban nincs' állandó székünk,
'S Vezér nélkül, lehet rosszra menedékünk.

Lám, a' Juhoknak-is Pásztorok tartatnak,
A' kiktől amazok jól kormányoztatnak:
Jobb hát így nekünk is ha *Vorok* húzatnak,
'S Egy felsőbb Fő alatt ügyeink fojtatnak.

Egyszó mint száz, mondom öszültsz szakállomra —
Királyt kell választanunk! 's e' nagy hatalomra,
Ki lépjen, kívánnám ha esnék tudttomra, —
Rá-állván mindenek fontos tanácsomra.

* Czéh, a' *Mesterek* Gyülekezetét, 's *Gyűlések*
helyét; — ** A' Társaság, pedig, különösen
a' *Legények* és *Inasok* gyűlések helyét teszi

Országunk kívánja ; hogy legyen Királyunk ,
 Ezen Végezéshez azért mellé álljunk ,
 Hólnap után Délre tehát *termináljunk* ,
 Honnyainknak észszel, 's tanáttsal használjunk.

Hívó-Levelünknek ez hát a' *ténora* :
Készüljen Nagyságtok , 's kiki üljön Lóra .
Ne nézzenek szélre, essőre , és hóra ,
Indúljon minden Kar erre a' dob-szóra.

Parancsolatunkat valaki megveti ,
 Péter vagy Pál legyen , de azt elhiheti ,
 Hogy sujjos büntetés Őt' ezért követi ,
 Al-és Fő Rend-Urak kiki ezt értheti.

K ö n y v k ö t ő . *(Compactor.)*

Jól vágyon a' dolög , — helyyes a' gondolat ,
 Tudom a' Kompaktor , hogy nem marad alatt ;
 Ha másé lészen egy, enyim leszsz száz falat ,
 Mert nem termett másom a' korona alatt.

Nem-is tudom köztünk , illy Nemes Vérség közt ,
 Hogy nincsen külömbség a' sajt , és túró közt ,
 Hiszem , Familiánk nem termett Vargák közt ,
 Mert mi-is forgottunk Császár 's Királyok közt.

Nosza , hát mit tudunk , lássuk hamarátskán ,
 Hiszem az Egér-is ejt csúfot a' Matskán ,
 Tsak egy kis fejsze-is nagy vágást tesz a' fán
 A' marhát is láttam meghízni a' szetskán.

Siessen, hát, minden Rend e' Diaetára, —
 Mit most végezhetünk, ne hagyjuk sokára,
Concurrálván mi-is a' vártt Koronára,
 Mert kezünk nem szokott sámfa és kaptára;

K ö n y v n y o m t a t ó (Typographus.)

'S ki tudja? ha talám mi nyertesek leszünk:
 Mivel bõltsességben vagyon nagyobb részünk:
 Azért hogyha próbát e' Diaetán teszünk,
 Királyi Koronát legméltábban vészünk.

Én a' *Typographus* — te vagy a' *Compactor*,
 Légyen köztünk töstént Kengyelfutó, Actor,
 Így menyen jól végben — majd leszen *Exactor*.
 'S az Ország megmondja, ki légyen a' *Factor*.

Futó! hát lábaid legyenek mérészek —
 Indúlni! —

Kengyelfutó.

— Szolgája Nagyságtoknak leszek;
 Már serény lábaim, 's öltözetim készek,
 Harmad' napok alatt mindennek hírt tések.

Mesterségem nékem úgy-is a' hamar-út,
 Mert a' paripa-is verset velem ha fut,
 Tsaknem a' tölönkös disznó' sorsára jut,
 Mikor gyors lábaim' hányom mint a' tollut.

Folytatás.

Fut — nyargal a' Posta , sem nem áll , sem nem ül ,
Látja, hogy az Ország melly rosszsz, Király nélkül,
Örömében Ő-is bőréből majd kihül ,
Gondolván , hogy talám Ő sem marad szélül.

Mihelyt véghez-vitte fontos követtségét ,
És megmagyarázta a' Felgyülés' végét ,
Még egyszer kiszabta a' kötelességét
Kinek-kinek, 's tette-viszsa siettségét.

— — — — —
Ez Hívó Levelet mihelyt kiki vette ,
Mit írnak , *serio* , hogy azt megértette ,
Jó móddal az útnak magát készítette ,
Mást menni helyette senki sem engedte ;

Ki hintón , ki kotsin ki tsak ló-háton ül ,
Némely'k pej-Lováról leugrani készül ,
Más pedig Sógorja' érkezésén örül ,
És némely'k, Bátyjának szemlélésén eldül ,

Éppen Kolo'svárra mind compareálnak ,
Hol midőn fejenként mindnyájan megszálnak ,
Királysággal majdon kitkit megkínálnak ,
De még-is azt teszik, kit jobbnak találnak.

Felgyülvén mindnyájan a' Gyűlés' Hellyében ,
A' *Typographusnak* lépnek ellenében ,
Kitől fogadtatást nyervén jó kedvében ,
Ezen Parancsolat hangza beszédében :

Senki a' Választást meg ne késleltesse ,
Sem gallérját másnak rútul ne illesse ;
Betsülettel szolljon , 's a' rendet kövesse ,
Voxolását pedig ebben helyheztesse :

Primo : *Hazugságnak dija két száz forint ,*
 Secundo : *Az szolhat , kinek a' Tanáts int ;*
 Mert ha kérdetlen szoll, itt szént hiába hint ,
Büntetése lészen két száz forint megint.

— — — —

Ditsérik az eszét , mint ki, kigondolta —
 A' Gyűlésnek tzélját ; mert jól megfontolta ;
 A' *Typographus* hát *Praesidens* azolta ,
 Mert a' Commissiót Ő' esze koholta :

Még a' *Compactor*-is nem marad a' porba ,
 Mert a' *Diaetán* ül *Notárius* sorba ;
 A' *Kengyelfutóis* jól bevett a' borba ,
 Gondolván , hogy vagyon a' Királyi tórba ,

Némelly'k ditsekedik Familiájával ,
 Más kérkedik vitéz *Bendegúz* Attyával ,
 Más mással , más majd meg kézi munkájával ,
 Tsak hogy megkínálják a' vártt koronával.

— — —

Ím az *Aranymives* , arany köszöntyűkkel ,
 Eljöve , ujjait megrakva gyűrűkkel ,
 Késekkel, villákkal aranyos nyelűkkel ,
 Poharakkal, ékes és tzifra szerűkkel ,

Jő a' *Bányász* , *Kesztyűs* azután érkezik ,
 Majd egy *Kőfaragó* melléjek férkezik
 Utánnok legottan *Csiszár* következik ,
 'S Mellé *Fazékasok* magokat szegeznek ;

Itt van a' *Schúster* is fényes stiblijével ,
 Módis topánkával, új pántoflijével ;
 Jelen a' 'Semplés-is puha kiflijével ,
 Kissebb 's nagyobb sózott böjtös perettzével ;

Azután *Klavíros* lábhegyen bélépint ,
 Háta megé tzaamog a' *Serfőző* megingt ,
Fapetzáros osztán alól szőnyeget hint ,
 'S hogy foglaljon helyet , a' *Tubákosnak* int.

Gyékény 's *Kosár-kötő* együtt a' *Sütővel* ,
 Im' előállanak sorba a' *Mettzővel* ,
Fűsüs , *Tötsináló* , a' *Flasterezővel*
 Utánnok kullognak egy más *Vas-verővel* ,

A' *Puskatsináló* jön a' *Paplanyossal* ,
Kút tsináló , 's *Kováts*, szomszéd *Lakatossal* ,
 A' *Képfaragó*-is siet *Asztalossal* ,
Szurok-tömő , 's *Pipa-gyűrő* , *Parókással* ;

Festő , *Kéményseprő* , utánnok sunnyognak ,
 Egymás ellen itt is keménnyen dohognak :
 Ennek korimos voltán mind el mosolyognak ,
 'S hogy *Annak* rubái széltől rá-lobognak :

Eljöve a' *Szabó*, téglázó-vasával ,
 A' *Tsizmadia*-is, dikis, 's mustájával ,
 Azután *Gömbkötő*, az *Áts*-is bárdjával ,
 Az *Órás*-mester-is ütő-órájával ;

Ezeket követi *Kalányos 's Ón-míves* ,
Egy Szítás, utánnok *Híntós*, és *Réz-míves* ,
Takáts, *Kádár* , *Nyerges*, *Halász*, és *Kömíves* ,
Szijgyártó , *Skatulyás*, *Szöts*, és *Szőllőmíves* ;

Majd érkezik *Ötves* , *Paruplis*, *Kupással* ,
Szappanyos, *Orgonás*, együtt a' *Vadászszal* ,
Kiket követ nyomba Kerekes, *Lovászszal* ,
Festő, *Gypsy-figuráns* egy más *Madarászszal* ;

Papiros-tsináló, jön *Harang-öntővel* ,
Úveges, *Töltéséres*, a' *Posztónyíróval* -
A' *Kalap-tsináló* a' *Téglavetővel* ,
Köszörűs forgódik a' *Kötélverővel* ,

Jelen a' *Kertész-is* sok szép újságával ,
Itt is szedi a' pénzt az ő munkájával ,
Mellé kuporodik a' *Csösz* kantájával ,
Billeg a' *Timár-is* húsló kaszával.

Jöddögel a' *Gürtler* viszont *Pénzverővel* ,
Kővágó, *Sóvágó*, *Szén 's Mész-égetővel* ,
Majd a' *Tzúkkerbákker* az *Enyvetfőzővel* ,
Spanyolviaszöntő *Paszománt-szövővel* ;

Jön a' *Patikáros* együtt *Sír-ásóval* ,
A' *Plajbáskészítő* — *Pártatsinálóval* ,
Mellettek a' *Virslis* majd a' *Drótozóval* ,
A' *Búvár-is* búkál közbe *Képtróval* ,

Vágtat szekerekkel *Posta* — a' *Vámossal*,
Tántz-Mester a' bakra szökvén az *Orvossal*,
 A' *Pásztor*-is kullog utánnok *Hajóssal*,
Kávés, *Trakter*, *Strimpflis* a' *Biliárdossal*;

Azután sietnek *Favágó*, 's *Ószeres*,
Tentás, és *Schúwichsos*, *Gubaszövő* 's *Szüres*,
Csokoládés, *Kefés*, a' *Néző*, 's *Nádmézes*,
Pogácsás, *Méhészszel*, *Lotris*, és *Fűrész*;

Érkezik a' *Kalmár* a' *Játtzó-Kártyással*,
 A' *Pálinkafőző*, szomszéd *Arendással*,
 A' *Tsillag-vísgáló* billeg megint mással,
Újság-író, 's *Olaj-ütő* két *Pajtással*;

A' *Keményítő*-is hogy ki ne maradjon,
 Igyekszik *Tzernásnak* kezét miként adjon.
Kortsmáros-is ballag hogy tovább haladjon,
 Itt a' *Muzsikás*-is köz'ltök hogy vigadjon.

Abárló-villáját a' *Szakács* forgatja,
Borbély beretváját, 's köppüjit mutatja,
 A' *Szántóvető*-is kévéit aratja,
 Mellette mindjárt a' *Molnár* garatja.

Itt van a' *Mészáros* nagy véres bárdjával,
 Utánna a' *Mokány* egy *Zsiros* kártyával,
 Az *Esztergárius*, *Tsütorás* bátyjával,
 A' *Gyertyamártó*-is fontos gyertyájával:

Várják — hogy a' dolog millyen processussal —
 Azomban —

(1.) *Az Arany-míves*

— — szoll illy jussal
Engedjen Nagyságtok, én a' sok virtussal
Leghiresebb vagyok, szép mint laurussal.

Ugyan ki itéli a' Koronát másnak?
Hadd nézzek szemébe annak a' pajtásnak,
Jól tudom hogy alám sokan vermet ásnak,
De nyakát szegem még ez' verem — kapásnak.

Aranymíves vagyok, Nagyságtok láthatja,
Hogy engemet illet Királyság, mondhatja,
A' Koronát méltán nekem is adhatja,
Mert nincs' illy mesterség kiki megvallhatja.

Aranyból gyűrűket, 's tzipra tányérokat
Mivelek, 's metszek rá ékes virágokat,
Készítek sokféle drága szerszámokat,
Úgy hogy szem nem látott illy ditső dolgokat.

Aranyból tsinálok arany peretzeket,
És azokba rakok sok drága köveket:
Igy találom sok szép szűzeknek kedveket,
Mikkel meg frisselik gyenge termeteiket.

Arany 's ezüst lántzok én kezem' művei,
A' szép fülönfüggők kezemnek szennyei,
Császárok' Királyok' sok ékességei,
Az én ujjaimnak tselekedetei.

Tőlem függ aranyos Templom' ékessége,
Reám néz az arany-edénynek szépsége,
Nálam nélkül nintsen semmi fényessége,
Uraljon hát engem' a' föld' kereksege.

(2) *Harang-öntő.*

Mit akar e' büszke? hogy' fetseg a' nyála,
 Ez Úri Diaetán nagyon kiábála;
 De, tudom hogy kedvet itten nem találja,
 Mert nem fogadtatik arany mosdó-tála.

Bezzeg, ha Királyné Aranymívest tennénk,
 Az Arany 's ezüstre jó molyférget vennénk,
 Kik illy főt uralnánk, ugyan előmennénk,
 Tsak száraz málét-is ha kapnánk, úgy ennénk.

A' hól Ő érdemel tsak Kapitányságot,
 Ott meg érdemlek én legfőbb Méltóságot,
 Nem szollok Nagyságtok előtt hazugságot,
 Vallja-meg ki akar szólni valóságot.

Az én mesterségem' ha ki megvi'sgálja,
 Azt igen drágának 's betsesnek találja,
 És igazat szólni hogyha nem sajnálja,
 Ennek mássát földön aligha találja.

Öntők virágokkal ékes harangokat
 Azokkal híressé tések sok tornyokat,
 Én szoktam önteni ágyút, 's mozsarakat,
 Mellyeknek vehetni sokféle hasznokat.

Ha valaki meghal: kiki végpompája,
 (Melly által adatik,) én kezem' munkája,
 Úgy templomba való menésnek órája:
 Engem' illet hát az Ország' Koronája.

(3) Órás.

A' Harangöntő-is ugyan hízelkedik,
 Hogy Király lehessen, abba mesterkedik,
 De, mestersegével hátor ditsekedik,
 Királyságra mégis Órás emelkedik.

Az Időt órákra mert én szabogatom,
 Minutákra osztva, mikor kell, mutatom,
 Éjjel nappal aztat úgy alkalmaztatom.
 Hogy a' Publicumnak tessék akaratom.

Arany 's ezüst Órák által ékesitek —
 Házat, 's palotákat, azt ti is hiszitek,
 Tornyokra Várakra Órákat építetek,
 Mikkel Városokat, 's uttzákat szépítetek.

Én határozom-el a' Templom-járását,
 Nekem köszönhetni az idő' - folyását,
 Tsak én adom hírül a' Tanátstartását,
 Nálam nélkül nem ládd az idő' állását.

Kisded szép módelbe Dámák' mejjén ülök,
 Módos kis mívemmel bennekedvet szülök,
 Engem' emlegetnek, állók akár ülök,
 Élek, avagy halok, 's végképpen meg hülök.

E' Diaetára is tsupán én adtam jelt —
 Órá'm' tsengésével, a' mit kezem mívelt;
 Értelmem, 's tűz-eszem mindennek megfelelt,
 A' melly Királyságra felettetek emelt.

Kivánságom tehát, kiki fejet hajtson,
 Senki Uraságom alatt ne sohajtson,
 És arany időket alattam óhajtson,
 'S a' ki jó Hazafi, kulatsomból hajtson.

(4) *Réz-míves.*

Jól mondják, hogy mikor a' Vadász ditsekszik,
 Elebb az áldomást meg-inni igyekszik;
 Majd osztán a' vadat úgy lövi ha fekszik,
 De ha szembe ugrik, puskástól betegszik:

Órás' virtussa is csak ezekhez megyen —
 Nagynak véli magát, mihelyt áll a' hegyen,
 Királyságról álmod, holott nints' mit egyen
 Szegény háznépének szűkségéről tegyen:

Ott lehet az Órád ha nintsen ezüstöd —
 Jó pálinkafőző pénzkereső üstöd,
 Takáts' bordájára szorúl akkor nyüstöd,
 Mikor önn' magadnak sem konyhád sem füstöd.

De, ha kondéromat kezded kalapálni,
 Rozsolisfőzőknek igyekszel használni,
 Sikerebb élet'-módját fogsz találni,
 Nem kell a' tornyokra Óráddal hágtálni.

Esmérheti kiki betsét míveimnek,
 A' mellyek tanúi szerzett érdemimnek,
 Tessék bár vizgálni számát edényimnek,
 Széles ez világon hasznos szereimnek.

Elbujhat előlem minden más mesterség,
 Csak az én nevemet hirdeti a' Község,
 Tepsi, 's víz-merítő nélkül nints ékesség,
 Enyim, hát, a' fényes Királyi ditsőség.

(5) *Pléhes, v. Bádogos.*

Hallátok Rézmíves' nemesi virtussát,
 Millyen bízvást tartja Királtságához Jussát;
 Ám formállya másképp' kondérja' tubussát,
 De még sem nyeri-el a' Király' thrónussát.

Mert külömb ember a' Pléhes, vagy Töltséres,
 Virágzik hírével nagy és kitsiny géres,
 Betsüli 's urallja mind Mágнас, mind Béres,
 Én vagyok, nézzétek, egy érdemes Pléhes!

Pléhes az én nevem, azt jól mind halljátok,
 Töltsér, 's szűrő nélkül, mit értek, tudjátok,
 A' bort, sert, rozsólist hogy el ne ontsátok,
 Az én nagy hasznomat most megfontoljátok.

Vas-pléhből-is szoktam jó, téli kementzét —
 Dolgozni, mit kiki ölel, mint kedventzét,
 Hordják-is azt tőlem napjában kilentzét,
 Mellyből egy-is fel-ér száz rezes szelentzét,

Bádoggal befedem a' magas tornyokat,
 Tsinálok ékes, és szépszerű gombokat,
 Mellyek ékesítik a' Tiszt-sátorokat:
 Úgy nézzetek, tehát, mint Királyotokat.

(6) *Fazékas.*

Nagyra akar menni a' Pléhes' élete ,
 Mintha az Országnak Ő vólna követé ;
 Várom , mi leszsz erre Tanáts' Ítélete ,
 Hiszem, hogy én leszek Király Ő helyette :

Jobban-is illik az Fazékas-mesternek ,
 Mert több hasznót téssen ez minden embernek ,
 Más kettőnek; de én nyóltz kilentz ezernek ,
 Kivált Bokályt sokat hogyha földhez vernek.

A' pléh-kementzéddel te tsak kantárkodol ,
 Tőlem loptad mívem', mellyel kínálkodol ,
 Tartok tőle addig 's addig kúfárkodol ,
 Míg a' pléhed mellett őszverozsdásodol —

Én tsinálok tálat, korsót, és tsuprokat ,
 Fedőket , és lábost , mázos fazékokat ,
 Edényeket , mellyben tartnak virágokat ,
 Egyszóval mellyeknek vehetni hasznokat ;

A' Portzellánok is általam készülnek ,
 Miknek pengő szélén virágaim ülnek ,
 Ezeknek fénnnyével a' szobák szépülnek ,
 Világszerte azért mindenek betsülnek ;

Minden ember nékem nagy hasznomat vészi ,
 Valaki a' földén a' kenyerét észí ;
 Mert az én munkámmal sok szükségét tésszi ,
 Van, hát, Fazékasnak Királyságban részi.

(7) *Molnár.*

Oh szegény Fazékas, mint tsapta a' lever! —
 Nem látja Nagyságtok, mint örül és nevet?
 Gondolja Királynak tesznek olly sár-revet,
 A' ki még ma szegény sem ivott, sem evett.

Nem sárgyúrót illet nyúl ni koronához,
 Talám most-is agyag ragadott markához,
 Hogy' vólna ez Ország hív, rút Királyához?
 Tsak menjen, hát, vissza, rugni, korong jához

Beh könnyeden szokott sok ember élödni! —
 Ha bár, tsak tsuprával tud is bibelödni:
 Hiszi — légyen Jussa a' Rangért kötödni,
 Holott, ha vizsgáljuk, tud tsak rühölödni. —

Most örlém Aradi szép fejer Lisztemet,
 Mellyből vészi kiki jól sültt kenyeremet,
 Fazékassal tehát nem váltok érdemet,
 Itélje-meg minden, nagy külömbségemet.

Sokkaltta méltóbb, hát, Királyságra Molnár,
 A' kinek mindennap' malma haszonra jár;
 Látom, mindenféle Rend tsak én tölem vár,
 Tölem, a' kit illet már a' Királyi Vár.

(8) *Takáts.*

A' Királyság után Molnár miért-is jár?

Mert a' közmondásként; a' hol ötven Molnár—
Együtt szédelegnek, megint ötven Koltsár, —
Mint száz tolvaj által, esik annyi sok kár.

Nem illet Királyság azért soha Molnárt;

Vajki sok Örlőnek téssen gyakorta kárt!

A' Királyság után ugyan miértis járt?

Eltseppent Ő attól, a' mit olly' igen várt.

A' Takátsnak ahoz nagyobb jussa vagyon,

Mert Nagyságtok előtt vagyon betshe nagyon;

Ki mást választ, jöjjön velem ki a' fagyon;

Mindjárt ütöm szövő-zúgolyommal agyon.

Ki nem akar járni rútúl 's mezitelen',

Engemet uralni mindenkor kéntelen,

Jó és szép vásznakat szövők én szüntelen'

Mellyeknek van haszna mindNyáron; mind Telen.

Én szövöm a' Sáhos asztalkeszenőket,

Az ágyakon-lévő batiz lepedőket,

Sléziai gyóltstot, és fejtős kendőket,

Ki nem ural engem', vesse el, hát, Őket.

(9) S z a b ó.

Ebbel jobb, azt mondják, a' Szóts a' Vargánál,
 De, ha nyelvem volna Takáts' bordájánál,
 Majd kibeszéllené e' nagy Diaetánál,
 Melly sok lopott vásznót látott Aszszonyánál.

A' ti Feleségtek soha nem fon, sem sző,
 Ujjait nem hordja, mint másnak, el, a' tő,
 Még sem rongyoskodtok, sem te, sem pedig ő,
 Mert nálad a' mások' gombolyagja nem nő.

Ha vigyáztok tehát hasznos mesterségre,
 Avagy országbéli tsendes békességre,
 Reám nézzetek mint Királyi Felségre,
 Vagy mint a' ki lépett legfőbb ditsőségre.

Mert dolmány, és nadrág én általam készül,
 Pantallon, és lájbi, kezem által épül,
 Ugyan ki-is, mérne, ülni Szabón felyül?
 Szeretném meglátni szertül-szertelenül.

Merő Uraság vólt eddigis életem,
 Mostis melly sok Úri Rendtől tiszteltetem;
 Ott' méregetek én aholott szeretem,
 Király vagyok, tehát, mostis azt hirdetem.

(10) S z ó t s.

Talám Trombitás volt Apád, hogy hirdetni —
 Olly jól megtanúltál, 's másokat hitetni;
 Apró tód' hegyeit könnyen tudod vetni,
 Kartsu frakkod' szélét szélről lebegtetni.

Nintsis egyéb, mellyel ez' helyen kérkedhess,
 Hanem hogy ámittsál, és voxokat szedhess;
 De itten nints' módod, hogy most méregethess,
 Sem hogy lopott támizt tegyél béllésedhez.

Jól mondod, hogy él'ted Uraság volt eddig.
 De azt nem tudhatod, tartós lesz-e meddig?
 Mivel tsalfaságod most a' hetvenedik,
 Melly a' tsipett gallér' hegyéből vénhedik.

Lám az én ködmönem' szép Fáták viselik,
 Farkas bőrbundámat nagy Urak emelik;
 De mesterét azért bizvást-is tisztelik,
 Mivel minden tzikkje igaz bordán telik.

Karmantyum, 's sapkám is télben jól használnak,
 Mert a' tsáva, — 's tserlév azok körül hálnak;
 Van hát betsületem mint Ködmönös Pálnak,
 Im' a' Királysággal már is mint kínálnak!

(11) *L a k a t o s.*

Mi leszsz a' világból, ha már még a' Szóts-is —
 Királyságra vágyik, holott lába löts-is;
 Hitvány rossz fejednek az sints mivel öls-is,
 Elelkedre Nyárban nints is miből költs-is.

Ringy-rongy pöszlékkel egész Ország teli,
 Dohott bőröd' szaga orrunkat reszeli,
 El annyira, hogyha továbbis terheli,
 Egész Diaetánkat a' Hideg kileli; —

Mitől az Ég mentsen — kérem Nagyságtokat,
 Köztünk ne szenvedjen többé csávasokat,
 Hiszem, illy gézengúz, és fél-lábosokat
 Ugy nézheini mint egy Invalidusokat.

Jobb, inkább, nézzenek, im' ezen zárokra,
 Koltsaikkal nyíló kettős lakatokra,
 Két kezem' művei — sarkokat ajtókra —
 Tsak én rakhatok-fel erőssen azokra.

Templom — 's Tanátsházat mi őriz? ha nintsen —
 Jó sarok, és závár két erős bilintsen;
 Ajtóm vígan nyílik akármellyk kilintsen,
 Próbálja, Nagyságtok, tsak egy szómra intsen.

Én vagyok őrzője kintses kamaráknak,
 Általam tartatnak pénzek az árváknak,
 Véd angyala vagyok smukkos satulykáknak,
 Korona kell bérül az illy szép munkáknak.

(12) *K ö t é l - v e r ő.*

Talám olyan Tzigány-formát süvegelnénk !
 Igen ! ha Szeretsen Országban telelnénk ,
 Vagy a' Cyclopsok közt fúvókat szelelnénk :
 Ha ész nélkül volnánk, illyeket mívelnénk.

A' Királyságot én jobban kérni merem ,
 A' ki a' kötelet sok haszonra verem ;
 De kerekem' néktek ingyen nem tekerem ,
 Sőt nemis koptatom jó 's drága műszerem' ;

Hanem' csak azt mondom im' cathegorice ,
 Hogyha van még betsben Spárgám adverbice ,
 Szoljatok részemre bártsak historice ,
 Hiszem , ha Első nem —, ám de leszek vice.

Kötelem , és spárgám , 's meg erősb istrangom.
 Világszerte mondja , hogy van itt Fő Rangom ,
 Húzzátok-meg tehát Királyi harangom' ,
 Enyim a' Hatalom , 's köztetek fő Hangom.

(13) *K ő m i v e s.*

Mit szoll ez magáról , hogy ő Király légyen ?
 Jobb , hogy Sententiát e' Diaetán végyen —
 Mint sem istrangjával itt annyi kárt tégyen ,
 Jobb bizony istrangja a' nyakára mégyen ;

Hiszem , a' kötéllel tolvajok köttetnek ,
 A' sok lopott Lovak az által vitetnek ;
 Még ha az Istenek sokáig éltetnek ,
 Köteleddel együtt felfelé léptetnek ;

De kinél én vagyok , annak házán él-hál
 A' jó nyugalom szobájában megszáll ,
 Nagyobb vagyok hát én ez' haszontalannál :
 Mert hogy szép házba lakj , azis én rajtam áll.

Nagyságtok jól tudja , miket , hogy' fundálok ,
 Erős kastélyt kőből , 's téglából tsinálok ,
 Pintzét rakok , 's arra házakat formálok ,
 Semmi sints állandó a' hol én nem állok.

A' nagy magas tornyok általam készülnek ,
 Győzhetetlen bástyák tölem felépülnek ,
 A' tolvaj , 's ellenség , miattam rémülnek ,
 Jobb Nagyságtokis mint Királyt , úgy tisztelnek.

(14) *K ö f a r a g ó.*

Ditsekedik Páva, 's Holló, a' tollával,
 Mit ér a' Kőműves minden szerszámával?
 Mert a' melly épület felkél szép munkával,
 Énnékem köszönje, ha van nagy hasznával.

Szép, drága oszlopok, ablak — 's ajtófelek,
 Mellyeket nem rontnak semmi forgószelek,
 A' tzipra párkányok, 's ékesítő jelek,
 Jól elkészülnek ha ellenek kikelek.

Oszlopok, ujjító kimettzett tímerok,
 Kőképek mindenütt ezernyi ezerek,
 Mellyeket tsudálnak sok számú emberek, —
 Készitnek ezek a' faragó mívszerek.

Kitsoda hát nyertes? rajtam felyül ki hág?
 Ez Uri Diaetán illy parádét ki vág?
 Kik ide gyúltetek, mind Köz, mind Nemes Ág,
 En-tőlem függjetek, míg féreg elnem rág.

(15) *K e r t é s z.*

Királyi koronát sokan vadászszátok,
Ingyen jó Uraim! meg se gondoljátok!
Sokkal méltóbb Kertész, hogy Őt' uráljátok,
Bár ugyan jó móddal azt megvi'sgáljátok.

Saláta, káposzta, a' sok petresellyem,
Tzeller, kártifiol, olyan mint a' sellyem,
Nem hiában verem azért hát a' mejjem',
Királyi koronát megérdemel fejem.

Murok, és peszternák van számodra Szakáts,
Az én mesterségem olyan mint a' kaláts,
Nálam nélkül nem él ezen Nemes Tanáts,
Mivel már én vagyok köztetek a' Fő-Báts.

Minden veteménynek szerzője a' Kertész,
Óltani, 's plántálni, szükség itt a' nagy ész,
Narancs, Czitrom, és a' Pomagránát is kész,
Ha Fő nem leszek, majd mindenitek elvész.

(16) S z a k á c s.

Nem irigyli senki Kertész' aok gondjait,
Építse — halmozza bár meleg ágyait:
Oda minden munkád, mihelyt harmatjait —
Az Ég meg tagadja, 's a' Nap sугárait.

Mit ér veteményed, ha nints' ki megfőzze?
Ki az, ki éhedei menten meg előzze?
Mint a' Mészárosnak hiában van Ózze,
Szakáts nélkül nints' ki azt nyársra kötözze.

Nálam nélkül te-is, ő-is, semmik vagytok,
Fátok sints tüzelő, rendre el- 's megfagytok,
Tsak úgy marathat meg éh — 's szédelő agytok,
Ha mesterségemben elsőseget hagytok.

Én vagyok mestere téjfeles bálmosnak,
Mellyet gyakran osztok betegnek álmosnak,
Forgok nagy kedvekre konyhában számosak,
Jövnök — menők — útasnak — vámosnak ;

Akárki, hol, fárad, tsak engemet kérdez,
'S mihelyt komplimenttel előttem esedez,
Asztaloman bárány — 's borjú sültet fedez,
Mellyek által korgó gyomra feléledez.

Most már osonnyára várom Nagyságtokat,
Kappan, 's malatz — sülve, költsék jól azokat,
Bélpetsenye elég, — érezzék szagokat,
Frisseljék mellette Nagyságos tagokat.

Ílly nagy vendégimnek a' ki Fátzán-hússal
Tsak én szolgálhatok jó appetitussal,
Íllő hogy koronát nyerjek méltó jussal,
Ki azt tsak egyedül tsinálom gustussal.

(17) *Mészáros.*

Könnyű gazdálkodni a' más' vagyonjából,
 Könnyű dolog tsípni más' szalonnájából,
 Zsírjából — vajjából, — teli kamarából —
 Főzni —, és tüzelni más' drága fájából!

Ha nékem is bánya vólna bírtokomba,
 Meglátnám ki lépne hirtelen nyomomba;
 Nem kéne szenvednem miattad suttomba,
 Ki miatt jutottam Kridás sírhalmomba. —

Hány mázsa petsenyém' vitted-el hitelbe?
 Mennyi vesét hord'ttál tőlem Nyárba, Télbe?
 Soha se fizettél, tsaltál minden szélbe,
 Pánkróttá így tettél, 's hagyta a' veszélybe.

Már most kérkedhetel Űri vendégiddel,
 Traktálhatod őket rántott tsirkéiddel,
 Gyöngyös - hurka —, 's egyéb ízes végeiddel,
 Sajátimból ingyen szerzett tiéiddel.

Nagyságtok tudhatja, Kuptának-is rossz volt
 Ez szemtelen Szakáts —, tsaknem éhel elbólt;
 Véres veréjtékem, a' mi nála kő - bólt;
 Hazugság beszéde, a' mit ellenem szólt.

Sokkal inkább méltóbb Királynak Mészáros,
 Kit tart tiszteletben egész Ország - 's Város,
 Az én mesterségem senkinek nem káros,
 Űri —, 's köz Rendeknek hasznával határos.

(18) *Tímár; és Kordoványt,
's egyéb bőröket készítő.*

Mészárosnál méltóbb Királynak a' Tímár,
Tímárnak érdemét mert csak tekintsük bár,
Kezdet, 's vég nélkül van, nintsen ebben határ,
Olly sok hasznót téssen, mint a' selymes-bogár.

Mit tsinál akárki? lészen nagy kárával —
Ha távol a' Tímár húsló - kaszájával;
Tsizmadia, — dikis, sámfa, 's mustájával —
Károkat vall; 's néki nints semmi hasznával.

Minden Mesterségnek fejévé tehetni,
Tsizma — 's botskor nélkül nem messze mehetni,
Tsizmát pedig másként meg nem szerethetni,
Ki ezeket látja, próbáljon megvetni. —

Ílly jó, 's hasznos mívet hol látsz? melly'k bokorba?
Enyim ám a' Virtus, melly seholt nem tsorba;
Keressen Nagyságtok bár az O-szer - sorba —
Jó azért, 's mi haszna ha talpa maradt porba?

(19) *Tsizmadia.*

Édes Tímár bátya! én aztat kikérem,
 Ne gyalázza Nевem' és Nemesi Vérem';
 Centumpáter lévén, tisztos falat bérem,
 Becsületben élek, mind én mind Testvérem;

Pólitikus vagyok, tudja azt a' Világ,
 Erdemeim sokak, mint Kőrös-fán az ág;
 A' rámás tsizimához kell, ám, nagy okosság,
 Dikis, 's musta nélkül, lám, előmbe ki vág?

Tzipökimet öntöm jó fonttos talpokkal,
 Virágosan varrott Lengyeles sarkokkal,
 Symmetricé vágott karmazsin föltookkal,
 Kissebbel — nagyobb, ilyen 's olyanokkal:

Kinek kedve vagyon üzni tsinosságot,
 Tsak velem köthet az tartós barátságot,
 Én - nékem ítéli az a' Királyságot,
 Ki más hétszer jártam-meg *Burkus* Országot.

Nosza, hát, ne szunnyadj': sámfa, musta, dikis,
 Hol? 's mit próbáltatok, mutassátok tik-is;
 Kár vólt némáskodnom e' tőkén eddig is:
 Ebnél több nálamnál harminztkilentz lifisz.

(20) *Kerekes.*

Atyafias tám a' Tímár, 's Tsizmadia?
 Vagy a' Tsizmadia, Tímárnak a' Fia?
 Eljetelek bár együtt, de illy kurafia —
 Királyságot nem bír, — itt a' *victoria*!

Mit is pöki markát egy hitván rossz Varga?
 A' Korona iránt hiában - is morgia,
 Betsületes helyyen, látszik, még nem forga,
 Tímár' tserlevétől gyomra igen korga.

Lám, én, nem dítsekszem nagy Uraságommal,
 Dali természetemmel, és méltóságommal;
 Hanem két kezemmel szerzett vagyonommal;
 De ha nem szollanék, lenne nagy kárommal.

Én tsinálok a' szép hintó - kerekeket,
 Szekér' - oldalait, 's mind két tengelyeket,
 Én készítem a' nagy hasznú szekereket,
 Ásó — kapa — fejsze, — és egyéb nyeleket.

Nálam nélkül, tehát, senki el nem élhet,
 De nagy hasznát vészi ki velem beszélhet;
 A' ki, hát, köztetek jót-rosszat ítélhet,
 Mán-túl Királynának engemet szemlélhet.

(21) *Arany-Bányász.*

Legyen a' kereked azé, ki szereti,
 Már a' Törvény-is a' rabot nem töreti;
 Parasztok köz'tt pedig nincsen betsületi,
 Mert minden fúr-farag, ki szerét teheti.

A' Bányász köztetek legfőbb, 's hasznossabb Úr,
 Mert olly' kösziklákat meghasogat és fúr,
 Hogy bámul beléje mindenféle köz, — Úr,
 Melly szép aranyokat rejtekéből kitúr.

Arany, 's ezüst nélkül most ugyan ki élhet?
 'Tsak legkissebbet-is pénz nélkül nem vehet,
 Akármí dolgában semmire nem mehet,
 Hanemha általam ezekre szert tehet:

Megérdemlem, tehát, én a' Királyságot,
 Mivel én táplálom az egész Világot,
 A' szegény betsül, mint, legfőbb Méltóságot,
 Gazdag-is, mivel már bírom az Országot.

(22) *Kő-vágó.*

Mondhatom Szakállam' őszülő hegyére,
 Vagy a' kietlenben lakó Sas' körmére,
 Hogy, ha száll az Arany-Bányásznak kezére —
 Az Ország, felfordúl, végre, fenekére.

Nagyságtok mit ítél, végye gondolóra, —
 Hogy jól megfontolják, most van az az óra:
 Ki által jutottak a' fejér tzipóra?
 A' ki nem szereti, vesse - ki a' hóra.

Ott lehet az arany, ha nintsen malom - kő,
 Mit egyél ma - holnap, akkoron fejed fő;
 Hívd az Aranybányászt, meglátom mit mond ő,
 De, ha engem' instálsz, liszted mindjárt meg-jő.

Mivel én készitem a' Malomköveket;
 Megfúrom érettek a' magas hegyeket,
 Nagy mesterség által felhozom ezeket,
 Hogy tápláljak velek sok éh szegényeket.

Ezt jól meggondolván, ki ne uralna, hát?
 Meg érdemlem, látja, a' ki szemével lát,
 Azt gondoljátok hogy talám a' szító - fát,
 Nem! hanem a' fényes Királyi Koronát.

(23) *K á d á r.*

Jól mondád, hogy szító-fát érdemlesz pajtás !
 Mert más betsületes bányász most követ ás ;
 De talám te nálad régen bevett szokás :
 Ez a' sok henyélés, dőzsölés ,s bor-ivás.

Hiszem , béinnád az Ország' Koronáját ,
 Zalogba vetnéd a' Sz. Pál' furujáját,
 Melly fujja nálunk az Igazság' nótáját ,
 Vagy a' melly képezi a' Törvény' páltzáját.

Jobban megérdemli a' nagy hasznú Kádár ,
 Kit, mint szegény, — úgy a' Gazdag óhajtvá vár,
 Hogy pintzében ne légyen valami kár ,
 A' ki ezt nem hiszi, tudakozza-meg bár ;

Nézzd meg tsak szüretkor melly sokan *instálnak*,
 Melly sok kötni - való hordókkal kínálnak ;
 De előttem kedvet tsak azok találnek ,
 A' kik pálinkával 's jó borral *traktálnak*.

Szüret utánis van nékem betsületem ,
 Az abrontsokat fel mert tsak én tehetem ,
 Úr vagyok , hát , ki ezt jól végben vihetem ,
 Király vagyok, Király ! nyilván azt hirdetem.

(24) Szöllőművés.

Mit tsinálnál, hogyha Királynak tennének?
 Tsak hallgatnál mikor mások ítélnének;
 Kik engedelmesek tenéked lennének,
 Bizonyosan azok mind szurkot ennének.

Énnékem köszönhedd, hogy a' pintzébe mégy,
 Ha nem dolgozom, nints' mire abrontsot tégy,
 Nints' okod, ha bor nints, pintzébe miért légy,
 Jobb, hát, hogy végbútsút e' Diaetától végy.

Méltábban érdemlek, tehát, Királyságot,
 Ki, kapállásommal tartom az Országot,
 Ha mind bójárod is e' széles világot,
 Mint ez, nem találsz olly gazdag Uraságot.

Még 'a' Mágásokis engem' süvegelnék,
 Sok Uri Rangok, kik jó borral telelnék:
 Engem' emlegetnek, ülnek akár kelnek,
 Jobb, hát, hogy mindenek engemet tisztelnék.

(25) *K é s - c s i n á l ó.*

Ne járj' itt láb alatt életlen kapáddal,
 Mit alkalmatlankodsz üres tarisznyáddal,
 Vakarodj'-el rongyos, 's bogaras tzondráddal,
 Mert kivetlek innet föltes harisnyáddal.

Nem nézhetl szemem az illy' alávalót,
 Kapás-Mester lévén, fölts hátán rongy, és fót,
 Más-is inkább betsül illy jó kécsinálót,
 Mint olly rongyos, szurtos, és paraszt kapállót.

A' Szőlőbe nálam nélkül, keveset érsz,
 Sokszor, tudttom kívül, szőlőtőhez sem férsz;
 Ha nem adok katzrot metszeni, kitől kérsz?
 Ekkor, ha nints' katzrod, Szőlőlőből visszatersz.

Nagyságtok-is mivel esznek, ha kés nintsen?
 Szájokba kívülem egy tsepp falat sintsen;
 Az én mesterségem áll erő bilintsen,
 Minden, hát, énnékem tisztességet hintsen.

(26) *K ö s z ö r ű s.*

Én szegény Kösörűs már szólni sem merek,
Mert nagy fennyen vagynak a' késes emberek;
Holott mennyin vagynak, mind hitvány mesterek,
Tehát az Országért nintsen semmi perek. —

Nem dítáérem magam', szollok igazságot:
Eles ollók — 's késsel tartok sok Országot;
Ki akar köz'ttetek szólni valóságot,
Tehet most mellettem igaz Bíróságot.

Káposzta — kés, fejsze, bárd, gyalú, bitskia —
Tsak áldomás legyen, vagy jó vásárfia, —
Általam élesek, nintsen semmi hijja,
Fenése mért mihelyt kezemben a' dija.

Hát a' Beretvások hogy' ne betsülnének?
Kik magok köz'tt régen Elsőnek tevének;
Illő, hát, hogy minden: Ifju, akár Vének,
Kiki esmerjen-meg Törvényes Fejének.

(27) *Kép-író (Pictor) és festék-csináló.*

Hogy' ülne Nagyságtok között, egy Schleifer, sort?
 Ki olly sok köszörű-sárt szájába sodort;
 Jobb, menj'el, számodra vakarj puleder-port;
 Mert minden nagyobbra betsüli a' *Pictort*.

Nagyságtok, 's az egész Világ bámúl azon —
 Kezem által készül melly ditső Amazon;
 Mostis óhajtvá vár sok Sváb Rakamazon,
 Mert e' táblán festek Svábot, majd amazon,

Etsetemmel, bájló, 's hódító érzelmet —
 Öntök, 's az artzákra szív-ígésző szemet,
 Ditsőitem azzal a' kedveltt szép Nemet,
 Lehellvén beléjek ingerlő kellemet.

A' Vitéz Férjfiak, és Nagy Hazafiak,
 Távol vagy közelről lévő Atyafiak,
 Úgy a' Külföldiek, mint a' Hazaiak,
 Tsak általam lesznek ujjak, 's mostaniak;

Megújítván Őket hív emlékezethen,
 Akármelly régiek, tartós helyhezethen,
 Mellyek által vagyok méltó tiszteletben,
 Király, az Országban, minden szegeletben.

(28) *P a t i k á r i u s.*

Mérges festékidet hordd-el lábom alól,
 Tudom, kis pemzliddel hány szüzet megtsalol;
 Eggyet megszomoritsz, mást meg' vigasztalol,
 Mert rántzot szaporitsz, vagy kedvezel néhol.

Merő képzelődés egész mesterséged, —
 Tsak elnefuttatás minden elmésséged, —
 Tsupa képtelenség hitvány böltességed, —
 Mihellyest felbomlik vékony egészséged:

Vége osztán akkor a' Komédiának,
 Jó ejtszakát minden Sarlatániának,
 Nints' több *inventio*, 's helyye *picturának*,
 Omloszsz Kriptájába Halál' Birtokának;

Ám-de ha körüllem forgódsz szép kéréssel,
 Nyavalyád' elüzöm egy tsésze-főzéssel,
 Patikámból olyan szerrel, 's előzéssel,
 Hogy menten felgyógyúlsz, 's lésszsz örvendezéssel.

Mert Halál' leseit tsak én hányom-széllyel,
 Nappal, 's időközben, reggel avagy éjjel;
 Illő, hát, köz'ttetek Királyi Személlyel —
 Mán-túl kutsírozzak jó mandula-téjjel.

Pilulámmal lövöm szétt az Ellenséget,
Juleppel kergetem a' keserűséget,
 Gyomrodból óltom a' Hideglelősséget,
 'S visszaadom néked kívántt Egészséged'.

Ki, hát, a' ki küzsdik fött *bodza-theámmal*?
 Hideglelést hajtó, 's üző *mixturámmal*?
 Ki koronás fejem' nézi immel ámmal —
 Tüstént meg-purgálok ez' *laxatívámmal*.

(29) *O r v o s.*

Lassabban tüzeljen *purgátziójával*
 Patikáros Uram ! látom pénzsmájával —
 Igen fennyeen vagyon , — a' más' kalapjával —
 Doktori süvegem' *Praeskríptziójával*,

Ki ajándékozta Kednek Patikáját ?
 Tőlem kunyorálta arra Diplomáját —
 Hogy' meri hír nélkül szórni *piluláját*
 Tsészéjébe töltni *mirtúrás guttáját* ?

Mesterségem mellé tsupán segítőnek —
 Vévénszel Kelmedet , nem Hidegüzőnek ;
 Engem' esmerjen Kend Nyavalyát-győzőnek ,
 Másként *degrádálom* tüstént Serfőzőnek.

Lássa Nagyságtók-is e' Patikárius ,
 Ki tsak minap vala nálam Cellárius —
 Merő azon másik Doktor Skorbuntzius ,
 Egység' dolgában melly Asinarius !

Kikérem , hát , mostan ez Nemes Tanátstól ,
 Ne várjon tanátsot minden hitvány Átstól ,
 Sem más, egészséget-rontó Patikástól !
 Hanem *Gálénusi* Mester-kalapátstól !

Tudományom' vettem híres Oskolákban ,
Hippokratest szülő Doktori Sapakákban ;
 Malatzot nem rejtek *Charlatáni* zsákban ,
 Titkos erőt tudok *Ópiumos* mákban :

Én velem tartson , hát , ki éltét szereti ,
 Orvosi Nevemet mert ha ki megveti ,
 'S Királynak nem esmér, könnyen elhiheti ,
 Hogy úgy jár még velem mint *Superbus Peti*.

(30) *B o r b é l y.*

Én a' Doktor Urat alásan követem, —
 Peti avagy Pali légyen nevezetem, —
 Mindegy, vagyon nékem annyi betsületem,
 Hogy Superbus Nevem után tiszeltetem.

Mesterségem jól főj, van elég záp-fogom,
 Udvassát, - horgassát, mert ha rendre fogom,
 Irgalmazás nélkül keményen kifogom,
 Mihellyt ráértetem rejtve tartott fogóm?

Szakállát — bajuszsztát ékesen leveszem —
 Kinek kis állára gyűrűs kezem' teszem;
 'S míg napjában ötvent nem nyúzok, nem eszem.
 Ebből kitetszik, hogy tsupa zseni, Eszem:

Nintsen e' világon mesterségben párom,
 Más' szolgálatjában köszvényedik szárom,
 Fáradttságom' bérít osztán ha elvárom —
 Konventziósoktól, — egy, és kettő: — három.

Hány sömör, hány kilis, nem lett áldozatja —
 Áldott kezeimnek? kiki megvallhatja;
 Enyim, hát, a' fényes Korona' falatja:
 Akár a' teteje, akár az alattja.

(31) *Papiros-csináló.*

A' Koszvájók, látom, szörnyű fennyen vagynak,
 Más betsületesnek még helyet sem hagynak,
 Holott ízek — tsontjok Télben szinte fagynak,
 Mint a' kotsonyába fúladdt Béka — agynak.

Kilissektől, kérem, óvja kiki magát!
 E' Diaeta ugyan hogy' nem érzi szagát?
 Miatta megállott malmoman is a' gát,
 Nézze bár akárki papírosam' tagát. —

Bátran merek szólni nagy és nevezetes —
 Mesterségem felől, hogy mindég tettzetes;
 Minden más művekről tudják hogy szemetes,
 Tsak az enyim híres, betses, 's kellemetes.

A' Kantzelláriák eztet bizonyítják,
 Gyönyörű munkámon magokat vídítják,
 Ékes Írásokkal művemet puhítják,
 Fényes tentájokkal gyakorta simítják;

Tudományos dolgok művemen közlődnék,
 Az Ország' Aktái reá meszelődnék;
 Mikor a' Levelek megszszűnnek küldődnék,
 Posta - papirosim sok szembe ötlődnék.

Minden Levél - Tárak általam épülnek,
 Azonkívül még nagy kommoditást szülnek:
 Mert a' gondolatok azokan repülnek;
 Királynak nézzenek, hát, kik itten ülnek.

(32) *K a l a p o s.*

Hallgass! ne zúgassad papirosod' malmát,
 Tsak azért tsevegtél hogy nyerj' arany - almát;
 Beszéded érdemel széna helyett szalmát,
 Magyar Kalpag helyett hitvány Török-tsalmát.

Zakatoló malmod fületem méreggel —
 Töltsi, és szívemet emésztő féreggel;
 Bizonyitom azt ez Nagyságos Sereggel,
 Hogy Cáléfactorom vagy te minden reggel. —

Esső ellen kinek használ papirosad?
 Tsúr-víz miatt arczád' kéntelen' is mosad,
 Az uttzát és várost körül befutkosad,
 Hogy kapjál kalapot, 's két kézzel fogdossad.

Szint' olly hasznot vehetsz kalapomtól Nyáron,
 Nap' hevétől midőn kókkad fű a' száron,
 'S árnyéket sem találsz a' mezőhatáron,
 Tikkadva ballagván forró Nap'súgáron.

Nékem tisztelkedj', hát, kalapommal mindég,
 Valamig világos léssen néked az Ég;
 Mondjad hallatósan hogy Királyi Vendég
 Egyedül én lések, kit nem láttatok még.

(33) *Kút-csináló.*

Kalapoddal, szomszéd, úgy látom, nagyra vagy,
 Mintha az Országban te vólnál a' Hadnagy;
 Nyúl - bőröddel együtt, jóvaslom, hogy haladgy,
 Hasznos mesterségem' fojttában békét haggy.

Akármerre járok, vagy mindég útamba;
 Köves porondomat beszórtad kútamba,
 Tsatornám' hasítván, kárt szívárványomba —
 Tettél a' töréssel, most, és más izromba.

Ha a' Város szűkül könnyen víz' - dolgából,
 Te léssz oka, nem én, ne értsd tsak tréfából,
 Pólitzájnak haszna léssz húzavonából,
 's Jövedelme, rajtad, mihelyt ide-lából,

Hallják ezt Nagyságtok, szóval prótistálok,
 Erről egy Billétet magamnak istálok;
 Ha tűz támad osztán arról jót nem állok,
 Inkább, im' láttokra tüstént eblábálok;

Ha Királynak tesznek, azt meghallhatom én,
 Jussomat fennhagyom *postliminy* Jurén,
 Ebnél jobb nálamnál, Ifju, közép, vagy vén, —
 Az áldomást osztán megiszszuk a' végén.

(34) *Sir-ásó.*

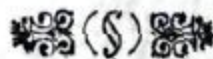
Ne fáraszd még magad' áldomás - ivással,
 Allj' meg, míg elszöknél, szoljak egy vívással;
 Nagy hibát ejtettél, kútadba - ásással,
 Vized, hogy Síromba fokadtt nagy romlással.

Nagyságtokat kérem, vegyék fontolóra,
 Véttsége nagy, tehát, reá mint bohóra
 Szabjanak büntetést hólnap - virradóra,
 Lántzoltassák mindjárt a' Kapú - ajtóra;

Nem illő turbálni a' Hólttak' hazáját,
 Betsben kell tartani kiki' végpompáját;
 Mert senki nem tudja utolsó óráját —
 Mikor végzi — 's éri a' harang' nótáját;

'S Minthogy Halál ellen nintsen *remedium*,
 'S a' *Fraescriptio* - is csak léha *medium*;
 Kriptám, 's sírhalmom se légyen *odiosum*,
 Mint Kitől nem függhet *Novum Gratosum*;

Mivel pedig nálam nélkül senki sintsen,
 Ki a' Meghólttakra föld - porokat hintsen;
 Kivánságom ez, hogy Korona lépintsen —
 Ősz fejemre, 's kiki tisztelettel intsen.

(35) *Posztócsináló, 's-nyíró.*

Hordd-el innét, Öreg, nagy ásó - nyeledet,
 Sír-hantokkal tömött kosarad', 's kezedet;
 Miólta a' tsontok, 's kaponyák nevedet
 Tisztelik, a' szívem elkedvetlenedett.

Olly reménnyel valék, hogy tám házasságra —
 Lépsz még holnap-utánn, 's majd a' mátkaságra —
 Új posztót vészsz tőlem, 's hívsz a' Komaságra,
 'S Jövök majdon veled rémlett Sógorságra.

De, látom, tsalódás minden reménységem,
 Sír - dombokat töltöl. ez nagy ijedettségem;
 Arra fordítom, hát, minden serénységem',
 Ne légyen hasznodra gyengye egységem : —

Magam állok - elő helyetted, 's tántzolok,
 Míg a' sírba vinnél, kontzokat bontzolok,
 Minden napon égy - égy vég posztót kótzolok,
 Piros Leányokat azutánn tsókolok.

'S Hogy jó tömött légyen táblája posztómnak,
 Préssébe sajtolom avató kallómnak,
 Nyírés végett osztán fordítom ollómnak,
 'S szép színt és fényt adok mint a' bajuszszoznak

Királyságra pedig soha sem - is vágyom,
 Mert igen nagy Felség, nints' - is reá Vágyom;
 Lássa, ki szereti; nints bársonyos ágyom,
 A' voxomat azért imé másra hagyom. —

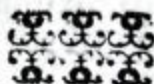
(36) *Császár, v. (Kardcsináló.)*

Roszs Katona vólnál, Posztókat-csináló,
Inadba ugratott Sír ásó 's kapálló,
Ha tsak így forgolódsz, légy, hát kapun-álló —
Leányok' sergétől megszí el-nem-váló.

Puhaságban nőttél, posztódban feredtél,
Bajúszos korodig mindég pépet ettél;
Nymfák' karjai közt bátran vitézkedtél,
De Márs' fiaival nem sokat küzsdettél.

Jer - ki, bátor, velem, im' adom kardomat,
Azzal együtt készültt villogó tokomat;
Ha vitéz fitzkóval osztom falatomat,
Kúrázsra kitartóm néked a' hátomat.

Kotzperd, tör, és spádé, — Kardcsináló Császár —
Léven, im' vitézi kezemben a' handzsár;
Nem félek senkitől mint hatalmas Húzsár,
Tulajdonom légy, hát, fényes Királyi Vár.

(37) *Vadász.*

Nosza, tedd próbára, vitéz voltod', Császár!
 Villogó kardodtól rémülek is immár;
 Allj - ki, hát, a' síkra, viaskodjunk meg, bár.
 En lések a' Gyalog, te a' Lovas Húszár.

Tartsd-ki nekem tzielra, fényesült kardodat,
 Nyútsd-fel jó magassan férfias kardodat;
 Tsak egy lövést teszek, nem vallod károdát;
 Ha jól nem találom, tsapd reám markodat.

Flintát, avagy stuttzot, a' mellyk tetszik, válaszs',
 Kettünk között legyen a' lött tziel a' Válasz,
 Hófmestered leszek, ha reája vállaszs',
 Légy te Syndikusom, ha reá nem állaszs'. —

No, de miért ballagsz-ei fényes szabjáddal?
 Ha kurázsod nintsen, ne terheljél váddal;
 Lógó-minya vóltál, mondhatom, apáddal,
 Kotzperdes Spádéddal, a' híres anyáddal.

Im' a' Nemes Tanáts látván fegyveremet,
 Vadat fogó, 's lövő Vadász' érdememet.
 Esmérheti ebből Királyi eremet,
 Mellyel szerzem, 's élem fejer kenyeremet:

Friss pecsenyét hozok Urak' asztalára,
 Nyúl- és Özért futván a' havas' aljára,
 Vad-rutzát-is lövök, 's hordom vacsorára,
 Mikkél, kárommal-is, élek más' hasznára.

Másra, rajtam kívül, nines', hát m'ért hajólján,
 Mesterségem' becse Külföldön-is olyan,
 Hogy az irigynek-is, az ellen mit szólljan,
 Nincsen —, ki nem hiszi előttem számollyan.

(38) *Puska-csináló.*

Ugyan kit számoltatsz , kóbori létedre ?
 Megérdemelnéd hogy kapjál fenekedre ,
 A' ki gazdaságod' bízod cselédedre ,
 Lézzengő vólttoddal tzellengvén kedvedre ,

Keringők' módjára ungot - berket bójársz ,
 Egy kis Verébkéért a' vetésben prédálsz ,
 Vadútt életeddél mást szivedből kizársz ,
 Becsületet azzal ugyan , hát, kitől vársz ?

Soha jó Háztartót Vadászban nem láttam ,
 Bár ugyan a' szemem' — számat széllyel táttam ,
 Olly igaz, mint az, hogy hátul van a' hátam ,
 'S Egészes vagyok , nintsen - is Skárlátom.

Puskám' - is kezedbe adom félve nagyon ,
 Nehogy mulattságból mást meglőjjél agyon —
 Katonát illetvén — kinek jussa nagyon —
 Arra, Ellenséget hogy Halálnak hagyjon,

Gollyobisomnak - is hogy záporát hányom ,
 Te csak most tanulod , mint új Tanítványom ;
 Ha azért van becsben nálad találmányom ,
 Jóváltom, becsüld - meg pisztolyos dolmányom'.

Grátziámból kapván pedig a' puskámat ,
 Kivánom, hogy mindjárt kövesd - meg sapkámat ;
 Mert ha még kérkedve hordod kis Flintámat ,
 Fenekedre róvok huszon - ötös számot. —

Tudják azt Nagyságtok , ha nem említem - is
 Hogy egész Országban nagy az érdemem - is ;
 Vorok hát ne légyen r'ám : igen - is, nem - is ;
 Vágyom Királyságra , 's hogy leszek , hiszem - is.

(39) *Puska-por-készítő.*

Felettébb rángatod gyilkló szerszámodat,
 Tzél nélkül is lövöd-szétt gollyobisodat ;
 Szeretném bár tudni , ki adta porodat ?
 Mellyel bízvást szórod srétes záporodat :

Porom' híre nélkül kutyám' hátulljába —
 Dughatod puskádat, 's annak sem futtába :
 Nagy igyekezeted pedig sok munkába —
 Kerül , s' még-is minden haszna csak hiába.

Ládd, melly hitvány a' csőd, ha nincs' hozzá porod,
 Porom nélkül üres az egész sátorod,
 Erszényed' is tél - túl, 's hiában kotorod,
 Ehhez vesztek, mind Te, mind vadász sógorod.

Porommal hasgatok izmos kőszálakat,
 Török — rontok — bontok bástyákat , várakat ,
 Tornyokat mínázok - fel kukkra sokakat ,
 Döntök palotákat, és kolcsos falakat.

Illy' rettentő erőt láthattók poromban —
 Eggyesülve : kénkö — faszén — 's salétromban ;
 Ki, hát, rám nem voxol, és duzzog suttomban,
 Porommal azt én - is felvettetem nyomban.

(40) *Szita-'s rosta-kötő.*

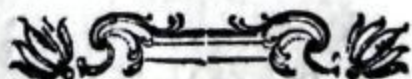
Szitámat — rostámat mind őszvejükgetták —
 Ez lövő Emberek, addig próbálgatták,
 A' Nyúlat ellőtték, nékem szőrét hagyták,
 Kárt tévén, fizessék, — hát, az ebugatták. —

— — —
 Tsak egy pár szavam van, mit régen mondani
 Ohajtok, a' Tanács előtt újitani;
 Ezzel mesterségem' becsét igazlani,
 A' melly - is virágzó, régi, és mostani:

Szűrő - Szitám által az apró csontokat
 Elválasztván, teszek hasznat azzal sokat;
 Ezzel kedveltetem én a' Szakácsokat,
 Kik forgatják tűznél rendre fazékokat.

Fátyol — Szitámmal is nagy kedvet találok,
 Mikor Gazd'aszszonyok' kezére szolgálok,
 Korpától tisztítva szép lisztet csinállok,
 Mellyből lésem rakva pánkókkal a' tálok.

A' Kánt' rostájával csak én tudok bánni,
 Tudja aztat Jutzi, bizonyítja Fánni,
 Mind a' régi Világ, mind az ezutánni,
 Ha Királynak teszten, nem fogjátok bánni.

(41) *K e s z t y ü s.*

Nints' mit ditsekedni a' *Kánt'* rostájával,
 Kesztyübe fűtyöröl az-is az orrával,
 Szűrőszitád' pedig rongyolt fátrolával —
 Jobb, hogy befőltözz, 's lódúlsz az árrával.

— — —
 Én reám függeszsze a' Tanáts figyelmét,
 Rajtam kívül nem lát nagyobb zseni elmét,
 Kikérem, hát, azért kiki engedelmét:
 Számlálhassam - elő a' Kesztyüs' élelmét:

Patyolat kacsókat hidegtől fedezek,
 Izzadtságtól menttek, kesztyűmmel, a' kezek,
 Gyengébbek, vék'nyobbak, egyik sem nehezek,
 Tetszenek Dámáknak mind azok, mind ezek.

Ha kell, Szabó helyett, varrok nadrágokat,
 Szarvas-bőrből öntöm, tsinálom azokat,
 Szépen kidolgozom Uraknak tagokat,
 Mihélfyest jelentik előttem magokat.

Ágy-lepelt is tsinost, 's párna' héjját ékest
 Ugyan azon bőrből kezem sárgára fest,
 Kés, — és villa-tokot, 's hózenitragert nem rest
 Kezem készíteni, ezen Királyi Test!

(42) *Tapetziros és szőnyeges.*

Ne szemetezz', Kesztyűs, fityelékeiddel,
 Szagos kezed' orrom előtt mindjárt vidd-el;
 Az egész Diaeta büszhöd bőreiddel,
 El kivetlek innét, egyszer mondom, hidd-el.

Világ bizonyságom, hogy Emberbőrbe jársz,
 Gyűlöletes formád, jutalmat m'ért is vársz?
 Tsekély míveiddel ugyan kinek használsz?
 Jobb, hát, végbútsúddal innen tüstént megválasz.

Az én mesterségem százszorta betsesebb,
 Császárok — Királyok előtt tettzetesebb,
 Rangom, 's Nemességem még nevezetesebb,
 Termetem és formám szebb, 's kellemetesebb. —

Szőnyeggel bévonom a' nagy palotákat,
 Bársonnyal befedek kanapét, 's Szofákat,
 Tündöklökké teszem a' tsinos szobákat,
 Gusztuózzá meg' a' tántzoló szálákat.

Szólljatok mátráztok, párnás ülőszékek!
 Nem ti vagytok inkább szobákban az ékek?
 Arannyal — ezüsttel, vagy festékekkel kékek,
 Ledőlést és nyugvást váró üledékek?

Ki, hát, in cumulo, ennyi sok virtussal?
 Kire néz a' fényes Korona több jussal?
 Ítélje-meg kiki azt igaz pulsussal,
 Hogy abban örökös én leszek usussal.

(43) *N y e r g e s.*

Rántzokká változott mátrátzos feneked
 Legyen mind a' tiéd a' meddig szereted ;
 De, hogy me-ter ségem' lopva tserélgeted ,
 Jó előre tudd-meg , azt megemlegeted.

Kesztyüs ellen ugyan , most panaszkodol ,
 De ülőpárnámmal sok helyt kontárkodol ,
 Kotsi-tölteléket másnak fóltozgatol ,
 Hasznom' ellenére titkon dolgozgatol.

Még megérem azt is , hogy nyergem' hátadra
 Teszik a' Kotsisok, jobb és bal válladra ,
 Jövevényi vóltrod változik károdra ,
 'S el-is pusztúlsz innét honnyodba, Váradra.

Miólta életem' tündér kerekeit —
 Forгатom , arattam annak érdemeit ,
 Hintómnak nyergemnek drága jó szereit
 Tsudálva szemlélte kiki szép neveit :

Ezek által, tehát, én ülök thrónusra —
 A' Kotsim' bakjára, fel a' Phosphorusra ,
 Onnan kormányozom Királyi tónusra —
 Hazánk' sok Népeit péjusról-bónusra.

(44) *K o v á c s.*

No, gutta üsse-meg fosforusos bakod',
 Legyen is, hát, abban Királyi ablakod ;
 A' míg hozzád illő él'ted' benne lakod',
 Jó leszsz reád vetni nyergesi lakatod'.

Kár, hogy *Péjus-Bónus* Uram kalodába —
 Már rég' nem záratott kotsiládájába ;
 Egész életének fojása hiába —
 Szokott gőzölögni fele-haromadába.

Minden kis érdeme csupán a' nyergibe —
 Annak is hol egyik, — hol másik végibe —
 Vagy ha többet mondok, — van a' közepibe —
 Ülne tövissekkal párnázott hegyibe ;

Mint sem hogy sort üljek Nyeregesinálóval,
 Elmegyek, szollok a' Jövendő - mondóval,
 Jövendőt mondatok reá a' Hollóval,
 Vagy egy ahoz értő tudós Szószollóval.

— — — — —

Szekérhez — hintóhoz kiki engem' óhajt,
 Kovátsló érdemem mert sok hasznokat hajt ;
 A' Szántóvető is csak utánnam sohajt,
 Mihelyt eke nélkül tapasztalja a' bajt.

Vorum' hát, fenntartom, mint kalapácsomat, —
 Kiki esmerhetvén nagy hasznú kohómat,
 Kissebb — 's nagyobb pörőly, - és tüzes fogómat,
 's Királyi Rangommal szélelő fúvómat. —

(45) *G o m b k ö t ő.*

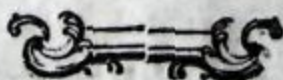
A' Banka hordgya el szelelő fúvóját
 Kovács Uram! vigye tovább a' kohóját,
 Selymem', 's teveszöröm' nagyobbik orsóját
 Elszelelé amint tüzelte patkóját.

Betsesb az én mívem, melly van Nagyságtokon,
 Pallinkára vetett Magyar Dolmánnyokon,
 Arannyal sinorzott mejjeken — vállokon;
 Engedjék, hát, szőljak, mostan ilyen okon;

Im' előmutatom sok kötött gombomat,
 Vitéz kötésekkel rakott oldalomat,
 Sok rétekben czifrán fonott sinoromat,
 Sujtásokkal végig hányott hátullyomat.

Lásza most a' Magyar, kit betsül legtöbbre,
 Úgy tekincsen reám mint a' legelsőbbre,
 Királyi érdemem' ne hagyja későbbre,
 Másra ne ruházza Alsóbbra - Felsőbbre;

A' Nemzeti Köntöst csupán a' sujtások
 Ékesitik, 's módos szép sinorozások;
 Kik engem' tisztelnek, leszsz poharozások,
 Magyar tántzolásal víg mulatozások.

(46) *Schuster.*

Vége már a' sinor — 's sujtás — Uraságnak —
 Mikor már a' lábak én - Stiblimbe hágnak ;
 Paputs , 's topánka kell a' mái világnak ,
 Mik a' Vitéz - kötés' lántzaiba vágnak.

Lejárt minden Gombod' hajdani szép fénnye,
 Targonczákra rakott kezed' készítimennye;
 Szivednek ha így főj mulékony reménnye,
 Félő , hogy háznak füstös leszsz kéménnye.

Módos, szép stiblimnek Üri - 's Köz Rend hódol,
 Míg, Te, Nemzedeknek javán bíráskodol ;
 Sajnállva szemlélem, hogy csupán kínlódol ,
 'S minden képzelit jóddal naponként csalódol ;

Den'que a' Stibli mindenütt becsben van ,
Ad modum Minelly bátran elő czuppan ,
 Becsülete köz'üttünk, 's akárholott olyan ,
 Mire szebb fényt nincs'ki, 's nem-is leszsz ki tójjan

Karcsú lábacsok a' gyöngy - alakoknak —
 Csinos papucsokra csak általam szoknak ;
 Kisded ujjaikon, kezeim , azoknak ,
 Szépen mulatoznak, kedvekre, sokaknak.

Éjjeli pántoflik , bizonyítsátok ezt ,
 Kiket az Alúvó , ágyától nem ereszt ;
 Úgyé, hogy a' Schuster , Király szemet mereszt?
 'S nála nem ül, bizony , az Ország sokat veszt?

(47) *Schuwichs-és Tentafőző.*

Én a' Schuster-Meistert megkövetem szépen,
Ne mondjon itt olyant, mit nem hisznek éppen;
Mert ha beszédjének foka nem áll épen,
Stiblije fel nem kap semmiféleképpen;

'S Megéshetik az - is, hogy mint Jövevényre —
Olyan Törvényt látnak, nem néz több nap-fényre;
Miatta majd én - is szorúlok lepényre,
Fenekemre ütnek harminczat szegényre.

A' mi mesterségünk úgy-is válhatatlan —
Mint két Testvér, egymás nélkül állhatatlan;
Ne szóllyon hát többé semmit - is mosdatlan —
Tisztítsa Stiblijét ha még tisztítatlan.

Vikszomat elhozám, hogy Nagyságtok' kedvét —
Nyerhessem, 's öntem-is Csizmájokra nedvét,
Hasznossága által nem kap bőre, redvét,
Ha nem hiszik, velem fogassanak Medvét.

Fényessé is teszem im' lábbélieket,
Tánczolásra készen tarthatnak mellyeket,
Csinositom ezzel becses Személlyeket,
Miért esedezni mérem Kegyelmeiket:

Jó, 's fényes tentám'- is hoztam most a' végre
Hogy papirosokon lépjen tisztességre;
Billétjeken lengjen Nevem dicsőségre,
Királyi thrónusból pillancsak az Égre.

(48) *Tő-csináló.*

Dicső érdemetek' rendről rendre hallám,
 De, hiedelmemben magam' meg nem csalám,
 Mert a' legbecsesbbet ki-hagytátok talám,
 Mellyel Mesterségem', 's Szivem' vígasztalám.

Mi által varjátok ingetek' - ruhátok' ?
 Ki leszsz segítségül, ha én nem, hozzátok ?
 Toronyát - boronyát mind kigondolátok,
 'S ami legszükségesebb, elő sem hozátok.

Hogy' készül a' mátrázt, ha nincs hozzá tőtök ?
 Mivel ránczoljátok - fel előkötötök' ?
 Mezitelen' marad szörötök - bőrötök,
 'S azzal együtt egyéb minden üstökötök ;

Ha azért józanon tudtok gondolkozni,
 Rongyollott ruhákat vagy újat föltozni,
 Senki rajtam kívül ne mérjen lakozni —
 A' Királyi Várban — velem falatozni.

Engem' esmerjen-meg kiki főbb-Urának,
 Nékem hajcsón fejet hasznosabb Tagjának,
 Másként boszszuságot téssen csak magának,
 Apja' — Anyja' hetven-hetedik gombjának.

(49) *Czérna, 's - fonal - serítő.*

Sokan várják Király' fényes Koronáját ,
 Az - is lesi , a' ki varja Más' czérnáját ,
 'S még tám olly' is kéri, ki varró - rámaát—
 Túzi, 's azzal együtt gallérja' prámáját ;

Csudálva nézem-el melly nagy szájat tátanak
 Nagyságtok e' görbe Töcsináló - hátnak ,
 Hiszem, nálam nélkül tőjökkel mit látnak ?
 Semmi Változókat magokra nem váltanak.

De, mihelyt fonalat , 's czérnákat seríttek,
 Azzal a' Takácsnak munkát penderíttek ;
 Eztet íí Takácsok , hiszem, szeretíttek ,
 Midőn kezetekkel gyolcsotok' szövítetek.

Nékem köszönheti akárki, hát, hogy varr, ~~z~~
 Gyolcsot . vászont , 's egyéb másfélét mit akar,
 Mellyekbe szükségből hasznosokat takar ,
 Vagy pedig azokból szükségtelent vakar.

Ha, hát, csak én adok czérnát, és fonalat ,
 Kikérem ez-úttal ne hagyjatok alatt ,
 Külömben ehettek tetszéstekre halat ,
 'S Akármilyen egyebet a' mi ízes falat.

(50) *Keményítő-csináló.*

Kicsiny szokott lenni a' dolgok' kezdete,
 Miknek nagyvá lehet a' béfejezete;
 Mesterségeinnek is csekély eredete,
 De van azért becse, 's sokaknál kelete;

Mert keményítőmmel a' ruhák' lágyságát —
 Keményekké teszem, 's üzöm ránczosságát,
 Jól kigöndörítem, 's szerzem módosságát,
 Eszközölván azzal szépségét, 's jóságát.

Áztatott búzámat mind addig roncsolom,
 Míg azt kemény testté higjából sajtolom,
 Apró darabokba majd egybe pakolom,
 Mosónék' hasznára fejérré vakolom,

Tászlík és Sapótlik általa felállnak,
 Gyenge szellőcskétől egymásra ugrálnak,
 Nyakok' csigáiba a' csipkék hágesálnak,
 Cziczét végig futva módos tánczra válnak.

Hol kell ennél kecsesb, és becsesb mesterség?
 Melly által nőttön-nő a' virgonczság, 's nyersség;
 Keményítő után épül az Emberség!
 Koronában légyen Jussom, hát, 's nyereség.

(51) *Paplanyos.*

Nyúlós Keményitőd' hitványsága olyan —
 Hogy arról embernek nincsen is mit szolljan:
 Paplanyomra, jobb, hát, kiki hogy voxoljan,
 Imé, kiterjesztem, — 's tetszvéen, vásároljan.

Belső részét annak gyapottal töltöttem,
 Sellyem - boritékján ezeret öltöttem —
 'S Kölcséges varrásán addig könyöklöttem,
 Tzifra virágokat míg reája szöttem.

Szoktam azt ajánl'ni a' szép Leánykáknak,
 Mind ifjabb mind vénebb hölgyeknek-mátkáknak,
 Férjeikkel együtt csinos Aszszonykáknak,
 Úr, - és Úrfiaknak, Nagy 's Kis-Aszszonykáknak.

Puha béllésével mikor takaródnak,
 Engemet dicsérnek, 's koránt sem átkoznak,
 Mivel lággya alatt addig forgolódnak,
 Míg a' melegséggel egybe találkoznak. —

Kik paplanyom alatt jó álmot láttatok,
 Hiszem, pironyságot reám nem hánytatok,
 Leple alatt mivel - hogy meg nem fagytatok:
 Lássuk, hát, Királynak, most kit választatok?

(52) *Strimpfli - fábrikás.*

Paplanýod' melegét felettébb szereted —
 Boldogságod' ha csak abba helyhezted ;
 'S felő, hogy, ha magad' beléje temeted ,
 Szép mátkáddal együtt kurtúl az életed.

Friss Levegő kell ám, nem pedig csak Csók-gőz,
 Ez a' sok gyapottas paplanýod még megfőz ,
 Apró öltéseket ujjod osztán nem győz ,
 'S Egészséget sem ád semmi szelidültt Őz. —

Jobb, hát , hogy paplanýod' fedeléből kibújsz ,
 Mintsem melegéből nyakadon gólyvát fujsz ;
 Külömben megérhedd hogy még strimpfliket húszsz
 'S akkor parancsolva mondom néked hogy: *muszsz*

Erő, és Hatalom nagy vagyon markomban ,
 A' ki Nemességem' tartom Strimpfli - váromban,
 Hattyú - lábbal úszok szapanyos habomban ,
 Várakat ostromlok minden nyomdokomban.

Strimpfli'm' ki viseli, szint' úgy hódoltató ,
 Erős kastélyt - vívó, zászlókat jukgató ;
 Fábrikámban magam vagyok az Oktató ,
 Apró kis tsatákra *praesidiál* Kató.

Hadi Stratégémám' póliticé üzöm , —
 Őt kis kötő - pálcza, — 's aztat egybe tűzöm ;
 A' szíveket vívni könnyen győzi tűzöm —
 Királyságom' mellyel tíz ujjomra fűzöm.

(53) *Kefe, - és ecset-kötő.*

Strimpfli - Várban termett barna húszáraid
 Nem igen díszítik hattyui lába d';
 'S hogyha mégis Strimfli'd korczával portyássz' itt',
 El - ki - lököm innét nádli - darabjaid' —

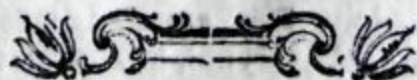
Örökös rabságban van annak élete ,
 A' kinek Strimpfliddel vagyon esmerete,
 Hiteszegett vóltál , 's lelked is fekete —
 Háló - sapkádnak is csókért van kelete.

Elegen esmerik hadi fortélyodat ,
 Kikre locsolgatod tajtékzó habodat —
 Ha te vívod — más is vívja kastélyodat ,
 Miglen elhullatod csatákban lábodat ;

Lódúlj - is hát innét hitvány fábrikáddal ,
 Mityi motyód' hordd-el kis kötő pálczáddal ,
 Sellyem, — és szörkefém' a' háló sapkáddal —
 Soha nem cserélném minden sátorfáddal.

Én reám nézzenek az Ország' Rendjei —
 Kiknek nincs házoknál nagy 's kis ecsetjei ,
 Nálam vagynak azok' sokféle nemei ,
 Mint két kezem' becses szep készítményei.

Ruha - 's csizmakefét adok bőven másnak ,
 Fogkefét , 's tisztítót egy párt az Órá nak ,
 Simítót - bórzasztót mást a' Parókásnak ,
 Engem' tarcsatok, hát, Királyi Pajtásnak. —

(54) *Lovász.*

Lovam' farka' szőrét addig lopogatod,
 Mig tolvajságodat egyszer megsíratod;
 Mert hiszem hogy ingyen kapnád, nem mondhatod,
 Körmöd', hát, más' szőrén miért - is koptatod?

Íllyen szurkos kezűt nem t'om hogy' szenvednek
 Nagyságtok, a' kitől mindenek ijjednek;
 Hiszem ebből sok, 's nagy gonoszok erednek,
 Századokig tartó károk kerekednek.

Keféjét — ecsetjét mind verném torkába,
 Hogy sem a' Jámborság sántúljon inába;
 Kinek disznó - serté jár kezén, 's markába,
 Ritkán lehet áldást várni munkájába. —

Ezerszer becsesebb élete Lovásznak,
 Ló - tanítására kit sokan kurkásznak;
 Több méltósága van mint ezer Kanásznak,
 Rászorulás mint a' kenyérbe, kovásznak:

Az Ország' ménességét mert én szaporítom,
 Tenyészését gondos móddal sokasítom,
 Sok haszonvételre azokat tanítom,
 'S Azzal kinekkinek szerencséjét nyitom.

Ékes szép lépését, 's járását a' Lónak,
 Mit tartnak mindenek nézésre méltónak,
 Csak nékem köszönik, mint egyik mag lónak,
 Reitschulokban végzett híres Tanítónak;

Nem-is hagyják ezért ingyen fáradságom' —
 Ezer tallér ér'tte bérem — 's uraságom —
 Herr Stallmeister vagyok, nincs'-is adósságom —
 Urfik' Instructori 'rigylik boldogságom': —

Jól-is jön; mert Ők tsak Urfik' Tanítóí,
 Ámde tőlem függnek az Istállók' Lói,
 Legyetek, hát, ti is ennek igazlóí,
 Stallmeister Királynak hív Alattvalóí.

(55) *F ű s ű s.*

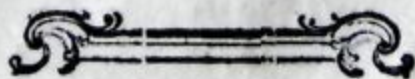
Gyönyörködve hallám Lovad' érdemeit ,
 Talám Lovadnak-is bírod szép tetteit ;
 Azomban, ha szabad magam' szép míveit
 Emlitenem, mostan, ezekben tészem itt' :

Sűrű, 's bontó Fűsük általam készülnek ,
 Mellyekkel a' Hajak szép szövésbe űlnek ,
 A' Szűzek általak tetszőleg szépülnek ,
 Midőn lengő fűrtjek játszólag repülnek.

Koszorúba fűzött haja a' Leánynak ,
 Mellyel Férfiaknál tartatik bálványnak ,
 Kellő színét játsza a' szép szivárványnak ,
 Mit a' Nap' sugári kedvellőkre hánynak.

Ezzel a' Leányok nagy szerentséjeiket —
 Hányszor nem tették már, nézhedd a' helyeket,
 Nem egy kettő példa, láthatsz ezereket ,
 Kiknek nagy ablakba tette személyeket.

Módos szép állása hajoknak azt nyerte ,
 Hogy a' Szükség' iántzát nálok az leverte ,
 Engemet betsülnek ezért ezerszerre :
 Lássuk , mellyik Leany töri fűsüm' szerte ?

(56) *Parókás (v. Frizér.)*

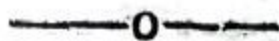
Édes Füsüs Sógor! nem tudom hol vette —
 Bátorságul, kezét hogy mívemre tette;
 Füsűjét hajamba ha már eresztette;
 Mesternek tsak engem' hagyjon, hát, mellette.

Mert a' szép Vuklikat csupán én készítem,
 A' Vendég hajakat magam kerekítem,
 Szűzek' koszorúját kezemmel építem,
 A' gyöngy-alakokat azokkal szépítem;

Lengő hajfürtöknek Én vagyok Mestere —
 Fonatott hajaknak nálam van mívszere;
 Szép *inventiókkal* jutottam én erre,
 Betsületem ér'tte elég, akármerre.

Tőlem még a' Vén-is Ifjuságot kérhet,
 'S Aggott életének sok időt ígérhet,
 Bépáztolt hajával igen sokat érhet,
 Mivel abban határt senki nem esmérhet.

Állj-elő, hát, fényben, dítsőült Frizúra!
 Minden szép Hölgyeknél pomádizált Cúra;
 Hadd vallja-meg kiki, tsak én vagyok Ura —
 Az egész Országnak keblében Maszkura.

(57) Á c s.

Sokra mentél, Pajtás, Architecturáddal,
 Nem ok nélkül jártál Bécsbe is Apaddal,
 Honnan fülhajakat loptál a' mátkáddal —
 Hajakból — selymekből készült figurákkal,

Jer, már, hadd, bárdoljam pittyedt ajakodat,
 Nem érintem szagos kenőcsös hajadat;
 Módosabbra venném csupán a' lábodat,
 Oszlopokon álló karcsú derekadat.

Elégge felfűzted haját a' Fátáknak —
 Tetted arczájokra szép Kis-Aszszonykáknak,
 Lopott serkés szőröd, az illy kis árváknak —
Ad vim vocis raktad, károokra, Lárváknak.

Bolondító füved elég orrba szőrült —
 Hazánk' szép hajnala nem vélt ködbe borúlt;
 Kár, hogy Apád — Anyád Bécs' vizébe nem fült,
 Ne lenne honnyunknak népe most nyomorúlt.

Melly sokféle mérreg lappang Vuklid alatt!
 Sokszor érdemelnél szádba döglött halat;
 Költenéd Apáddal a' mi kényes falat —
 Frizúrad' varába, falak 's kertek alatt. —

Póktól tanúlt mívem' sok szép szüleménnyét,
 Esmervén Nagyságtok, - 's kezem' készítménnyét,
 Ítélsz meg annak becses szövevénnét,
 Csatornak, 's fedelek' csinos építménnyét;

Ezekből láthatni, hogy egy sehonnjai —
 Vukli-perzselőnek helyesebb okai —
 Nincsenek, 's nem lesznek arra, hogy fokai
 Nagy Fényre lépjenek. — Itt a' jó Tokai!

(58) *Asztalos.*

Azt mondják, más szeggel üt-ki szeget az Ács,
 Mit kezébe nem ad, 's nem csinál a' Kovács;
 Ugyan hát mívyszered' honnan veszed jó Bács?
 Ha gyalud nincs', vagy te villa nélkül Szakács.

Fűrészed, és gyalud, 's szeg'let mértéked-is —
 Tőlem-való, 's azzal kedvezek néked-is;
 Nincsen tehát nálam nélkül értéked-is,
 A' min ülsz-is enyim, nincsen csak széked-is. —

Asztalosi mívem használ mindeneknek,
 Fogast, tálast, ládát adok ezereknek,
 Kaszteneket szerzek számos embereknek,
 Kanapékat alá teszek ületjeknek.

Az én szép munkámat valaki esméri,
 Legottan az első látásra dícséri,
 'S hogyha mesterségem' a' máséhoz méri,
 Mívészszét becsüli, 's többekre-is kéri.

Ugráljato, tehát, minden pökő-ládák,
 Szobákat — ajtókat szépítő czirádák,
 Nincsenek fényemet késlő retirádák,
 Királyi Rangommal küszködnek csak kábák.

(59) *Üveghutás - Üveges.*

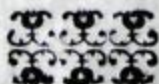
Jó Asztalos, tudom, 's hallom érdemedet,
Tisztelem becsülöm fényes kasztenedet; —
Nincs m'ért hadarászni, — tartsd hátrébb kezedet,
Nehogy a' szemembe üssed az eszedet.

Ott lehet ablak-fád, ha nincs' rajta üveg,
Annyi mint a' Télben, fő nélkül a' süveg;
Szemed is a' portól házadban kesereg,
Hideg ellen pedig gyakran tested is nyeg.

Világlo Lámpásom szint' olly hasznot téssen,
Mit magához útas bátorságul vészen,
Tündöklő voltjánál járhat is mérészen,
Mihelyt szép üveggel adom kézbe készen.

Fényes luszterért-is engem' tudakolnak —
Falakon rogyogó tükrök rólam szólnak,
Poharak, 's butellák bortól csillámpolnak —
Híres mesterekre reám sugárólnak.

Ki, hát, aki bízvást reám ne voxólján?
Ki vólna olly mérész, hogy ellenem szólján?
Nevét majd megmondom, hogy csak ilyen's ollyan,
Király vagyok, punctum! térdjére hajólján!

(60) Gyertya-öntő 's-mártó.

Én öntöm a' mécset, 's mások világítják,
 Belpecsényéjeket mellette pirítják,
 Fontos gyertyáimat magokhoz szorítják,
 'S világló lámpássok' gögösen fititják.

Ha a' Világosság' sugára így térül —
 Vissza Szerzőjére, mit várhat az bérül?
 Semmit! csak az csuda, hogy szive nem sérül —
 Midőn az Érdemnek becse így elgyérül.

Világíts' jó Lámpás! ez a' szép *Ethika*;
 Világíts, 's ne kérdezd: hol az *Aesztétika*?
 Mit használ tudnod is, kiben van *Hektika*?
 El-igazit mindent a' bölcs *Pólitika*,.....

Csupán arra ügyelj', hogy mécssem pislogjon,
 Engedd más' fáklyáját, bátran, hadd lobogjon;
 Szenvedd a' Lüdérczet, — hulljon-kóborogjon,
 Csak a' köz-szeretet' tárgya munkálódjon.

Öntött gyérgváimmal, im', hát, világítok,
 Lásd, ki lát nála, ha setét, ha titok;
 A' más' Érdemére én nem hunyorítok,
 Tanács' gyűléséből ezennel aprítok —

(61) *Csokoládé - készítő.*

Szép a' Szemérmesség, helyyén, 's idejében,
 Kivált abban, aki nem fú erejében;
 De szép engedni-is, 's járni Más' kedvében,
 Szives részvétellel lenni örömében.

Csak úgy *Resignáld*, hát, világló Lámpásod',
 Ha azt mások előtt a' földbe nem ásoz;
 Mivel Emberek közt, — 's azokkal lakásod
 Csokoládét kíván — 's várja Csókolásod'.

Jer, hát, ne töprénked], — a' Közből osztózzunk!
 A' Köz-Jó' menttére eszközöket hozzunk;
 Sem Üveget, sem Mást, soha ne átkozzunk,
 Egyébről, a' mi jobb, hívenn gondolkozzunk.

Ládd, a' Kéményseprő már nyújtja a' száját,
 Hogy Csokoládémmal tömjem szája' táját;
 De ezzel, bár nyujcsa fellyebb lajtorjáját,
 Bizony, nem hizlalja kormos bőre' háját:

Mert fa-héjjas, 's czukros kakaómat másnak —
 Szántam, nem illy hitvány Kémény-Lajtorjának,
 Főzők abból inkább szomszéd Parókásnak,
 Pléhesnek egy kicsit; többet a' Pártásnak.

A' ki, hát, kedvelli a' jó Csokoládét,
 Tegye félre kisség a' híg Limonádét,
 Jöjjen, 's üssen velem Diaetán parádét,
 Kivánjon énnékem Királyságra / ádet.

62. *Kémény-Sepreő.*

A' Csokoládédra én elő - sem állok , —
 Mint kinél Másoknak fellyebb-áll a' vállok ;
 Tartván attól hogyha közikbe hágsálók ,
 Elfordúl lajtorjám , 's majd még alább szállok ;

Csak szokott útamát követem, hát , inkább ,
 Kéményem' tetejen Levegő is ritkább ,
 Látásom is onnét viszont lészen tisztább ,
 Holott nem kötődik velem sem Rátz, sem Sváb,

Füstös kis pipámmal Világ' boldonságát
 Onnét fogom nézni , 's mások' fáradságát ,
 Szerke-furkározók' állhatatlanságát. —
 'S Nevetem sokaknak nyughatatlanságát.

Nini ! mint szállongnak Kéményem' tetején —
 A' Füst 's Ambízió — az emberek' fején !
 Né ! mint élösködnék sokan, mások' tején !
 Hogy eped a' fukar tömött tárja' széllyén !

Beh, sok furcsát látok innen én ez helyből !
 Látom gőzölgni a' fényt egy kehelyből ,
 Az Irigvség' langját főjni egy szűk mejjhől ,
 Az Álnokság' titkát forni Szív-tégelyből. —

Csak ez a' kérésem: adjatok egy tűbust,
 Hadd nézzem e' polczról a' sokféle fűmust ,
 'S ha egyéb semmire nem tarthatok. is Just,
 Csináljatok reám egy nagy telegraphust.

(63) *Festő (Färber.)*

Szállj-le Kéményedről, 's vesszél a' Dunába!
 Ne gondold, hogy minden, mint Te, olyan kába;
 Látszik, csak küszöben jártál Iskolába,
 Nem illeszsz illy Neimes Gyűlés' Tanátsába.

A' Santa Ördögnek jól vivéd rolléját,
 De azért ne gondolj' közöttünk mind csak héjját,
 Ladd, hogy minden okos, fanyarszát reád tāt,
 Ugordj - le hát onnét, kormos ebugattát.

Szép zöld színre festett ruhám' elkorimozád,
 'S még ha több csintalan tettet szoll itt a' szád,
 Nem kell, hogy fejedre férjen több igaz vād,
 Kapu - forma thrónus leszen Isten-hozzád,

Im' nézzék Nagyságtok, drága szép festékim',
 Virágokkal ékes többes boritékim':
 Ezek az én híres, 's becses mív-nyomdékim,
 Mellyek által élek, én, és maradékim.

Festő az én Nevem, 's *privilegisatus*,
 Lészek e' Diaetán *Pictor Candidatus*,
 Kilencz, 's fél Oskolát voltam én *Togátus*,
 Hadd lépjek, hát, felyül, úgy, mint *Purpurátus*.

(64) *S e r f ő z ő.*

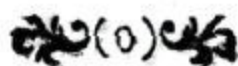
Domine Purpure, vigye tovább inát,
 Nem szeretem az illy sok teketóriát,
Purpurája, látom, kívánna glóriát,
 De illy jött-ment kölyök nem kap *victóriát*.

Festékeddel itten büszhited komlómat,
 Malátás, 's szalados magazinomat;
 Árpámat kozmássá tetted, 's vajnokomat,
 'S ki tudja mi egyéb, sok *provisiomat*.

Tógádat lerántom festékeint házadból,
 Mert sok Serem'ittad Gút Freund — pománából,
 Adósom vagy holmi sok virsli — harmad'ból,
 Ha nem fizetsz, inged' lefosztom nyakadból.

Seremet-levemét, simplát, úgy, mint dufflát —
 Főzöm az Országnak, míg szeme puffat lát;
 Élesztővel töhöm a' Szakácsok' csuprát,
 Ki, hát, a' ki engem' Királynak nem kiált?

Nem azért sanyargok pöffedtt gyomrocskámmal;
 Hogy hír, 's haszon nélkül éljek Juczikámmal;
 Nézze, bár szorgalmom' kiki *nulla* számmal,
 Erdemem sokra nő gazdag Árendámmal.

(65) *Gypsy-Figuráns.*

Szalámi ! Szalámi ! Herr Bruder, Serfözö !
 (Halt'-s Maul) Nagyságtok legyen most kedvező!
 Szalámim elfogyott, 's Virsliim sincsen elő —
 Bár egy flaskó - serrel gyomromba kerülő !

A' Város' utszáit mind rendre sétáltam ,
 Sok kínálkozással kit - kit elpróbáltam ,
 Fogadókba tértem, 's ottan-ottan háltam ,
 Figurámat — vevőt még-is nem találtam.

Desperáltam immár, — ha így fój a' sorsom —
 Nem marad virsliimre nyolcz-kilencz sem borsom,
 Ez Madár Országban elkopik az orsóm ,
 'S Talján Országomon kívül leszsz koporsóm.

Oda hagytam a' szép Honnyom' tájékait ,
 Narancs — füge — citrom — 's malozsa - halmait,
 Szent János - Kenyerét, mandula - magvait,
 Sok vize' — szép ege' hal, - és madarait.

Örökös rabságba kell magam' vesztenem,
 Szegény Idegennek nincs' hová, mit fennem ,
 Flasterező leszek, egyéb nincs' mit tennem ,
 Sem Te, sem Más, senki, ingyen nem ad ennem:

Nagyságtokat kérem, egy kis *reflexió* —
 Legven búz fejemre , — bár kevés *portzió*,
 Szarándok - életem csupa *misérió*,
 Aszszott Corpusculóm merő *Skelétió*.

(66) *Édesség-készítő (Zuckerbäcker.)*

Intő Parancsokat tisztelettel vészem —

Nagyságoknak, 's imé bizonyossá tészem,
Hogy e' szegény Olaszt vendégemnek vészem,
'S falatomból néki adom egyik részem':

Piskóta, tortáta — repüljeteK mellé,
Czuckerkándli, czvibak — hajóljatok felé,
Puncs, és limonádé — buzogjatoK - elé,
Mandula - téj, 's egyéb — mind fojjatoK belé.

Ehedet - szomjodat jó reflexiókkal

Tömöm — gyúrom tele gazdag portziókkal;
Ne legyen több bajod a' misériókkal,
Korpuskulód éljen a' dolcsissimókkal.

A' Nemes Tanács - is, kérem, parancsoljon,
Szomju torkokkal csak én felém hajóljon,
Liktárium elég — medgy - vizem hadd főljön,
Érdemes voltomról, jól, - 's balúl ne szólljon.

Szolgálatom' bérét Nagyságtoktól várom,
Kiknek szolgál minden ezen az határon,
Lakjanak - is vígan egész Kolo'sváron,
Akár pénzen akár ingyen Kontó - árron.

—000000—

(67) *Csutorás.*

Quo jure tehetted mellém fenekedet,
 Jó Bátya! nem tudom; de mivel Nevedet
 A' Schematismusba nem látom, mivedet —
 Kontárságnak nézem, - 's híg mesterségedet.

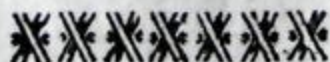
Dolcissimóiddal magam' nem traktálok.
 Medgy víz helyeit csak a' pálinkát használom;
 De ha légytől tarkáltt szád' még itt' találom,
 Csutorám' legottan belé esztergálok;

Ördög nyaltta holmi ízes falatodat —
 Nem állhatja orrom, sem híg fagyaltodat;
 Kocsonya helyébe raktad a' tagodat,
 A' rántotta helyett torta - darabodat. —

Vétek megszenvedni a' Dulciáriust,
 Ki gazdagit nálunk sok Patikáriust,
 Az Ötvest - is csapnám mint nagy furáriust,
 Tapetzir — 's Parókást, mint két Vicáriust.

Az illyenek seprik a' pénzt szemünk elől,
 Melly miatt a' szükség házainkban el - öl —
 Lássá, bár Nagyságtok, Fináncziám' belől, —
 Sok illy panaszokat hallhat mindenfelől.

Csutorás esztergám' hiába izzasztom,
 Kölcségemet reá bár gyakran apasztom:
 Mívem' árrát pedig ha el - el - szalasztom,
 Csak magam' fárasztom - 's még tám felakasztom.

(68) *Esztergárus.*

Esztergámra magát ne igen akasztza,
 Édes Uram Bátyám! jobb hogy a' bort iszsza;
 Eleget használta, adja, hát, már vissza.
 'S lássa osztán pénzét melly k' üstbe olvassza.

Sajnálatos dolog, hogy mesterségével —
 Mellyet tanult tőlem lopott vésőjével,
 Uri szép kenyeret nem szerez kezével,
 Nékem, 's magának is árt iszos eszével.

Ha palatzkot forgat, legyen arr'-is gondja:
 Szerezzen, — 's ne legyen a' Világ' bolondja;
 Soktól hallom, 's hiszem, akárki-is mondja,
 Hogy viszkető talpán nagyon sík porondja.

Tanubizonyságúl hívom a' Rendeket,
 E' Nagy Tanács' kisebb és nagyobb Fejeket,
 Hogy szép Mesterségem ad csinos miveket,
 Esztergámmal símúlt többféle szereket.

Reám voroljan, hát, kiki, jó kedvéből,
 Látom-is, hogy óhajt minden, már szivéből,
 Mellyet ha megnyerek, más' tiszteletéből —
 Osztozom, és mások, Kegyelmem' részéből.

(69) *Szijj-gyártó.*

Állj'-félre, Barátom! ne forgácsolj annyit,
Hozzá! széket mikor Szijjgyártó ajtót nyit;
Hadd, lássa e' Tanács ékes mívsszereit
Ország - szerte híres, — keze' szép mívseit.

Ezer forintokat érő paripákat —
Csak én szépítek-fel, adván rá hámokat —
Hátokról lecsüngő rojtos czafrangokat,
Kettős, négy,- 's hat szerbe gyeplőt, 's kantárokat:

Halkal, vagy nyargalvást fussanak, két kezem' —
Munkája, mert mindég azon igyekezem,
Hogy szijjokat rajtok egyenlőn fékezzem,
De akadály még is közbe ne férkezzen.

Farmatringot, 's egyéb mindent feltalálok,
Nadrág - 's bocskor-szijjat, 's korbácsot csinálok,
Lovakra - is kötő - fékeket szabdállok,
Mellyekkel mindennél nagy kedvet találok.

Illy számos míveket ki ne becsúlne, hát?
Mit csak én készítek simplát avagy czifrát;
Úgv látom, semmi nincs' Királyságomban, gát,
Hajcsa - meg előttem, tehát, kiki magát.

(70) *Gürtler, v. sárga-réz-
műves.*

Nagyra nő, ha mind így, köz'ttünk a' *Dominus*,
Pedig, ha jól vesszük, szinte csak *Ultimus*,
'S nemcsak hogy *ultimus* — *ultimusnál minus*,
'S még ha cáculálunk: *ex nihilo* — *minus*.

Sokra vitte Isten korpás oldalodat,
Miólta harangra kötöd fel szíjjodat;
Kár, hogy nem esmered kis uraságodat,
'S azzal egyben-csattoltt és szíjjos voltodat.

Minden hámjaidra tölem koldúlsz rezet,
Mégsem tudod kinek csókolj' ér'tte kezét:
Énnékem köszönhedd, kicsinyet — ne ezet —
Karikákat, melly'kre kezem reá vezet.

Fényes phalaeráddal nálam nélkül mit érsz?
Ha nem adok rezet, akkoron kitől kérsz?
Mihellyt nem segítek, munkáddal semmit érsz,
Pénzt is a' zacskódba csupán általam nyérsz.

A' szép gyértya tartók czínesek rezesek;
Simító, — 's ránczoló - rezes mind becsesek;
Ezerféle művek mellettem kezesek,
Hogy fejemre méltán Koronát itt' lesek.

(71) *Ötves, v. Ezüst-míves.*

Róka álnoksággal loptad mívszeremet,
 Ki bízvást bitolod, szép Mesterségemet,
 Kontárkodó Gürtler! tedd-le hát mívemet,
 Becsületem' ne roncsd, 's azzal érdememet.

Nálam csak inasi esztendőt töltöttél,
 'S már-is a' garatba hamar felöntöttél;
 De még azzal sokat, sem fontál sem szőttél,
 Hogy réz-mívhellyeddel a' Várba bájítottél.

Im' lássák Nagyságtok, az ezüst-lánczokat —
 'S Azokkal párosúlt szép fillegránokat —
 Csak én, — nem Ő csálja, 's a' szép poharokat,
 Késeket — villákat, gomb, - és kalánokat:

Gyönyörű ezüsből sok gyértya tartókkal —
 Szolgállok Másoknak, 's több fülbe valókkal,
 Ezüst sarkantyúkkal, és virágosokkal
 Udvarlok szüntelen széppel, jókkal, sokkal.

Nemes állapotom ezeknél is még több,
 Szármozásom' - 's Rangom' becsessége féltöbb;
 Illő, hát, ki vagyok egyszersmind idősöb, b,
 Legyek a' Koronán köztetek a' LegFőbb.

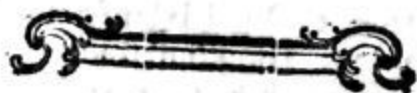
(72) *Őn-míves, v. Őn-gyártó.*

Előre kikérem, én Kontár nem vagyok ,
 Hagyjon kiki békét, én is békét nagyok ; —
 Kiknek észszel tolyyes kerekded tök-agyok ,
 Bátran megvallhatják : érdemeim nagyok :

Mivel, Őntömívvél csak én kerekítem —
 Őn-tálam', s tányérom', 's aztat megszépítem ,
 Kalán — 's só-tartómat simán fényesítem ,
 'S Azzal a' szobákat nagyon ékesítem. —

Kávés ibrik, csészék, és többféle kannák ,
 Mellyeket kedvellnek a' csintalan Annák ,
 Általam készülnek, tiszták , mint a' mannák ,
 Ezerekre gyűlnek , 's telnek töllök tonnák .

Drága szép míveim nagy becsben tartatnak ,
 Mivel minden csinos háznál használtatnak ;
 Lészek, hát, részesse Királyi Falatnak
 Már-is parancsolok ötven - hatvan - hatnak .

(73) *Flasterező.*

Ónos esztergádat szaporán forgatod —
 Talam azzal magad' szokton mulatgatod,
 Ki torkodat máskor koresomán csorgatod,
 'S Mostan kevélykedve míved' fitogtatod.

Nem nagy Virtus egész ólomod' öntése,
 Czeczelutás kerék-játékod' döntése;
 Olvasztott ónodnak oldalas ömlése
 Gyermekei fogások' kigömbörödése.

Cserép-tányér-is van elég a' világon —
 Mint madár a' lépen, vagy pedig zöld ágon:
 Lehetünk nélküled, szűkön akár tágon,
 Akár a' bükk alatt, akár a' nyír-ágon. —

Sokkal becsesb az én Flasterező kövem,
 Mellyen sár nélkül jár térdig is az övem;
 Kérdd - meg az Útazót, ki szól rosszsz felölem?
 A' ki a' sétálást könnyitem, 's eszközlem.

Melly sok akadályok hátrálják a' járást,
 Essős - sáros utak úntatják a' várást;
 De mihelyt kirakom kövekkel, mindgyarást —
 Szekér - gyalog - Lovas, kap jó Commodityást.

Tiszteljen, hát, minden, ki a' jót kedvelli,
 Uraljon, mint Királyt, ki az édest nyeli,
 Komplimentírozzon, míg hideg nem leli,
 Igyunk már Tokait, itt a' pohár teli!

(74) *Parupli - csináló.*

Paruplimmal futvást azért sietgetek,
Mivel, a' mint látom, jön a' nagy fergeteg;
Bujjon, hát, alája, Nagysás seregetek,
Véletlenül nehogy ázzék feneketek.

Im' látják, essőnek, 's Napnak ellenére
Miket hogy' csinálok kedvem' tetszésére:
Boltozatot rakok fejek' tetejére,
Még-is soha sincsen senkinek terhére.

A' Flasterezőnek csak a' sár eszében,
Esső, és hó ellen nincs' eszköz kezében;
De ha én mozdúlok, paruplit nyelében —
Tartva, soknak adok paizst ellenében;

Sellyemből vászonból aztat úgy alkatom,
Hogy 'azt mikor tetszik, őszvehúzogatom,
Vagy ha kedvem tartja, páltzámba duggatom,
Járva és sétálva könnyen hordozhatom.

Ki látott, hát, ennél nagyobb *inventiót*?
Úgy-é, hogy érdeklek Királyi *Portiót*?
Az egész Országtól essős *Conventiót*,
Tizenkét Hóldnapi fényes *detentiót*.

(75) *Gubaszövő - Szűr, 's
Czondra-csináló.*

Szépen öszveránczoltt bojhos szörű Gubám!
Metly a' hideg ellen vagy védő hurubám;
Lépincs' - elő, mint egy szerelmes Tubám,
Ölelkezz' nyakamba, ki vagy hátí Subám.

Parupli - csináló' rosta - juk' árnyékát —
Tedd szükségtelessé, 's nevedd szándékát,
Ki csak arra néz, hogy vizültt ajándékát
Kárommal használjam, mint az üres vékát.

Békóczolt szálai karcú kis válladnak —
Az Esső' nedvétől hamar kiszáradnak;
Kondor szép szövése kerekded nyakadnak
A' zordon Telekben jó meleget adnak,

Te vagy csupán társam, keltemben-jártomban,
Te vagy takaródzóm, fektemben-ágyomban,
Te vagy vigasztalóm, ültemben-álltomban,
Te - is légy, hát, becsben, keblemben-házomban!

Szüremet - Gubámat fel sem-is cserélem,
Ha mindjárt magamat Királynak-is vélem;
Lássa kinek tetszik, én csak azt ítélem,
Hogy Gubámmal, mint Más, világomat élelem.

(76) *Képfaragó.*

Bogaras czondráddal élhedd-is világod'
 Ne is cseréld Mással, szűrös uraságod';
 Senki se irigylő eszed', 's okosságod',
 Gubád — és szűrődbe szövött boldogságod'.

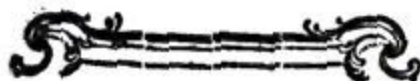
— — —

Nagyságtokhoz térvén, csak röviden szollok,
 Képfaragásommal soknak udvarolok,
 Gyönyörű képeket vésni gyakorolok,
 Mellyeket házakba, templomba pótzolok.

Híres Kanovának én vagyok magzatja,
 Kitől kiki sok szép képeit hozatja,
 Általam díszül-fel Templom' boltozatja,
 Mihelyt mívét kezem oda rakogatja,

Nemes eredetem szintűgy nevezetes,
 Vagyok minden Jóknál elég esmeretes,
 'S érdemimről sokak előtt kellemetes,
 Igazságos, és hiv, tisztos, 's becsületes.

Reám voxoljan, hát, kiki, jó hitével,
 Ki az Ország' Javát óhajtja szívével,
 Nékem hajóljan-meg a' Láb, jobb térdjével,
 Boka, fő, és derék, mind a' két kezével.

(77) *Pénz-verő.*

Képeid', ha tetszik, bátran faraghatod ,
 Pénzért-is, ha tetszik, *tutó* árúlhatod ;
 De arra *veniád'* csak töllem kaphatod ,
 A' mint azt magad-is önként megvallhatod :

Én lévén mestere mert a' Pénzverésnek ,
 Nékem kell hódolni mint föbb Teremtésnek ,
 Ki szerzője vagyok adásnak - vevésnek ,
 Mind kisebb, mind nagyobb nyereség-vesztésnek

Pénzverő Sáfára az Ország' Javának ,
 Oka, 's eszközlője köz Boldogságának :
 Valamint nem-léte, nyomorúságának ,
 Minden Igyekezer', 's jó cél' múlásának ;

A' Pénz lehellője minden szerencsének ,
 Pénz által becsesek Ifjak, akár Vének,
 Általa épülnek Gazdagok, szegények ,
 Tőle függnék minden - féle keresmények.

Pénz az eredete, 's érdeme mindennek ,
 Holttig - való rahja akárki-is ennek ,
 Minden Méltóságok általa élednek ,
 Köz, - és Úri Rendek ez által vénhednek.

Kinek , mint van becse, függ csupán csak ettől ,
 Melly megkülömböztet akár melly szeméttől,
 Légy kujon, vagy gyáva, — né félj' Kísértettől, —
 Pénzed megőrizhet akár hetven - héttől.

(78) *M e t t z ő.*

Hallám érdemeit im' a' Pénzverőnek,
 Sokat hisz' magának mint az Esztendőnek —
 Melly azt tartja, hogy Ő, Feje az Időnek,
 Holott csak postája a' Még-Jövendőnek.

A' Pénz nem szerzője valós Boldogságnak,
 Csupán eszközlője egy kis mozgóságnak,
 Egy kevés rúgója petyhüdt hátorságnak,
 Mellyel fészket dúlja a' Nyomorúságnak.

Csak egy kis pislogó Szövétnék maradsz, hát, —
 Pénzverő Kolléga! ki jól élted a' Mát,
 Elveszed a' Másét, a' mit szemed meglát,
 Jövendőre nyújtván szerencsédnek titkát. —

A' Virtus öröklí becsét az Érdemnek,
 Mit a' Pénzhorságos vét veszedelemnek,
 De a' tiszta Erkölcs nyakát szegi eunek,
 'S minden Kétségeket hágy a' Hitetlennek. —

En — a' Mecczésemmel fojtatom mívemet,
 Czímeres pecsétek szerzik élelmemet,
 Rajzokban, képekben töltöm a' kedvemet,
 Mikért e' Tanács is kedvellje tisztemet?

Szép Mesterségemnek olly nagy régisége,
 Mint éppen Nimródnak Neve, 's Nemessége,
 Vólt kelete, 's vagyon ma is dicsőssége,
 Mint a' Művészszének thrónuson Fősége.

(79) *Spanyol-viasz-öntő.*

Koronára, látom, sokan ásitóztok,
 Egyetlen egy kontzra többen-is kontóztok;
 De, hiszem, vagy égyütt étlen falatoztok,
 Vagy ha megosztóztok, velem vígadoztok.

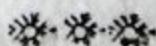
Okoskodni tudtok, de azt nem mondjátok,
 Hogy hitvány magára a' Kompániátok;
 Mert csak Spanyolviasz-öntő a' gazdátok,
 Kinek segítsége nélkül száját táttok:

Mit ér viasz nélkül, írott Leveletek?
 Pénzről - 's örökségről Kontractus - szeletek?
 Ha rá erősítőt nem adok — mehettek —
 Nincsen foganatja, becsek, és keletek.

Posta' - szárnyain is csak úgy van hitelek —
 Levél - 's Újságoknak, ha én vagyok velek,
 Viaszszomból rájuk pecsétet szeldelek,
 'S azzal bizonytságot melléjek rendelek.

Boros hordókan-is csak én szoktam fűlni,
 Szép pecsét formában módelbe repülni,
 Zárott ajtók' 's kincsek' tetejére ülni,
 'S Bátorságot azzal mindenekben szűlni.

Szerelmesek' titkát, híven, én őrzöm-meg,
 Jó Barátok' frigyét csupán én kötöm meg;
 Ki, hát, aki engem' nézne csak mellesleg?
 Azt a' patvar hórdgya! kívánnám helyesleg.

(80) *P o s t a.*

Ha sokat portyászs' itt, Spanyolviaszszadat —
 Meggyújtván, beöntöm vele tátott szádat ;
 Régen varom a' Sórt, mint Vadász a' vadat. —
 És mint a' Prókátor hasznára a' Vádat.

Ki hordja viaszszas - pecsétes Leveled' ?
 Ha nincs Posta hozzá, - csak gondod' neveled ,
 Sereny lábomat - is mert nem te emeled ,
 Maradhat, hát, minden Leveled te - veled.

Contractust-is, pecsét nélkül, sokat írnak ,
 Becsületre sokszor Örökséget bírnak ;
 Viaszszodon azért még sem rívnak, sírnak ,
 Tartván pecsétedet csupán-csak manírnak ;

De az én tisztemet nincs' ki végbe - vigye ,
 Sokan vágnak reá , 's még több az iriggye ;
 Mert általam főjhat az Országnak ügye ,
 Izenetet , 's hirt-is hozok , hogy más higgye.

Most-is hogy e' Tanács tartja Nagy Ülését ,
 Csak nékem köszöni számos Felgyűlését ;
 Mivel én adtam hírt , 's okoztam közlését —
 Fontos tárgyaikra lett-megérkezését.

Éjjel - nappal hordom - szétt az Újságokat ,
 Kielégitem az Újságon - kapókat —
 Megmondom, hogy mihez, 's hogy' tarcsák magokat
 Mellyel kétiségekből eloszlatoz sokat.

Reményeim, felvészik , hát, a' Nemes Rendek —
 Nagy hasznomat, 's azt-is, amit most kérendek ,
 Adjanak koronát — 's legottan örvendek ,
 Nagyságtok' javáért áldomást hörpentek.

(81) *Kengyelfutó, v. Kúrir.*

Posták, 's Meszszejárók, eleget hazudnak,
 Költik, és híresztik mit magok sem tudnak;
 Csudálom, Nagyságtok, e' gágogó Lúdnak —
 Hitelt is ha adnak, 's rá nem haragudnak.

Hiszem, a' hírt e' nagy Diaetára csak én —
 Vittem, látta kiki, gyors lábain' hegyén;
 Bizonyítom aztat a' Nagyságtok' hitén,
 A' midőn megbíztak, az útra készítvén.

Hamisságot szollván, hát, e' részeg Posta,
 (Ki miatt, az Esső, Levelünk' elmosta,)
 Hitelt csak úgy nyerhet, mint vizet a' rosta,
 Bűnös-is, mert sokszor tsirkénket fogdosta.

Az egész Országnak, minthogy, hát, adtam hírt,
 (Mit Nagyságtok' keze Régálisba megírt,)
 Esdeklem, reményem légyen erős kő-szírt,
 'S tegyenek sebhettett szívemre bal'sam-írt.

Sokkal nem terhelem a' Tanács' figyelmét,
 Csupán arra kérem erántam védelmét;
 Hogy ha most elvesztem a' magam élelmét,
 Subsistentziámra tegye-meg kegyelmét.

Mint felfogott Kengyel-futó, nem kívánok —
 Rangom felett valót, 's mástól sem sajnálok,
 Illőbbnek ítélvén: ha kedvet csinálok,
 Módestiám által jól-tételt talállok.

(82) *M a d a r á s z.*

Mind Te, 's mind a' Posta, csak egy úton jártok,
 Hoszszas beszéd'tekbe nincs' semmi helyyes ok;
 Azt gondoljátok, hogy teli tálba márttok,
 Holott üres kosár, az a' mire vártok.

Minden Postaságtok nem ér egy barabójt,
 Csak fél esztendeig hord'ttok papiros-mójt,
 Télre, ha befagyott, vízetek is lefójt,
 Reménnyel bízató tyúkotok horgast tójt;

Hiszem, ha jég vagyon, még mászni sem tudtok,
 Fele-útból vissza térvén, csak hazudtok,
 Gágogva repdestek mint szintén a' Lúdtok,
 Jobb, hát, hogy mind ketten pad alatt aludtok. —

Posta Galambomnak az egész *Levánta*
 Sebess repülését soha meg nem bánta;
 Mert Levelét csupán szárnya alá szánta,
 'S a' Választ egy két pár minután kívánta;

Melly'k Posta, és Futó fút illy' villám-módra?
 A' ki Választ hozzon, 's vigyen-is egy szódra?
 A' míg a' nyergedet, 's kantárodát Lódra —
 Lököd, már vissza jött, 's elment Alleppóra.

Solymom, 's Karúlyom-is tizenhat órára —
 Száz hús 's nyólcz mértföldet hagyaszt hátúljára,
 Vadászak' lövésit vészik csak tréfára,
 Százzszor sebesebben tünnek a' prédára; —

Az erdők', és mezők' víg énekesseit
 Gyűjtöm, hogy mülássák Szútek' keserveit;
 Ennyi sok hasznokkal ki viszi terheit?
 Madarász — mint Király látván itt' Híveit.

(83) Erdő, és Legeltető Pásztor.

Domino Aviceps! ha szabad így szólnom,
Fagyöngyöm' hol vette? ki kell puhatolnom,
Lép-veszszőiről is kelletvén számolnom,
Ninca' mód hogy lehessen semmi jót gondolnom.

A' Mások' erdejét addig elkurkászta —
Madárért, míg Fánkat rúttól megtsonkázta,
Gyöngyüinkből-is lépjét annyira sodrászta,
Hogy árrából magát egész' felruházta:

Tartok tőlle, hogy sok éneklő madara —
Okozza, hogy egyszer tömlőtz leszsz udvara,
Kalitzkában osztán nőhet az agyara,
Valamig teldegel abban Tele — Nyara.

Az én becsületem lévén bizva többre,
Nem lehet szemfüre néznem, sem felsőbbre;
Viselek-is gondot akármi féltöbbre,
Lesben állván sokszor zöld fákön szélsőbbre.

Onnan bocsátgatom Síp hangom' előre —
Nyájak, és gulyákra, le a' Legelőre,
Hajtogatom őket majd a' Delelőre
Idébb — odébb osztán Tartsán telelőre.

Fütyörészve által pipázom a' Telet,
Legelsőbb-is nézem, zöldül melly'k szegetet,
'S mihelyt fejét Télből húzta a' Kikelet.
Furcsa kis pipámmal hasalom a' Delet.

Idébb — odébb ismét zeng sípom' nótája —
Ezerszer gyönyörűbb mint a' Más' hárfája —
Gittár — Pikulija, és hegedű-fája:
Lépjél, hát, fejemre, Ország' koronája!

(84) *Muzsikai eszközök' és szerszámok' készítője.*

Kérkedékenységed' nem győzém hallgatni,
Hívóket a' mellyel eltudod aladni,
Holott furulyád' én szoktam fúrogatni,
Mit te nyálas száddal szoktál szopogatni;

Jobb volna a' helyett ha őriznéd nyájad',
Mintsem hogy Sípodért a' tarisznyád' vájod;
Minap-is mig mostad nyálas-minya szájad',
A' Farkas hord'tta-el egyik Júhból hájad',

Ántsorgó, 's szájangó őrizeted mellett —
Az egész erdő már tseplesz tserévé lett;
Ketskéd-is más versen csak káróddal ellett,
Gidójával együtt mert végsőt lehellett.

Ne elegyedj', tehát, Gittár, — 's Flautámba,
Mít nem néked adok számodra, és számba; —
Uri Rendek kapják kedveket hárfámba,
Illik a' te kezéd csupán furulyámba.

Készítek-is sok szép zengő czimbalmokat,
Kesergők mellyekkel vídítják magokat,
Klárínét — 's hegedűt faragcsálok sokat,
Fortépiánókat, Valdhora — 's fagóttokat.

Ennyi, — 's több félékkel élesztvén Szíveket,
És örömmel töltvén sokaknak kedveket:
Reménylem, a' Bírák bölcs Ítéletjeket —
Nem vonják-meg, — 's én-is visszálom kegyeket.

(85) *Muzsika-tanító.*

Üres Czimbalmodnak ha süket pengése,
Kinek lehet abban méjj örvendezése?
Minden eszközödnék csak úgy 'leszsz zengése,
Ha az én kezemmel van egyesülése;

Szép hármóniára mert azt én szoktatom,
Stimulásaival ujjomat koptatom,
A' hangokat osztán öszve-olvasztgatom,
'S az Érзések szerént, *ad gustum* ugratom.

Gerjesztem — buzdítom az Índulatokat,
Kényemre indítom — 's hordom a' tagokat,
Módos mozgásokba hozom a' lábokat,
'S tánczolásra hívom — késztetem azokat.

A' Lélek könyököl-ki az ablakokon,
Lebegvén a' szemek' vékony hártyájokon,
Nézi gyönyörködve, hogy repked vállokon:
A' Hűség, 's Szeretet, ölelő szárnyokon.

Ílly' *positurába* hintáztván a' Lélek,
Intetet csak nékem, tapsolva, hogy élek;
Egy *Allégóriát* Ő-néki beszéllek,
'S kávézásunk után pipákat cserélek.

Mennyünk már *praxisra*, itt van *Vidor Pál-is*,
Tánczával előre látom, *invitál-is*;
Senki' Királysága nem kell, ha kínál is,
Lévén már zsebembe elég *Capitalis*.

(86) *Táncz-mester.*

Ast mondják, hogy könnyű Katót táncba vinni,
Szereti a' Timár talpja' hegyén inni:
A' Táncz-Mesterről is bátran lehet hinni,
Hogy Vidor Pál lévén, — nem szokott ő ríni.

Muzsikára jertek: Rebeka, hát, 's Máris,
Látom, jó szívetek várton várva-vár-is,
Módos lábainkal tánczoljunk immár-is,
Hószin mejjeteken szökdössen a' Kláris. —

Egy szép *Próduktziót* csak egy *Felvonásban*
Adok-elő, hogy ne legyen megúnásban;
Dialectal Táncz leszsz csinos ugrálásban
E' két szép Hölgyekkel, száz-száz fordulásban.

Nézze bár Nagyságtok testem' szép mozgását —
Ezernyi figúrák, 's tempók közt állását,
Gyönyörűen teszem lábom' mozdulását,
Parasztok közt nincs' ki lássa annak mását.

Híres Mesterségem nékem a' Magyar Táncz,
Súgár szép lábamon nincsen semmi kis ráncz;
Van-is becsületem ér'tte, nem pedig láncz,
Ülésem 's lakásom — paloták és nem sáncz:

A' szép Kisasszonykák' módos lépéseket —
Csak én kormányozom, 's tiltom eséseket,
Gavallérok előtt közlöm tetszéseket,
Urfiakkal szerzem egybenkeléseket.

Mindegyikök között jó pártit csinálók.
Kitkit szerencsével viszont megkínálók,
Jó szívvel-is látnak, — nálók vacsorálók —
Ki már a' Királyi Székben tánczban állók.

(87) *Árendás*

Illy' ugráló Majmot ki tart'na eszesnek?
 Ki miatt Ifjaink bódúltrakká lesznek;
 Ha Nagyságtok ilyen ingyen-élőt tesznek —
 A' Királyi Székbe, úgy málét sem esznek.

Szarka-lábaival csak Népünk' bődítja,
 Dologtól elvonván a' tánczra szorítja,
 Testünket fárasztja, szívünket puhítja,
 'S Nemzetünket végre a' sírba rándítja.

Elég lév-hűtő van szegény kis Hazánkban,
 Kik miatt Kenyerünk nincs mit tegyünk szánkban;
 Jobb, hát, rekeszszük Őt' setét kamaránkban,
 Mint-sem kárunk' lassuk *Oeconomiánkban*.

Fordítsa figyelmét, kiki, azért reám,
 Ki által összevegyül az Adó, és a' Vám,
 Nálam nélkül senki meg sem élhet talán,
 Az Ország' hasznára van intézve munkám.

Mint - sem a' Táncz miatt rakjunk adósságot,
 'S Nemzetünk közt érjünk több nyomorúságot,
 Im' én elfogadom most a' Királyságot,
 'S Árendába veszem az egész Országot.

(88) *Kalmár v. Kereskedő.*

Az Isten őrizze Hazánkat a' Roszsztól —
 Örökös kárunkra vagy pereputtyostól ;
 Árendáddal Te csak pusztítol, és fosztol,
 Soha nem menekszünk az illy sok gonosztól.

Néked köszönhetjük nyomorú vólttunkat,
 A' ki a' hasznából heréled bóltunkat,
 Reád kell fizetnünk utolsó fóltunkat,
 Taxáddal pánkrottá csináljuk magunkat.

Vámod — harminczadod bennünket kiforgat,
 A' mi keresményünk — mind csak neked csorgat,
 Megérdemelnéd hogy kapj nyakadba horgat,
 Mit szívéből Minden óhajt, 's ugyan szórgat. —

Ítélsz-e meg kiki, ingyen nem beszéllek,
 En Hazánk' hasznára singgel - fonttal élek,
 Adok — hozok — viszek, és viszont cserélek,
 Mit Népünk' javára szükségesnek vélek.

Posztóm - gyólcsum - vásznam - karton, és pántlika,
 Galandom, és kefém, 's gombjaimnak lika —
 Általam kerülnek, mit nem ad Patika,
 'S mit csak az én szómra küldöz a' Fábrika.

Ezekkel szolgállok minden Rangnak, Rendnek,
 Miknek a' Szüksősök vígadnak, örvendnek ;
 Feje vagyok, tehát, minden Úr — és Kendnek,
 Kik Királyi Székem alatt már léendnek.

(89) *Játszó-kártya-csináló.*

Hallgass ! jól esmérem singes betsületed',
 Mellyel a' Vásárlót megcsalni szereted,
 Serpenyőddel Hütöd' addig méregeted,
 Míg kikopik abból Lelkiesméreted.

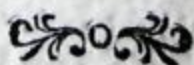
Bezzeg, ha rád bíznák a' fényes Koronát,
 Nagy Hivatal lepné házatát sohonnát,
 Tudnád újra tölteni a' kiürült tonnat,
 'S kényes szemmel néznéd a' füstös szalonnát;

De mivel a' Bűnöd piatzra ültetett,
 Sorsod a' Kúfárok közzé helyheztetett,
 Ne is várjál ennél nagyobb betsületet,
 Elég, ha Korona helyett látsz szemetet.

Százszor több haszna van, az én szép mívemnek,
 Kártyát ha csinálók, tetszik minden szemnek,
 Mulattságot szerzek vele mind két Nemnek,
 Tetézem nagyságát azzal érdememnek.

Sokszor az Űnalom, és Gond elenyészik,
 Mihelyt kártyáimat a' kezekbe veszik,
 Szerencséjeket is csak azokkal teszik,
 Kik ehes szájokkal falatomat eszik.

Jussomat tartom, hát, én a' Királysághoz,
 Ki nem támaszkodom minden gyenge ághoz,
 Hasonló-is lévén a' legszebb virághoz,
 'Successióm' tartom az egész Országához.

(90) *Drótozó, (pipa- 's egyéb kötöző)*

Elúntam már nézni kártyavetésedet,
Mellyel üződ csalfa híg mesterségedet,
Ha, nem viszed innét tovább ületedet,
Töstént bédrótozom kártyáddal fejedet.

Hányat nem csináltál, kártyáddal, páncrótta?
Koldusokká tettél, és földönfutókká?
Hánynak változtattad házát Sirhalmokká?
Kár, hogy haláloddal késik Hohér, soká.

Incselkedő szívvel hová beférkezel,
Ott más Jámborokat csalni igyekezel,
Hamis fogásokkal mindég szövetkezel,
Egész életedben dupláson vétkezel,

Lám, én élelmemet jámborúl fojtatom,
Aszszonyok' edényit szépen drótozgatom,
Ujjomat érettek szívesen koptatom,
Más' vagyonját azért még sem lopogatom.

Ímé a' törtt fülű lábost öszvefűzőm,
Repedett oldalát annak egybetűzőm,
Éles észszel aztat mind addig kötözöm,
Míg a' nyílásokat azokból elűzőm.

Próbállja, ki tudja, mívemet majmolni,
Mellyel szoktam újjat ótskából koholni,
Törött hasadit edényt tudok kipótolni,
Ennél furtsább dolgot nem lehet gondolni.

Kik, azért, itt látják kezem' mesterségét,
Kikérem, ne nézzék csupán drótom' végét,
Hasznommal én tartom a' föld' kerekességét,
Esmerje-meg kiki fejem' bölcsességét. —

(91) S ó v á g ó.

Régi mondás tartja, hogy Disznó' orrára —
 Nem illik az arany peretz, sem nyakára:
 Mit áncsorogsz hát itt drótod' kontójára?
 Jobb, hogy ehés gyomrod' viszed a' konyhára.

Nagyságtok láthatják, házról házra kering,
 Sehol nincs' lakása, lő-fut mint a' hering,
 Tátott szája olyan hosszszat nyúlt mint a' sing,
 Nyakába is alig akad-meg egy rossz ing.

Az illy czellengőket megkén' regulázni,
 Mikor más dolgozik, nem hagyni kótyászni;
 Mi haszna kordéba látni őket ázni,
 Ajtónk előtt fognak meredve megfázni:

Betsületesb az én Űri dolgos kezem,
 Mellyel Országunknak hasznán igyekezem,
 Ugyan azért hazam' nem is zsendelyezem,
 Hanem inkább Aknám' Sóval behintezem.

Sóval gazdagitom a' föld' lakóssait,
 Tartom és vidítom barinait, kossait,
 Eltetem a' konyhák' serény Szakátságait,
 Táplálom Leányit, és szép Aszszonyait.

Só adja-meg ízét minden ételednek,
 Vitéz Fitzkó! ettől ereid élednek:
 Ki ezt nyalod, fénye nő tőle szemednek,
 Tarcsál, hát, szép Haza! Koronás Fejednek!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(92) *Vasverő, v. Vashámoros.*

Só-aknád, az igaz, hogy nagy hasznokat hajt;
 De ha csákányod nincs', szived mindjárt sohajt,
 Ekkor érzed mennyi kint szenvedél, és bajt,
 Segítségre kezéd csupán engem' óhajt.

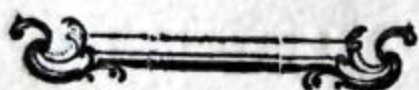
Miért dicsekszik, hát, Más, a' szerszámaimmal?
 Csak én olvasztom meg a' követ kohómmal,
 Akármelly eszközök lesznek az én szómmal,
 Vas nélkül mit értek, tudjátok bizonyyal.

Lássuk, mit ér Kovács, ha vasat nem sújtok? —
 Kövekre de tüzet hogyha nagyot gyújtok —
 Leszsz mín dolgozzanak mind a' tíz ujjatok —
 Sokféle miveket kik a' vasból fújtok:

Kövágó — Sóvágó — Áts, és Szőlőmíves,
 Lakatos, és Kádár — Kerekes — Rézmíves,
 Ha vasat nem adok — miből leszsz Kézmíves?
 Rám voxoljatok, hát, nyílatok ha szives.

Nálam nélkül semmit, vagy keveset értek,
 Mert ha nem csalódom, 's a' dologhoz értek;
 Mindenféle eszközt, akármíhez fértek,
 Csupán tőlem vártok, és csak tőlem kértek.

Jertek, hát, Nagy Tanács' jobb 's bölcsebb Fejei,
 Lássátok, mit érnek kezem' szép mivei,
 Fontoljátok, kinek vannak érdemei? —
 Mán-túl Vas-verőnek legyetek Hívei.

(93) *Pálinka - rozsólis, 's a. t.*
főző.

Sok vas-követ hordaszsz a' hegyből kohódra,
De azért nem adok többet a' kontódra,
Mert pálinkám' ingyen nem főztem számodra;
Bohó voltam, m'ért-is adtam eddig szódra.

Iszosságod miatt még kohód is meggyúl,
Tüzetlen füstedben a' fejem is kábúl,
Gőzödben az Ember csak-nem szinte megfúl,
Ne csoszszanj', hát, ide, maradj' inkább hátúl.

Pálinkámat mikor torkodba csorgatod,
Fogad' akkor, bezzeg, ránk nem vicsorgatod;
Most már dicsekedve csak vasad' forgatod,
De, hogy Adósságod' fizessd, elhalgatod.

Ne higgye Nagyságtok, hogy reá szorúlunk,
Vas nélkül-is munkát eleget koholunk,
Segítségért reá ingyen sem borúlunk,
Hiszem, úgy ingünk' is lehúzhatná rólunk. —

Gabona, és seprő pálinkákat főzök,
Mellyekkel sok szomjú torkokat elgyőzők,
Nyavalyát másokról ezekkel elűzők,
Mihelyt kömény-magot azokba öntözők.

A' Sertéseket-is én tudom hízlalni,
Moslékommal tartván nem hagyom koplalni,
Fársangi időkbe kolbászt adok falni,
Mitől az Emberek nem szoktak meghalni.

A' Rzsólisok-is csak engem' dícsérnek, —
Szilvóriumat is, csupán töllem kérnek;
Kik hozzám reggelre útból bétérnek,
Hiszem, hogy Királyi Thronusba kísérnek.

(94) *Kortsmáros - Fogadó -
Traktér (Traiteur) Kávés,
és Billiárdos.*

Látom, kenyeremtől megakarsz fosztani,
Hiszem, pálinkádat én szoktam osztani,
Tallérokat ér'tte öszveolvasztani,
Azokból mik jutnak, néked-is juttatni.

Nincs m'ért ditsekedjél, — csak én utánnam élsz,
Hogy pálinkád keljen, csupán velem beszélsz,
Az én tudttom nélkül mégcsak nem-is remélsz,
Sőt ha nem vásárlók tőled, szükségtől félsz.

Szállóim, vendégim, száma nélkül vagynak,
Télben meleg szobát kapnak, 's meg nem fagynak,
Élelmekből hogyha útjokban kifogynak,
Ételért, — 's szállásért nálam szép pénzt hagynak.

Jó kávét-is főzök Üri vendégeknek,
Billiárdaimon játszó személyeknek,
Ki mit kíván, adok, nyújtok Ökemeknek,
'S viszont asztályossa leszek erszénnyeknek.

Rám nagy szükség van, hát, az egész Országban,
Vólt az óban, 's vagyon a' mái világban,
Vendégim is annyi mint levél az ágba,
És mint a' szelelő-juk a' nyomó zsákban.

Ki illy sok rendbéli hasznokat hajthatok,
Mindenféle Rendnek híven szolgálhatok;
Reményilem, hát, mostan bátran próbálhatok —
Királyi Koronát magamnak tarthatok.

(95) *L o t t é r i á s.*

Vendég-fogadódba nem sok Szálló megven,
 Az Útas-is inkább künn marad a' hegyen;
 Mert tarisznyájából — elég van, mit egyen,
 Hogy sem nálad mustárt drága pénzen vegyen.

Szegény Utazókat eléggé meghúzod,
 Utolsó fillérig erszénnyeket nyúzod;
 Az Or-gazdaság-is gyakran kalauzod,
 Életed' folyását abban töltöd — úszod;

De az én Vezérem a' Tündér-Szerencse,
 Senkit el nem ijjeszt, nincs mitől rettentse,
 Boldoggá tesz' sokat, csak kiki jelentse:
 Kinek kell híg kása, kinek kell főtt lentse.

Ezerenként lesznek általom gazdagok,
 Én vagyok gazdájok, nálam van asztagok,
 Szükségekről teszek ha nincs búza-magok,
 Aumerusaimról tapasztalják magok, —

Ezeket így tudva, ki szollna ellenem?
 Királyi Rang nélkül nem lehet el-lennem;
 Extrátóra kell, hát, veletek már mennem,
 'S egy jó Ambó-Ternót kezetekbe tennem.

(96) *F a - v á g ó.*

Beh, gögösen öröl, kinek malma jól jár,
 Beh könnyeden tánczol, a' ki Procentet vár!
 Ha reád szállana most a' Királyi Vár,
 Nagyobb Úr náladnál lenne csak a' Császár.

Melly sokszor fizeték, Ternódért hiába!
 Még párnám'-is oda-adtam az árrába,
 Csalódás lett bérem Reményem' fokába,
 Veszett volna Ámbód, veled, a' guttába! —

No, igaz, hogy oka nem vagy szükségemnek,
 Mert, hiszem, ha vágást ejt fejszém kezemnek,
 Tulajdonithatom csak az én szememnek,
 Valamint más hibám' balgatatag eszemnek.

Viszszatérek, tehát, már rendes munkámra,
 Éles jó fejszémeket le-eresztem fámra,
 Bizonytalan nyerést nem várok égy támara,
 Hanem darabolom fámat tsutkó-számra.

Az erdőt bójárom, gerendát deszkákat
 Hasítok, leejtvén érttek a' nagy fákat,
 Ezekkel kínálom a' tsűrös gazdákat,
 Kik belöllek róvnak barmoknak pajtákat.

Ha azért királyi-fény nem lehet bérem,
 (Sokat nem kívánván, kevéssel béérem)
 A' Rendekeket csupán csak ez egyre kérem;
 Hogy a' *Portziómat* róvják reám gyéren,

(97) *Fűrész - malmos.*

Jó Favágó szomszéd! a' fejszéje' vassa —
 Meszsze nyúl, — fámba magát ne avassa,
 Csak a' mit én adok, aztat hasogassa,
 Erdőmet — berkemet ne-is járogassa,

Szeintelen beszéd az, hogy készít deszkákat,
 Fűrészmalom nyesi azt mint a' szálkákat,
 Zsendelyem, 's gerendám', és egyéb munkákat
 Az én fűrészemmel rága kend mint mákat;

Az Áts, 's Kőműves-is csak reám szorúlnak,
 Deszkák, 's szarúfákért nyakamba borúlnak,
 Ha nem adok nekik nyakra-főre húllnak,
 'S Házak' tetejéről húllva megnémúlnak;

Létnék-való fát-is csak én adok Átsnak,
 Berkemből Asztalos - Kádár, fákat ásnak;
 Kerekes és Molnár-Mesternek, 's Kupásnak
 Mind csak én kedvezek, egynek, úgy, mint másnak.

Mesterségem', tehát, 's jó Fűrész-malmomat
 Kiki betsülje-meg, 's azzal Fő Rangomat,
 Senki nem dúlja ki nagy hasznú vőltomat,
 Fel sem cserélem, hát, Mással kalapomat.

(98) *Hajós-mester.*

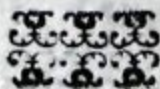
Elég nagy Parasztság azt meg nem esmérni,
 Kenyeredet hogycsak tőlem szoktad kérni;
 Nem-is szükség Mással kalapod' cserélni,
 Jobb, hogy a' fűrészes-malmodba fogsz térni.

Dirib-darab deszkád' ha én nem veszem-meg —
 Hajóm' fedelére, — majd a' nyű eszen-meg;
 Minden munkád' berét csak én fizetem-meg,
 Zsendelyed — létzedet pénzemmel váltom meg.

Én vagyok a' Hajók' nagy, 's híres Mestere,
 Tutalyok' — dereglyék', — ladikok' Vezére;
 Általam virágozik Kereskedés' ere,
 Akár Napnyúgottra, akár Napkeletre.

Hozok — viszek mindent le 's fel az Országban,
 Sót, búzát, 's bőroket rakok Niederlagban,
 Mozgásba jön velem minden a' világban,
 Mint a' termést adó nedvek a' zöld ágba.

Ezeket ki Magam, 's nem Más viszi-végben,
 Illő, hogy élhessek fényes dicsőségben;
 Remenylem-is méltán, Királyi Felségben
 Csak engem' tiszteltek friss jó egészségben.

(99) *B ú v á r.*

Örömet engedek Más' gyengeségének —
 Lássa, mi haszna leszsz dicsekedésének,
 Légyen bár béjjege azon a' mesének,
 'S Hoszsúsága, mint az Iván' énekének: —

Magok jól tudhatják Nagyságtok: a' Hajós'
 Élete' viszongó vóltat, milyen bajos; —
 Ha rád nem vigyázok, szerencséd-is zajos,
 Habok, - 's örvényektől életed-is jajos.

Hányszor nem búvok-le ér'tte a' méjjségbe;
 A' mikor repedez hajója fenékbe,
 Szüllyedez kősziklák között a' kétségbe,
 'S Látszik elmerülni örök setétségbe;

De mihelyt gyors kezem kősziklákat fedez:
 Lábam által onnét a' Hajó széledez:
 Azt úgy kormányozom — cseppet sem süjjedez,
 'S Hajós' bátorsága tüstént feléledez.

Tenger' fenekére alá csak én szálllok,
 Külömbféle helyre okosan csúszkállok,
 Elé - 's hátra addig búvok, és mászkállok,
 Valamig jó gyöngyöt, 's szép Klárist találok.

Ki méri ezt tenni? álljon - ki próbára,
 Lássam bátorságát, ne hagyjuk sokára,
 Jó szívvel fogadom estve vacsorára,
 'S Just se tartok többé a' várt Koronára.

(100) *H a l á s z.*

Sokszor segítettél a' Hajós Mesternek —

Hát én nem kedvezek több számú Embernek ?
Te csak egy nehánynak , de én sok ezernek ,
Hálóim halakat ha tonnákra vernek.

Hiszem' a' hálómmal egykor kifogtalak

Téged' - is, amidőn rád kaptak a' halak ;
Tudod, hogy a' Czethal' szájába kaptalak ,
'S Vigyázatlanságod' bűnéért szídtalak :

Köszöndd, hogy a' Czápa nem vett-bé gyomrába

Másszor-is hogy úsztál kedvetlen órába ,
Vakmerőségednek szólltam csak hiába ,
Még megérem, jutsz Te haláloed' kínjába.

Lám én Halász - Mester okoson forgódom,

Hálómmal mert előbb jól puhatolódom ,
'S Mesterségemben-is nem igen csalódom ,
Sőt sok mázsa hallal kedvemre kinlódom.

Hozok Nagyságtoknak ínyekre Kecsegét,

Szájok' íze szerént legkedvesb csemegét ;
Eszik is azt bőven, 's ikráknak elégét ,
Kinek mint jó kedve — hidegét melegét.

Pisztrang - ponty-'s - csukával töltöm a' konyhákat,

Zsákkal szórom-szeret mindenütt a' Rákat ;
Ki ne becsülné ezt ? mint a' rántottákat ?

Királyi Rang helyett nem nyerek , hát, mákat.

(101) *Pogácsa - sütő.*

Sok Kérkedékeny van ezen a' világon —
 Halász' hálója - is, látom, hogy áll tágon?
 Azt véli, hogy gyümölcs vagyon minden ágon,
 'S kellemetes illat akármelly virágon:

Nem úgy, - Halász Bátya! nem úgy van az mindég!
 Nem te vagy mindenütt a' legelső vendég;
 Hiszem, hálódnak-is fele csupa szősz - vég,
 'S Már a' bőjt-is elnűlt, a' mit vártam olly rég'.

Szagos halaiddal jobb hogy trágyázni még;
 Bárkádiban úgy poshad mint füstös helyt a' Légy:
 Kopasz Vállaidra az sincs hogy mit fel tégy,
 Tisztességes helyen, illő hát, példát végy.

— — —

Székelly pogácsámmal, imé, kedveskedem,
 Azzal az Országban szélyyel terjeszkedem,
 Jó lisztből — 's borsossal soknak tisztelkedem,
 Miért, becsületből gyakran részelkedem.

Hordom - is azt bőven ide Kolo'svárra,
 Lopják tőlem, sokan, Ó - és Új - Tordára,
 Holott több helyt vagyon mívemnek Komára,
 Titkon majmoltt tésztám' nem kis boszszújára;

De azért érdemem vagyon elég becsbe,
 Tudják a' Székellyek mind itthon, mind Bécsbe,
 Lábonnal sem botlom minden kis követsbe,
 Királyi Fényem már pislogván a' mécsbe.

(102) *M é h é s z.*

Mit ér a' Pogácsa — süttö, ha nincs' mézze ;
 Süteménnyét ha nincs' hogy' 's mivel intézze ?
 Tésztáját is ingyen szükség hogy tetézze ,
 Bár ugyan vi'sgálja Nagyságtok, és nézze.

Tésztájához csak én adok édességet ,
 Ízében a' mézzel kellemetességet ,
 Nálam nélkül , fát-is , csak kárával éget ,
 Munkájában nem ér tisztességes veget.

Illy nagy szükségedre , 's másoknak hasznára
 Méheimet gyűjtven sok számú kosárra ,
 Csak én szerzek néktek mézet Nyárról Nyárra,
 'S Általam tesztek szert ez Ambróziára.

Lépes mézemet-is igen sokan eszik ,
 Étél, - 's italjokba gyakran belé teszik ,
 Orvosságra szintűgy vegyítik, és veszik ,
 Kereskedést űznek vele, hordják - viszik.

Viaszszom' - is ezer hasznokra fordítják ,
 Külömbféle mívre szorítják - puhítják ,
 Gyertyájokat sokan abból szaporítják ,
 Fényes szobájokat szépen világítják.

Hát az áldott méhsert hányan nem használják ?
 Élet - nyújtó vólttát gyakran tapasztalják ,
 Kik, hát, szorgalmomat igazán megvallják ,
 Illő, Koronával Főmet magasztalják.

(103) *Nádméz-főző.*

Elég hasznát hallám méhes kosaradnak,
 Mellyből talám Téltre nem-is hagysz magadnak?
 Lépes mézed' nyálán, lehet, hogy vígadnak —
 Némellyek, de nekem több respektet adnak;

Mert az én Nádmézes-süvegem tartósabb,
 Minden azt előknél betsesb, és kapósabb;
 Parasztoknak - való a' tiéd, 's nyúlósabb,
 Uraké az enyim, 's sokkal-is módosabb.

Főzván azt a' tzúkor-nádból, sok Kérői —
 Vagynak, 's Kereskedők annak esmérői,
 Szerte az Országba széllyel-is vivői,
 Tsere-berét vele fojtató, — 's üzői;

Miólta az Ország eztet befogadta,
 Kelendőbb nincs' ennél az Égnek alatta:
 Rakvák a' tengerek, és utak miatta,
 Keletjével melly már a' Bort meghaladta.

Sok száz 's ezereknek van ezzel élete,
 Vele kereskedők jól élnek mellette,
 Nem cserélnének-fel semmit-is helyette,
 Nővén kinekkinek azzal betsülete.

Tisztelői többen vannak, mint a' méznek,
 Szakácsok is inkább csak enyimre néznek,
 Sütemények, vele nem tetszik nehéznek:
 Nyujtom, tehát, kezem' im' Királyi Kéznek.

(104) *Szén,-és Mész-égető.*

Béjártam az Ország' számos Várossait ,
 Faluit mezőit , 's minden lakóssait ;
 De még nem találtam olly nagy titkossait ,
 Ki úgy rejtse mívét, mint Te , 's dolgossait ;

Hiszem, Nádmézednek tiszta fejérségét —
 Csak általam kapod, 's annak fényességét ,
 Titkon lopod arra meszem' vizességét ,
 'S azzal nyered annak tettző betessségét.

Hát a' sok szenemet hányszor nem hordatod —
 Főző üstöd alá ? — 's azzal lobogtatod ;
 Szenem 's meszem nélkül fogad csikorgatod ,
 Egész fábrikádat osztán bészárhatod ;

De mihelyt követemet mészszé olvasztgatom ,
 Néked , 's Kőművesnek könnyen osztogatam ,
 Munkátokat azzal nem-is halasztgatom ,
 Hanem fáradttságtok' reménnyel bíztatom.

Szenem'-is a' végre nagy bajjal égetem ,
 Hogy Néked , és Másnak jó igyekezetem —
 Tessen , 's azzal eggyütt nőjjen betsületem ,
 Nagy hírt méltán szerzett Nevem, 's tekintetem.

Nemes származásom' vévén *Charbon* Várban ,
 Nevezetes vagyok az egész Határban ,
 Bírom a' Vidéket mind Télben mind Nyárban :
 Nem esik, hát , porba pecsenyém, sem sárban.

(105) *O l a j - ü t ő.*

Szenes fenekeddel itten addig forogsz ,
 Míg olaj-tömlőmbé láboddal tántorogsz ;
 Forró meszedtől bár izzadtsággal csorogsz ,
 Koronáért még-is hiában vigyogsz.

Kár-is megszenvedni e' Tanács' Gyűlésén ,
 Ki kén' vetni innen mészsze' hevítésén ;
 Hiszem , illy kőbori , Hazánk' épülésén —
 Nem igyekszik, hanem — inkább ledülésén :

Minap-is a' Bétsi Pólitzájok szerte —
 Szellyel Fogadókban vi'sgálódtak ér'tte :
 Mint *Carbonariust* akárki esmérte ,
 Pálczája' léggyával keresztül-is mérte.

Méltán űzhetjük , hát, béoltott mészszébe ,
 Avagy szénégető katlanos vermébe ,
 Úgy-is tébolyodott hígultt elméjébe ,
 Illek Királyságra inkább én , helyébe.

Látják Nagyságtok-is melly sok olajt ütök —
 Sajtómmal, mihellyest több magvakat gyűjtök ;
 Telnek olajommal mécsek, 's számos üstök ,
 Használják festékre sok művesek, 's Festők ;

Gyümölcs — 's plánta magvak szolgálnak e' végre,
 Melly nélkül sok Ember jutna-is inségre ,
 De, én gondoskodom, ne essen szűkségre
 Senki, — ha emeltek valami Tisztségre.

(106) *Plajbász-készítő.*

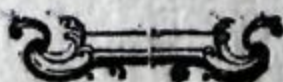
Vegye, ki szereti, hasznát olajodnak,
 Tarthatod tömve is kádját sok magodnak,
 Szélét hosszát rakd-bé azzal udvarodnak —
 Reám nézve mind-egy, -vagy add szomszédodnak.

Soha bűzhödtt rothadt szagát nem állhattam,
 Kertemből is Napra-forgóm' kiásattam,
 Apám Anyám meghólt miatta, — 's miattam
 Veszhet akárhova felettem, 's alattam.

Mennyi répa — kender — len-mag, 's faolajod —
 Annyi munkád, gondod, — 's vagyon vele hajod;
 'S még ha tartogatod, meggyúl fejed-hajod,
 Okozhatod végső Síralmad', és jajod';

De, én, Plajbászomat ezernyi hasznókra
 Készítem, 's azáltal érdemem nő sokra,
 Rajzolatúl lévén szükségek azokra,
 Kik reám szórúlnak ér'tte, nem Másokra:

Örömet is adok kicsinynek és nagynak,
 Oskolásnak akár Pictor, — vagy Hadnagynak,
 Tudós és tudatlan, — vagy tapasztaltt agynak,
 Korona-bírásra kik mellettem vagynak.

(107) *Párta, és Téli-virág- csináló.*

Katagástól magam' alig tartózthatom —
Bár ugyan plajbászod' érdemét hallgatom;
Hiszem ruházatod, és sok jó falatom —
Mind csak tőlem kerül, ha felszámítgatom.

Ehen kopározva addig futkározol, —
Eladó Pártámért míg pénzt gyűjtsz és hozol;
Plajbászod' árrával bizony hitványkozol,
Télben is hidegben nem t'om minn nyújtózol;

Jobb, hát, hogy elhallgatsz plajbászod' becsével,
Segíted Pártámat széle' szegésével:
Sinukkot rakván én-is reá tűzésével,
Majd néked-is adok pénzt, elkelésével!

Tarka virágim-is im' itt vagynak készen,
Szép színekkel játsznak füzötten egészen,
Lyányok' kebleikben állanak mérészen,
Legények-is ebből kiki párját veszén.

Gyönyörű szép Pártám Lyányok' koszorúja,
Míg aztat viseli, egynek sintsea búja,
Szűzesség' czímere — minek csak a' Buja
Szokott holtig lenni szeplős — szomorúja.

Szűzek! míg azt tisztán, 's szűzen hordozzátok;
A' fegyheteflenség száll-bé ti hozzátok;
De mihellyt e' kincset önként prédáljátok,
Örökségül többé soha sem bírjátok:

Jertek, hát, Pártáim, szálljatok Mártárára,
Lehelljete reá szűz koszorújára,
Szerezsetek neki a' Fársáng' fogytára
Kedves Férjet, — 's nékem útát Koronára.

(108) *Paszománt-szövő.*

Ha csak a' Pártától függne a' Szüzesség ,
 Az egy olly tünemény lenne, 's különösség ,
 Mintha csak fegyverben volna a' Vitézség ,
 És a' csupa könyvben állana Bölcsesség :

Jó éjszakát osztán szép Virág, és Párta!
 Tánczokat beh sok jó tánczos eljárt ,
 A' ti szépségeket már elúnta Mártha ,
 Mivel kedvellőit igen soká várta ! —

Fordúlok Nagyságtok' fényes Gyűléséhez ,
 Kik okosan szólnak kezem' szép mivéhez : —
 A' ki ezt fojtatja, gazdag , és nem éhez ,
 Csupa drágaságot tödzell süvegéhez.

Én vagyok Mestere Arany-Paszomántnak ,
 Az idő' fogai mit soha nem bántnak ,
 Velem a' kik együtt kedvek telve szántnak ,
 Szántójokból bőven aratnak, és hánznak.

Melly sok tisztelőim jönnek mívhellyembe ,
 Kik szép mesterségem' bámúlják szívekbe ,
 Rogyogó fényekkel a' midőn szemekbe
 Ritka szép szövettel ötlők elnéjekbe.

Mívemmel van rakva Királyok' tornáttza ,
 Gazdagon beszöve ágya , és mátráttza ;
 Ezekből dolgozik sok kegyes Apátza ,
 Kap fényt minden, a' mi becses van a' házba.

Tartom , hát, Jussómat a' Koronás Fényhez ,
 Nem-is ragaszkodom mulékony reményhez ,
 Minthogy Mesterségem nem vezet örvényhez ,
 Hanem a' már elnyertt Királyi Ösvényhez.

(109) *Pék, v. 'Semle, Kifli-
és kenyér-sütő.*

Jó Paszomántsövä, míg szép mived készül,
Addig szép kenyérem, 'Semlém, 's kiflim kisül,
Bégyújtott kementzém kalátsokkal hevül,
Jövel, tartsd, míg szádban melegéből kihül.

Arany-paszomántod' bátran hordozhatod,
Míg fényes Koronád' fejedbe tarthatod;
Tartsd-is meg számodra, ha vigasztalhatod
Magadat, ki ezzel olly' fennyen bízottod. —

Ha kenyérem nem sül, felsül paszomántad,
Ehezett gyomorral hasznod' mivel szántad?
Dicsekedésedet talám meg-is hántad,
Kotsányra ha téssz szert, azt is alig hántad.

'Semlémmel és vajas kiflimmel szolgállok,
Azokkal mindennap' nagy kedvet találok,
Szükség' idejében sokakat táplálok,
Reám várakozó Népeknek használlok.

Szóljon bár ellenem akárki a' Tatár; —
A' ki kenyér nélkül Télbe-Nyárba ki-jár,
Menten megesméri, hogy dolgában van kár,
Szűk állapottyában leszen szörnyű határ.

Ílly jeles hasznomat ki nem esméri, hát?
Talám a' ki eddig evett csak salátát?
Kovásszal szeretném dörgölni a' hátát,
'S étlen adni annak korpa-kenyér' haját. —

Félre, hát, tésztával tömve tölt tekenő!
Fejem, amint érzem, Korona alá nő,
Sütő-kementzémről lön testem rekkenő,
Ideje már légyek nagy Rangba bökkenő.

(110) *Klavis - Verkli - és Or-
gona-csináló.*

Ragacsos tekenőd' vondd el lábom elől,
Tésztás kezedet is billentsd sípom mellől,
Nem nagy betségbe jöttél híred-felől,
Miólta kenyered sületlen volt belől. —

Elég Sütő vagyok, kik után élhetünk,
Kenyer iránt nemcsak veled beszélhetünk;
Az sem való, hogy Te tápláld életünk'
Holott mikor tetszik magunk-is süthetünk.

Klavirom, 's Orgonám mihellyest megszollal,
Gondolnád a' mennybe repültél-fel tollal,
Ehed, — szomjad szűnik, laktál bár sütt hallal,
Vagy akármi egyéb sületlen csipóddal.

Zengő húrjaimnak pengése illető,
Szív'-bánatját búját gyorsan elűzető,
Lélek' komorságát jóra ébresztgető,
Víg elmét, és testben friss vért élesztgető.

Csak én mulattatom a' keserveket,
Vidítom borongós elmék' bús sziveket,
Vígasztalom sokszor az öreg Szűzeket,
Idő töltést adván gerjesztem kedveket.

Klavis — 's Orgonámat most, hát, megzendítem,
A' hideg sziveket azzal felhevítem: —
Hogy szép Mesterségem tetsző, — erős hitem,
Mellyel Királyságra magamat repítem.

(111) *Enyv-főző.*

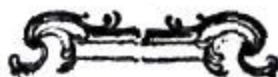
Ne igen repüljen Dédalus' szárnyával —
 Klavir-Mester Uram ! félő, hogy sípjával —
 Lefelé húll, 's öszve-omlik dupéjával,
 Muzsikája sérül alsó hátúljával.

Enyvemet, mint látom, nagyon vesztegeti,
 Mit sípjára mázolt, szárnyára keneti,
 Máséval kérkedni felettébb szereti,
 Ki magát művemmel igen hánnya-veti.

Énnékem köszönje hogy enyvemmel győzőm,
 Szép mesterségére a' Lábokat főzőm;
 Ha szükségét ebben én meg-nem előzőm,
 Hasznát, 's Szerencsáját azzal elmellőzőm.

Mit tud a' Klavíros Enyv nélkül dolgozni,
 Ezer szelettyűket kell néki fóltozni; —
 Asztalos, és Nyerges nem mérnek átkozni,
 Kiknek műveikre enyvot szoktam hozni.

Tiszteljen, hát, Minden, kinek az enyv tetszik,
 Valamig a' Párkák életét elmetszik;
 Hasznaiinnak száma nemcsak két három czikk,
 Esmerje-meg mostan vagytok itt' Valakik.

(112) Szappanyos.

Soha se voltam jól e' rossz Szomszédommal,
 Most se ferek tőle hamvas puttonommal,
 Úgy, és elannyira kérkedik éhommal,
 Mintha játszott volna pálinkás korsómmal.

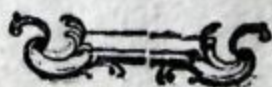
Ámitó beszéded mennyi *fictiót* költ!
 Hazugságaidal az Utsza is eltölt,
 Üstöm is miattad már nehányszor ledőlt,
 Szappanyomra enyved mert rossz gőzöt süvölt.

Tudom, ki vagy, cséltsap, megloptad Apádat,
 'S Enyves kezeiddel rám kented a' Vádat,
 Ha még-is itt csevegsz, szappanyommal szádat
 Úgy bétömöm, hogy le-szeleled ruhádat.

Nemzettségem Nemes, nem mint tiéd, hitvány,
 Melly még Printzekre-is hírével pittyet hány;
 Dicső Eleimről lévén, hát, maradvány,
 Százszor különb vagyok mint akarki, és hány.

Mesterségem' hasznát, 'a mivét nem számlálom,
 Tudják azt a' Fáták, — csak azt *perórálok*.
 Hogyha Szappanyomnak becsét nem találom,
 Szappanyomnak árrát töstént *eleválok*.

Királyságra pedig, imé, számot tartok,
 Velem ellenkezőt hogyha nem akartok;
 Külömben boszszúkat reám ha vakartok,
 Annyit nyertek vele mint Csíkjával *Bertók*.

(113) *Tubákos.*

Itt van a' pixisem, jó Szappanyos szomszéd,
 De ne gondold, benne mit látsz, mind a' tiéd;
 Szippancsál belőle, üstöd' mozgasd odébb,
 'S azután ballagjál, 's illancsál-is tovább.

Orromat tekerő Szappanyod' dög szaga
 Fein Organumom' bódító maszlaga;
 Mihelyt faggyús lábad innét elballaga,
 E' Nagy Gyűlésnek-is feltisztult csillaga.

Nagyságtok-is nem riom, mért szenvedték eddig,
 Én nem tudnám túrni bár Húshagyó Keddig;
 Az illy per's-bűz szagú Faggyasokat addig
 Nézik-el közöttünk, bémázol valámig.

Fínum Tubákomat, 's füstölgő Dohányom'
 Nem azért szárasztom, és a' Napra hányom —
 Hogy Disznó' orrára hulljon pátzolmányom,
 Tartom másoknak, kik kedvellik bálványom'.

Szereti-is kiki az én Tubákomat,
 Nem rázom hiába orros abrakomat,
 Urfiak keresik dohányos zacskómat,
 Kis-Aszszonykák lesik pixises tokomat.

Kezet, tehát, ide, nagy Tubákos Orrok,
 Pátzommal Orr'tokba mihelyt belé-forrok,
 Orrtókából válnak sós ugorka sorok,
 Kohókat képzeítő feketés hámorok. —

Pixisemből aki kedvére felszippant,
 Annak az agyából oszlik a' gond, 's illant,
 Füstölgő Dohányom kinek szája alatt
 Kerengőz, mondhatja hogy Koronám nem hant.

(114) *Tégla -, és Vájogvető.*

A' patvar vigye-el tubákos orrodát,
 Jobb, hogy előveszed boros kulacsodat;
 Fordítsd, hadd, öncsem-le kormos bajuszszo-dat,
 Nedvesítettsem számat, és szomju torkodat.

Miattad az Időt mind elszipákoljuk,
 Holott, mint a' Dohányt, azt úgy nem pakoljuk,
 Erdemelné hátad téglával vakoljuk,
 'S Vájoggal földjük - bé, rajta mi lészen juk.

Lássa kiki kezem - csináltta tégláit,
 Öntött és kiégett por - földem' tábláit,
 Ezekből várhatni házak' állásait,
 Paloták', 's pítvarok' erős tornáttzait.

Varak, és Városok utánnam épülnek,
 Mert Kőművesek is állásoman ülnek,
 Ha téglá nincs' Házak miből is készülnek,
 Haneha a' Hegyek köveket - is szülnek.

Nem kevesebb hasznot hajt az erős Vájog,
 Nézze - bár akárki ha nincs' szemén hájog,
 Melly téglához képeest noha olly mint tájog,
 Becsülete-m tőle még-is függ, és nem lóg.

Szeretném, hát, látni râm ki fenekedik,
 Erdemes volttomról ki kéttségeskedik?
 Hasznos mesterségem nem ingyen kérkedik
 Koronával, a' melly Főmre kerekedik.

(115) *Pipa - csináló.*

Ott lehet a' téglád, ha nincs' Kőművesed —
 Kőművesed' pedig hiában is lesed —
 Ha pipát nem adok — bár ugyan keressed :
 Így, hát, szóló helyett léssen csak egresed.

Az Ács - 's Kőművesnek pipa kell szájába,
 Mellyel mész-porait ritkítsa torkába ;
 Ez nélkül a' Munkás dolgozik kínjába ,
 'S készebb hagyni dolgát félbe - harmadába.

Pipa nélkül viszont az áldott jó Dohány,
 (Melly a' Teremtőtől drága nagy adomány)
 Kitől használtatik ? nincs' semmi csinálmány,
 Melly azt kipótólja, más olyan alkotmány.

Szobákban dolgozók , Útazók, 's sétálók —
 Akármilyen dolgokban szerte-szétt-járkálók —
 Pipám nélkül üres parádét csinálók ,
 Kedvetlenek, mint a' háló nélkül, a' Pók.

Hát még a' Vers-írók, milyen Tudósokká ! —
 Lésznek, ha pipámnak szívják füstjét, soká :
 Ovid - Virgyil' - Horátz' Verse'k fontosokká —
 Csak azért váltak, hogy lettek Pipásokká ? ! —

Formáját Pipámnak gyönyörű'n alkotom ,
 Szép proporcióra addig nyomogatom ,
 Míg annak szűk száját jól kiszabogatom :
 Ez által várom, hát, Fényes állapotom'.

(116) *Kas-gyékény -, szatyor, és kosár-kötő.*

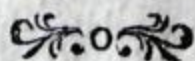
Korom-lepte pipád' addig füstölgeted,
Mígnem huszon ötöt számlál a' feneked;
Szeles időn aztat miért-is égeted;
Tudván hogy tilalmas mind Másnak, mind neked.

Pipás Fráterekül a' kik múlatoztok,
Gondatlanságtokkal gyakran kárt okoztok,
Öröm 's vígság helyett bűt - bánatot hoztok,
Tűz - gyuladás miatt velünk kopároztok.

Lám az én gyékényem' 's kosaram' fonása,
(Mellynek hét Országban nem láttatik mássa)
Becsben van mindenütt, mint a' tejes kása,
'S szint' olly közönséges annak használása.

Szatyorral — Kosárral töltök szekereket,
Aszszonyok' számára tűzők ezereket,
Kissebbet nagyobbat, könnyűt, 's nehezeket,
Apróbbra — ritkábbra kötött szemüeket.

Kik, hát, használjátok, számos műveimet,
Megesmervén mostan nagy érdeme met,
Jertek! csókoljátok szatyros kezeimet,
Hagyjátok bennetek néznem Híveimet.

(117) *Virsli - töltő.*

Sehess mozgásokban izzadt lábom csorog,
 Most meg' gyékényedbe sikamlík, 's tántorog;
 Lódúlj innét vele, kezéd mit vánszorog?
 Virslim' is miattad gyomromban háborog.

Hitvány kas - veszsződdel még ma megsujtollok,
 Tréfát e' Nagy Tanács előtt most nem szollok;
 Becsületes Nevet rád nem-is gondolok,
 Bár ugyan Kosarad után puhatok.

Minden szatyrod, 's kasod csak Parasztnak való,
 Gyékényből kellene néked nyakra-való,
 Semmi más Mesterség nem olly alá - való,
 Állításom, kiki esmeri, hogy való.

Százsor külömb az én hasznos mesterségem,
 Wurst - Várából ered híres Nemzettségem,
 Gömbözt Herczeggel is Nemesi Vérésem,
 Úton, és útfélen vagyon elsőségem.

Jól tudják, Nagyságtok, kedvet hogy' találók:
 Akárkit szemközben Virslimmel kínálók,
 Könnyű - szerrel kitkit útamban traktálók,
 Másan sem élődöm, 's kedvemre sétálók;

Kinek késik otthon gondos nagy ebédje,
 Csak velem van annak fontosabb beszédje —
 Gyomrának tormával töltt Virsli segédje —
 Nálam készül, 's vagyon széltől óvó védje.

Ma reggel-is csak én, - nem Más vendégelte —
 Nagyságtokat, midőn Virslim' mohon nyelte;
 Eddig kiki tőle magát kiszeelelte —
 Királyi Rangomat korán megtisztelte.

(118) *V á m o s.*

Hohó, Virslis! meg-állj, még nem adtál vámot,
 Tudod, hogy hurkáddal tartom a' Macskámat,
 Adós is vagy, ingyen hordtad vám - tormáimat;
 Ha nem fizetsz, reád uszítom kutyámat:

Czegéresen viszlek-széllyel mint lézengőt —
 Vám elől elszökő szemtelen kerengőt,
 Még a' Póliczáj - is üldöz illy' czellengőt:
 Vagy néki, vagy nékem adj, hát, taxát, pengőt.

Im', látják Nagyságtok, milyen falcidia —
 Történik a' Vámban, ha mind Nemes' fia;
 Az illy exemtio káros per omnia,
 Legyen hát ér'tem a' Vámos, — Csizmadia:

Éjjel - nappal mindég szüntelen strázsálni,
 Minden hitvány Virslist rendre megvi'sgálni —
 Én nem győzők, 's soha ki sem tudom állni,
 Lássá, ki szereti a' Vámmal próbálni;

De mivelhogy kényes a' *Válédiktzió*,
 Könnyen válván abból még kutya - *portzió*,
 Csak azért esdeklem, ha *Restaurátió*
 Léssen, legyen r'ám-is egy kis *reflexió*.

(119) Ó-szeres. (Antiquarius)

A' Kutya-porcziót, hiszem, hogy megkapod,
 Ha paraszt kezeddél fenntartod kalapod',
 Király' székét, lábod, ez helyt nem is tapod,
 Vámosi körmődet bár ugyan harapod.

Lipitorságoddal, tudom, bőv kenyered,
 Mert a' félvámokból jól dagad tenyered;
 A' Mólnár 's Árendás, mit lopnak, kinyered,
 'S velek együtt, dugott ágyad' jól hevered.

Nem-is t'om m'ért lógász illy' helyen a' Vámos,
 Csalfa hamissága kinek már olly számos;
 Hiszem, mennyi piszkot minden Útas rá-mos,
 Anyira nő, mint Ló' háta, mikor hámos.

— — —
 Ő-szer portékáim becsesbek sokkalta,
 Árrokat még eddig senki sem sokallta,
 Ingó-bingó Jóim' kiki olly'nak vállta,
 Millyennek az magát mutatta, 's jóvállta.

Egyben gyűjtök ezer-féle dibdabságot,
 Ennek-is annak-is juttatok Óságot,
 Elegybéleg nagyobb 's kisebb apróságot,
 Mellyekkel sokaknak szerzek hasznosságot.

Könyveket-is hordok puttonnal Ó-szerre,
 Mert sokan kívánnak szert tenni ó-szerre.
 Szép ritkaságimat látván arra erre,
 Bámúl szemek rajta ha néz válaerre.

Nincs' Ember, a' ki nem járna az Ó-szerre,
 Legalább a' szemét veti kiki erre,
 'S ha nem megy, szükségét bízza más Emberre,
 Kiváncsiságanak főjván ott' tengere.

Csak a' Kompaktor-is hányszor hozzám-fordúl?
 Egy egy Ráritásért szeme könnyel csordúl:
 Más sem néz én reám neheztelve, 's mordúl,
 Illő, hát, Ószerem ha Thronussá ujúl.

(120) *Könyvkötő* (Compactor)

Antiquitásokban penészedő szemed —
 Látom, sokat ígér — 's nagyzolja érdemed';
 Boldog vagy hogy ilyen erős a' hiszemed,
 Melly még Thronusba-is ülteti tetemed';

De bár pártoskodjál titkon a' mojokkal,
 'S egész Ó-szer sorod teljen is azokkal,
 Minden tehetséged csak ribirongyokkal —
 Kérked, 's lehetsz Király csupán a' foltokkal.

Hallgass, hát, Új-Világ' múltékony reménnye! —
 Hiszem, Ó-szerednek bígjá, és keménnye —
 Csupa palasz-k-férgek' élő gyűjteménnye —
 Sárgasággal küzsdik, mint a' szemed' fénnye.

Lelkéndezve mit-is sunnyogsz itt' ez helyyen ?
 Betsületes Uri Rendeke vagynak mellyen :
 Van helyyed Ószeren, gyomrod hol reszeljen ,
 Fagyos kotsonyákat tálból ebédeljen.

Százszorta csinosabb, 's díszesb az én kezem ,
 Ki Tudósi észszel azon igyekezem ,
 Hogy az Embereket bölcsékké fejezzem ,
 'S Magam'-is a' setét ködből kivetkezzem. —

Horgas, hát, orrodra ! néked-is, Másnak is ,
 Kik alám verimeket kapálnak, 's ásnak-is ,
 Mert csak én lehetek a' Tanulásnak-is —
 Eszköze, 's tolmátsza a' Tanításnak-is.

Sok nyomtatott Könyvet bíznak rám e' végre ,
 Hogy aztat emeljem kellő fényességre ;
 Bé is szerzem, 's kötöm, -nyújtom bölcsességre ,
 Olvasás — Tanulás végett könnyebbségre.

A' Könyv-kötésnek , hát , nagy , 's híres Mesterre
 Én lévén , nem élek henyélve, mint here ;
 Betsülnek-is ér'tte, mindég, 's akármerre ,
 Mint ki Országunknak vagyok főbb Künstlere.

Ki-is vólna híresb, mint ki, aranyozom
 A' szép — jó könyveket, 's becseket meghozom ,
 A' Tudós Világnak terjedttét okozom ,
 'S Factori eszemmel Erdemből osztózom.

(121) *Könyv-nyomtató.* (*Typographus*)

Felettből okos vagy *Domine Compactor* ,
Hiszem , más a' *Factor* , más megint a' *Pactor* ;
En vagyok a' *Factor* , te csak a' *Compactor* ,
Kettőnkől leszsz osztán egy ügyes *Exactor* .

Ha csak aranyozod tábláját *Könyvemnek* ,
'S Titkát, bölcsességét nem veszed *Eszemnek* ,
Úgy az egész Világ tart egy esztelennek ,
'S Részesse sem lehetsz saját érdememnek .

Ne is tulajdonítsd Másét önn' magadnak ;
Mert , ugyan, ha *Könyvek* bölcsességet adnak ,
Dítséreték azért csak reám ragadnak ,
Reád pedig csupán mik abból maradnak .

Így van , ládd , a' Világ, a' *Tudóskákkal* is ,
Kiknek nagy az agyok a' *könyvtáblákkal* is ,
Az aranyozásán úsznak csak kákkal is
Nagy Bölcsék csupán a' *tituluskákkal* is ;

De , ha rázogató úszogató kergek' ,
Öszvehullnak mint a' mezei kis férgek ,
A' mi kist szívták is , mézek helyett mérgek ,
Ölélvén Ásinus' hátáról vett nyergek' ?

Eszet , hát , 's Tudományt csak a' *Könyv* belsője
Tehet , 's adhat néked , nem pedig külsője :
Úgy leszsz az : *Értelem* , 's *Okosság* böltsője ,
Mellyből fejtődzik ki a' *Tudósság* Fője .

Ezért találta-fel *Typographiámat* —
Guttemberg , a' midőn írtak 40 számot
1000. és 400-zal, adván akkor vámot
Sajtójából, mellyel követem pályámat .

*A' Conversations Lexicon*t azolta
Brochhaus, *Leiptzigh*ban, már hétszer kitolta,
 Temérdek kincseit mind belé pakolta,
 Más *Védék* a' mellyből magáét koholta.

Ma már nem-is Tudós, a' kinék az nincsen!
 Nincs-is ki az őlly'ra betsületet hincsen,
 Holott, hogy *Parnaszszus'* hegyére lépincsen —
 Vagyon elég, légyen ki csak kisség incsen. —

Újságot-is nem más, csak én *publicálok*,
 Ezzel-is másoknál sokkal fellyebb állok,
 Legyen bár nálamnál magassabb a' vállók —
 Országunk' jóvára sok hasznót csinálók.

Denique, most, ami illeti tárgyunkat;
 Ez úttal, hát, szabjuk csak ahoz magunkat:
 Kövesse *Diaetán* már Más-is útunkat,
 Nem sajnálván senki *Praesesi* vóltunkat.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

(122) Könyv - és Újság-író.

Typographiádnak becsét megismerem,
 'S ámbár kétség alá venni nem is mérem,
 De, minthogy míveddel vagy édes *Testvérem*,
Patientiádat egy kisség kikérem: —

Hisz' az Újságokat Én írom-meg tollal,
 Mikor, mi történik, 's a' Hír is megszollal,
 Te csak *Nyomtatásra* Betűket koholal,
Publicatióddal, Mást, hát, m'ert gúnyolal?

Ki, merre jár, mindig csak tőlem kérdezi:
 Mi Újság? mi történt? magába begyezi,
 Kalenderemet-is az szerént jegyezi —
 Hóld' töltét, 's Újságát abból felfedezi. —

Könyvel-is a' Hazát csupán én árasztom,
 Erszényem' e' végre gyakran megapasztom,
 Elmémet *Cultúránk* kedvéért fárasztom,
 'S Eletemet azzal naponként fogyasztom.

Nyomtatott Könyvedet, nincs', hát, m'ért fitittsád,
 Erdemed' mód nélkül Másén sokasítsád,
 Másoknak-is tüzet fazékodhoz szítsád,
 Más' verejtékével pecsenyéd' pirítsád.

Könnyü egybenrakni az Áts' építménnyét,
 Felszabni a' Takács' munkás szövevénnnyét;
 Így tálolod Te-is Mások' főzeménnyét,
 Betűszedésekkel Elmék' szüleménnyét. —

Azomban, mivelhogy, hasznót sokat tettél,
 Könyveket Sajtódból többször eresztettél,
 Én-is nem sajnálom, hogy *Praesidens* lettél,
 Méltóságba köz'ttünk nagyra emelkedtél.

Mi, engemet illet, csak ez kívánságom:
 Nyomtassad ki tüstént Könyvemet, 's Újságom',
 Ebben töltöm, 's élelem minden boldogságom',
 Írói Pályámban tartván Királyságom'.

(125) *Csillag-vi'sgáló.*

Újság Író Uram! magát miért ártja —
 Dolgomba, ki tollat Plánétámba mártja;
 Bomlott eszü véli, hogy az Játék-kártya —
 Hold- 's csillagat láthat szemén a' kis hártya;

Mert azt csupán csak én vi'sgílo, 's nézhetem,
 Mihellyest szememet felfegyverkeztetem,
 Herschelli túbussal, 's csökkel mereszthetem,
 Ritka bölcsességgel ki aztat tehetem. —

Nem hiában mondják, hogy *Plágiárius* —
 'S lopván Más' könyvéből -, vagy csak *Scribárius*,
 Innen-is onnan is csípő *Vicarius*,
 Maga Neve alatt költő *Furárius*;

A' Növelládra-is privilégizálva —
 Vagy, mert a' Hazugság nálad vagyon szálva,
 Könyved, 's Írásaid sok szintől tarkálva —
 Vagynak, de a' Fides' zárjától megválva.

Sarlódat, hát, kérlek, ne vágdd a' kévémbé,
 Mert ha a' dupédat lököm a' tsévémbé,
 Ollyant lövök rajta, hogy majd ijedtettembe
 Még magam is hullok belé siettembe. —

Az Idő' folytát, hát, csak én tudhatván meg,
 Ki kétli, Eo Rangom' most nem kaphatnám meg?
 Nap-Hold - 's Csillagokkal bizonyíthatnám-meg,
 Hogy a' Jövendő't-is mind én mondhatnám-meg.

Ki, millyen csillagzat alatt születtesék,
 Sárba, vízbe, hóba, avagy tóba essék —
 Jó előre tudom, bár sokan nevéssék —
 Hogy Jövendőlések, nálam nélkül mesék:

En lévén, hát, minden Jövendő' Nézője,
 A' Történeteknek bölcs kikémlelője,
 Megkívánom, hogy mint Csillag' — esmerője,
 Királyi Népemnek légyek Vezérlője.

(124) *A' Jövendő-mondó,*
vagy-is Néző.

Ástrolábiumod, látom, nagyot hágott,
 Herschelli csőiddel csillagokba vágott;
 Talám a' fogadba a' nyú belé rágott,
 Hogy szűk Perspektívád lát hosszat, és tágot.

Ha jól megvi'sgálnád, mely keskeny határa —
 Látásodnak, ülnél alfeled' falára;
 Morzsa Esméreted' szűk horizonjára
 Nem bíznád magadat, a' Világ' tsúfjára:

Még csak azt sem tudod, mi van lábad alatt,
 'S már is Nézőtsőddel elméd Égbe haladt;
 A' Felhőkben járván, minden kis gőzfalat,
 Gyanítod, hogy tátott szádban Virsli falat.

Beh viszket a' talpod, hogy helyt nem maradhat,
 Kóborgó eszeddel szerte-szétt fáradhat;
 Szállást, néked, utóbb, tám csak a' Hóld adhat,
 Honnan tántorodván nyakad megszakadhat.

Nem elég, hogy estél gyakran a' verembe,
 Fényes Csillagiddal lévén, ülvén szembe;
 Tartok tőle, hogyha rögzöl nagy hiszembe,
 Szúrkos hátuljoddal rogygansz ketretzembe.

Jövendölésidet, hát, miért számlálsz?
 Titkon Bölcsességem' titkát affektálsz;
 Hiszem, azt sem tudod, hol van arany tálsz,
 Mint Néző, én látom; de te nem találod;

Mindenféle Kincsek akárhol rejteznék,
 Intésemre mindjárt előmbe férkeznek,
 Hívásomra elő ugrálnak, 's érkeznék,
 Mit nem tehet senki, bár kik igyekeznek.

Tudják ezt Nagyságtok, kiknek kincset hoztam,
 Hegyet, barlangokat gyakran béútoztam,
 Bölcsesség' helyein addig múlatoztam,
 Míg annak titkából gazdagon osztoztam;

Ezért vagvok híres, 's betsben a' világon,
 Betsületem ér'tte bőv, és van is tágon,
 Megmondom: hol van kincs, fa' tövén, vagy ágon
 Földben, falban, jukban, fűben, vagy virágon.

Fut — szaladgál hozzám mindenféle Köz-Rend,
 Úri, avagy Szegény, ha láthat-is örvend;
 Jutalmat, és hálát ezért kiki r'ám kend,
 Valaki csak tőlem Útasitást kérend.

Jó, és rossz Szerencsét, ha kell, megjelentem :
 Kőrmömet mihellyest olajjal megkentem ,
 Kartol-is, kik kérnek, azonnal megmentem ,
 Mert még a' Tolvajt is szaváról érntem.

Érdemem nemcsak ez, több még százszor ennél ,
 Kedvességben vagyok lakottnál, étlennél ,
 Jövönél — menőnél — útasnál — mindennél,
 Mert Jövendőt tudok, 's mondok, míg elmennél.

És a' mit megmondok, mind bétellyesedik ,
 Nappal úgy, mint ejjel, 's mikor estveledik ,
 Akar kiviláglik, akár setétedik —
 Tudtommal van minden, 's előkerekedik.

Azt-is előmondok, és megjövendölöm ,
 Melly'ken leszen termés, melly'ken nem a' Szőlőn,
 Próbálja meg szavam' kiki, nem hűtölöm ,
 Példával a' dolgot töstént kinyűgölöm :

Jövendölésemmel, imé, nem tréfálok ,
 Figyelmezzon Minden, csudát-is csinálok ,
 Itt, a' Király közöttünk, vele szemben állok ,
 Vele járok — ülök, Vele-is sétálok.

Találjátok ! én nem vagyok Hitegető ;
 Az leszen a' Király, ki minket éltető ,
 Az leszsz, a' ki minket valóban szerető ,
 Jövendölést tettem, úgy-é, Szántóvető !

(125) *Szántó-vető, — Föld-
művelő.*

A' Jövendőlések sokszor teljesednek,
Kivált ha jó okonn, 's jól gyökeresednek;
Helye azért úgy lesz elméskedésednek,
Ha vélekedésim azzal eggyesednek.
Jövendölés' módja kétképpen eshetik:
Eggyik, mikor *Múltból Jövő* esmértetik,
Másik, midőn *Belső Ösztönök* képzetik —
Azt, hogy közvetetlen mi következhetik;
Amaz csak *Történet'* rendeses fojása,
Akármelly *Okosnak* elmés kilátása;
Ez az Ösztöntől függ, *Érzés'* munkálása,
Nem mindentől, — 's ritkán van kitalálása.
Példát mondok: Látom a' *Búza'* termését,
Okból láthattam - meg a' következését;
De, ha sejtem titkát *Lelkemnek*, 's érzését,
Egy *Belső Sógallás* teszi kinézését:

Ezekből indulva, látom Elmésséged' :

Bizony, nem mindennel közös Bölcsességed ,
Csupán ez - is fellyebb - emel, Másnál, Téged',
Híresbbé, 's becsesbbé teszi *Nézőséged'*.

Mivel okossággal okból következést —

Húztál a Jövőre, 's tettél értekezést ;
Belső Ösztönnel-is kötven szövetkezést —

Igaz Jövendőlést tettél, 's nem Kedvezést :

Szemérmes voltommal mert bátran mondhatom ,

Hogy *Élelmeteket* csupán én adhatom ;

Elmémet azomban hogy nem-is futtatom ,

Néhány pár okokból mindjárt megmutatom ;

De, míg megmutatnám, Töletek azt kérdem :

Határozzátok-meg : Mi a' *Valós Érdem* ?

Némelly azt állítja , hogy a' Nemesi Nem ,

Tagadni ki merné ? merném azt magam sem ;

Egy becsüli csupán Birtokát, Szépségét ,

Más kedvelli erős - bátor - Deliségét ,

Viszont más, a' Formát nézi, és Épségét ,

Abban helyhezteti önnös elsőségét ;

Van, ki a' Gazdagot örzi, 's magasztalja ,

Annak örvend, ha van nála víg asztalja ,

Bámúlja, dícséri, 's pecsenyéjét nyalja ,

Minden boldogsága : ha hasát hizlalja.

Egy a' Muzsikában él, és gyönyörködik ,

Más, patyolat-rózsák között ha fürödik ,

Másik meg' a' haján mulat, 's bibelődik ,

'S ki tudja még mivel — a' míg öltöződik.

A' fukar, 's a' fösvény csak a' pénzt imádja ,

Töprénkedik, dúl-fúl , míg meg telik kádja ,

Nyakig tömi magát , mígnem kiokádja ,

Egész Világ ellen igaz csak ő' vádja ;

Keresi a' Buja — , 's űzi csélcapságát ,

Termetére bízza minden méltóságát ,

Érdemének nézi , ha önnön rabságát —

Mással háinultatja, 's éli kábaságát.

A' kevély, és Dölyfös, délczeg Lovat keres,
 Légyen bár az néki százaz, és ezeres;
 Véli hogy az Érdem csupán azzal szerez,
 Ha zörgő erszénnye arannyal fűszeres.
 Más a' Hízeltkedőt becsüli, 's tractálja,
 Csak hogy fénnjét amaz hirdesse, 's csudálja;
 Hívebb Barátját-is, ha üres a' tálja,
 Hogy el nem űzheti, csupán azt sajnálja.
 Ez gögös fejével Mindent kicsinynek néz,
 Mást, ha porba nem úsz', menten perbe idéz;
 Szelidség' fátyola rajta igen nehéz,
 Bajos, ha érinti kalapját-is a' kéz. —
 Amaz abba főzi fúrta agya' velejét,
 Hogy m'ért nem bámúlják Tudósi nagy fejét;
 Emezt negédesen feszengeti mejjét,
 Mással hogy láttassa vitézi erejét,
 Egy dicsekszik Apja' fényes czímerével,
 'S vitézsége által nyertt Nemességével,
 Más az Eleiről gyűltt Örökségével,
 Vagy Tudományára nőtt Becsületével;
 Levegői szárnyal, mások, fennúszkálnak,
 Szeretik alattok nézni, ha csúszkálnak,
 'S míg képzelt Érdemek' fokain hágesálnak,
 Önn' léhaságokban torkig benne állnak: —
 Hát, Tű, az Érdemet mikben keresitek? —
 Ha palotátokat felhőn építitek?
 Vagy ha mentéteket félválra vetitek?
 Érdemetek még nincs', ha megengeditek,
 Vegyük, míveteket, rendre, hát, próbára,
 Öntögessük, mint a' hűzát, fel-, rostára,
 Hogy kitessék abból Érdemetek' Tára,
 Szabogatván egy - egy kis Epigrammára:

Az Aranyművesnek csillogván arannya,
Véli, Kléopátra vólt a' híres annya ;

A' Harangöntőnek ha kondúl harangja,
Gondolja, hogy mások felett-való Rangja ;

Órás azt állítja — ütő - órájával
Az Ország kezébe vagyon kormányával.

Rézműves azt mondja: kongó réz-üstjével
Nem cserél akárki' arany - 's ezüstjével ;

Pléhes, ha tölcsérjét bádogból verheti ,
Érdemét magának bizvást szűrögeti ;

Fazékas ha tálát rugja korongjával,
Véli, koronát-is gyurhat agyagjával.

A' Molnár , ha teli búzával garatja ,
Gondolja , az egész Szántót ő aratja ;

Takáttsal csak kényjén beszélj, ha nincs' vásznod ;
Hiszi , hogy előtte térden kelljen másznod ;

Szabó mihelyt dolmányt, 's nadrágot tud szabni ,
Kész mindjárt érdemért üstöködbe kapni ;

Szöts a' ködmönjébe bujván, bizvást hiszi ,
Hogy az egész Telet kézen fogva viszi ;

Lakatos, zárjával zár, és kolcsával nyit ,
De azért hasznával nem ér csak parányit ?

Kötélverő, veri istrangját, 's kötelét ,
Abban fitogtatja érdeme' - két felét,

Kőműves, ha vagyon köve, és téglája ,
Hiszi , hogy ő legyen az Ország' Bírāja.

Kőfaragó, véső — 's csákányja' hegyével
Azt véli, hogy Más-is lát az ő-szemével.

Kertész' sok virágja, és zöld veteménnye
Nélkül , hogy nem élünk, erős véleménynye ;

Szakács' keze nélkül talám nem is észünk,
'S Ha nincs' köz'ttünk, - hiszi, éhségtől elveszünk;

A' Mészáros pedig véli, pecsenyében
Áll az egész Erdem, nem a' más' mívében.

Tímár azt gondolja, bogy lábunk elkopik,
Hacsak ami talpunk az övéen nem szokik;

Csizmadia, Ország' dolgain pítizál,
Görbe dikissével sokat pölitizál;

Kerekes azzal tart, hogy hegy' meredeke
Senkit fel nem bocsát, ha nincsen kereke.

Aranybányász kérked' érte' fényességén;
'S Véli, övé minden a' föld' kerekségén;

Kővágó, ha követ malomba teheti,
Búzáját, ha nincs' - is, menten örölgeti;

Kádár, az abroncsát lökvén, 's öltvén zekét,
Grátziából teszi hordódba fenekét;

Szőlőműves nem is szoll jót a' gazdához,
Erdeméből osztoz úgy, ha pálinkát hoz;

Kés-csináló, éles késivel fenyeget,
Hátára ha nem kap bársony-köpenyeget;

Köszörűs nem - is néz a' Nap' szép fényére,
Köszörülő követ tartja érdemére;

Piktor is megtartja, mint más, elsőségét,
Ecsetes kezében nevéen dicsőségét;

Patikáros hiszi fogait piszkálva,
Hogy az egész Világ ér'tte van formálva;

Orvos kérkedékeny eszével ha megcsal,
Mondja, hogy a' Beteg csak véletlenül hal;

Borbély, Kilissével akármerre jár-kél,
Mindenre rá fogja, hogy mást a' hideg-lél;

- Papiros-csináló* rongyával - is kérked,
 Erdemével sem én, sem más fel nem érhet ;
- Kalapos* azt hiszi, hogy csak úgy leszs kapós
 A' Virtus, ha a' Fő kásztor-ször-kalapos ;
- Kút-csináló* nem néz magánál elsőbbet,
 Véli, hogy másoknál lát a' kútban többet ;
- Sír-ásó* akárkit tart alábbvalónak,
 Mert csak ő vetheti ágyát haldoklónak ;
- Posztócsinálótól* - 's nyirőtől tagadni —
 Erdemét, ki meri? posztót nem fog adni ?
- Csiszár*, kardja' élit, 's annak maroklatját,
 Bírván, érdemét is tartja mint sajátját ;
- Vadászt* ne-is gondolj nagy méltóság nélkül,
 Képzeli alatta kiki fekten ül — hül ;
- Puskacsinálóval* nem tudom hogy' beszélsz,
 Puskája' csőjének hosszától ha nem félsz ;
- Puskapor* - készített hamarjába vettet —
 Fel a' Levegőbe, porát ha megveted ;
- Szita* - 's rosta kötő, becsét úgy szitálja —
 Másnak, ha érdemét más - is nem rostálja ;
- Kesztyűsnek* érdeme elég, bőv, és olyan,
 Hogy arról bűn nélkül nincsen ki mit szollian ;
- Tapeczyros*, Fejét hamar bepárnázza,
 Ha ki találkozik, hogy mívét gyalázza ;
- Nyerges*, mihelyt hátán vagyon a' szép nyereg,
 Képzeltt érdeméért többé nem kesereg ;
- Kovács*, kohójával hevíti érdemét,
 Hideg vasával más ér előtte semmit ;
- Gömbkötő* nem ingyen köti Uraságát,
 Mert sinor - 's sujtással végig hánnya magát ;

Schusternek érdeme nő a' Stiblijével,
Stiblijének pedig fényesültt színével;

Schuwichs 's tenta főző béönti a' száját,
Ki előbb - becsüli nála topánkáját;

Töcsindló, szemét mérgesen mereszti,
Ha ki becsmérelve tőjét leereszti;

A' *Tzérnasodoró*, hiszi, nincs *Mássa*,
Várja, hogy érdemét kiki nézze 's lássa;

*Keményítő*s nem vél nagyobb magánál,
Mivel a' sapótl *Más'* kezére nem száll;

Paplanyos, melegét mással meg nem osztja,
Érdemétől ha ki véletlen' megfosztja;

Strimpflikötös téltúl nézi a' világot,
A' míg érdemére nem szednek nyír-ágot;

Kefe - 's ecsetkötő a' pofádra meszel,
Hogyha ő előtte nagyobb konczra lesel;

Lóvász, versent-futva űzi nagy érdemét,
Ló-familiája — övével nem szemét;

Fűsűs egyben szövén haját Leányoknak,
Hódolásaikra tart sámot azoknak;

Parókás és Frízér fülhajakkal méri
Becsületét, 's más-is az szerént esmér;

Az *Ács* régen bírja bárdja' dicséretét;
Mire homályt nem vét, sem világ, sem setét;

Asztalos ugráló pököládácskáit
Úgy nézi mint esze' szép találmányait;

Üveges azt hiszi, hogy tiszta üvege
Egyszersmind érdeme' világos bójjege;

Gyertya-öntő s' mártó azon siránkozik
Jelessége voltán hogy más botránkozik.

A' Csokoládénak készítő mestere,
 Hiszi, hogy csak nála van az Élet' ere;
 Kéményseprő nyilván nem sokat dicsekszik,
 Talám az oldala lágy a' melly'ken fekszik.
 Festő, ha ruhádat kedvelt színre váltja,
 Magát mások felett — elsőbbnek kiáltja;
 Serfőző, úgy ítél hogy nincs' egészsége,
 Kinél nincs' serének méltó becsessége;
 A' Gipsz - figurákat - öntő - is szeretné,
 Ha magát a' Főbbek között szemlélhetné;
 Zuckerbaecker bátran 's örömet mulatoz;
 Ott, hol a' dicséret fejére harματοz;
 Csutorás nem szűnik magát magasztalni,
 Képpes a' nagy hírért szarúját aszalni;
 Esztergáros szintúgy ehen szomjon nyeli —
 Sőt a' Dicsőségért a' hideg-is leli;
 Szijgyártó, hámjait kész nyakába venni,
 Mihelyt érdeméről szokott beszéd lenni;
 Gürtler sokat ígér, 's talám meg-is adja,
 Ha rezes érdemét más elnem ragadja;
 Ötves, Fillegrános munkáit fititja,
 'S minden becsületét azokba szorítja.
 Ón-míves 's Ón-gyártó, mind-egy, 's élete-is,
 Kapsi a' tányéra, 's vagyon szünete-is;
 Flaszterező nélkül nem is hátorságos
 Jární a' Várason; akármilyen tágos;
 Parupli - csináló árnyékban-is élhet,
 Hól a' Verőfényes keveset remélhet;
 Gubás, hogy más guba nélkül nem sokat ér, —
 Mondja, mihelyt hideg, szél, és eső kísér.

Képfaragó másra nem-is néz jó szemmel ,
 Ha csak szép művéből fenytt reá nem szemel ;
Pénzverő , pénz nélkül , hiszi , hogy más , bolond ,
 Penzével gyavát is okosnak , 's bölcsnek mond ;
Metszőnek érdeme áll a' Vésőjében ,
 Jelességét rejti annak a' végiben ;
Spanyolviaszsz-öntő mást kisebbre becsül ,
 Kinek papirossán szép viaszka nem hül ;
Posta , hiszi , első , itt' és akárholott ,
 Bár ruhája Levél-hordasba rongyolott ;
Kengyelfutó , véli , hogy sebess futásban —
 All az érdem , 's semmi egyébben nem másban ,
Madarász fagyöngvét főzvé , készít lépet ,
 'S már gondolatjában Királyságra lépett ;
A' Pasztor , erdőjét őrizvé , 's Juhait ,
 Csak amúgy fitymálja a' Mások' gondjait ;
Muzsikai-eszköz — 's szerzám' készítője ,
 Véli , hogy másnak n' ncs' vék'nyobb lepedője ;
Muzsika-tanító , a' muzsika hanggal
 Gondolja , hogy másnál elsőbb , és főbb , ranggal ;
Táncz mester szőllel-is jól él , 's könnyen szökik ,
 Tudván , hogy érdemét tallérokka pökik ;
Árendásnak nincs ki hatalmát leírja ,
 Hiszem , árendába az Országot bírja ;
Kereskedő 's *Kalmár* 's sirges becsülete
 Hoszszabb , mint más' kurta hite , 's tekintete ;
Kártya-csinálónak csak Tök Kolopja-is
 Bölcsőbb másnál , ha bír Minervát szopja-is ;

- Drótozó* nem hiszi, hogy a' kinek drótoz,
Érdemével legyen hasonló a' Tóthoz ;
- Sóvágót* nem lehet Vágó—érdemétől
Fosztani, különben foszt Mást élelmétől ;
- Vashámos* büszke hogy más reá szorúl,
Pedig Vassa nélkül ő-is járhat porúl ;
- Pálinka*, az üstből torkodba úgy csorog,
Ha *Főzője*' becsén fogad nem viczorog ;
- Traktér*, *Billiárdos*, *Kávés*, és *Kortsmáros*,
Érdemjekkel, hiszik, senki sincsen páros ;
- Lottériás* nem ad Ámbót 's Ternót ingyen,
Solo lévén, baj, hogy : kilentzvennek higgyen ;
- Favágó* rég' abba főzi az elméjét,
Hogy nagy fába vágja élesültt fejszéjét ,
- Fűrész-malmos* deszkát, 's léczeket fűrészrel,
Mit más ököllel ér, éri ő azt észszel ;
- Hajós*' szerencséje nagyobb hajójánál,
Hajója pediglen hosszabb ő nálánál ;
- Búvár* bujkálódva bukik, 's búvárkodik,
Bújában búsúlva bukdos és bánkodik.
- Halász* hebe hurgyán hullatja hálóból
Halait, ha hozza hátán halastóból ;
- Pogácsa-sütőnek* érdeme nagy mindég —,
Mivel tésztájából csak kevés, 's nem mind ég ;
- Méhésznek* méhsere kedves, 's a' mézze-is —
'S Viaszsza-is, bár-ki vi'sgálja, 's nézze is ;
- Nádméz* - süvegeit, Mestere, ha önti,
Azért őt' sok mézes szájú megköszönti ;
- Mész* -, és *Szenégető*, szenével 's meszével,
Véli, hogy az Ország él csak ő' eszével ;

- Olaj-útó* elég *Olajat* ad másnak ,
Szolgál köz-haszonra, és tolvaj lámpásnak ;
- Plajbász* készítőre kinek nincs szüksége ?
Asztalosnak, *Ácsnak* 's másnak keze' vége.
- A' Párta* - és *Virtág* - csináló azt véli ;
 Sok pepecselését sok érdemmel éli ;
- Paszománt* szövőben vagyon olly gondolat ,
 Hogy más' inge vászon — , de övé patyolat ;
- A' Pek*, - 's *Kenyérsütő* , ha *Úr* , tésztájával,
 Nekem miért adós a' *Búzám*' árrával ?
- Orgonás*' sípjai fúvókba gyűltt hangból ,
 Zengik, hogy *Mesterjek* részesül nagy rangból ;
- Enyv-főző* , ragadós markával szorossan
 Őrzi nagy érdemét, mit más tart bajossan ?
- Szappanyos*' *Virtussa* habzik patakokkal,
 Ústje körül forrván maga-is azokkal ;
- Tubákos*' *Orrából* hogy számtalan érdem —
 Csepegjen, tudatik 's tudván én sem kértem ;
- Tégla* - 's *Vájog-Vető*, törtt földje' ejtését
 Olybá tartja, mint *Más* , a' *búza* - vetését ,
- Pipácsináló*, ha kezével nem gyúrná
 Agyagját, a' *Pipás* az orrával túrná.
- Kas* - gyékény - és szatyor - és kosár - kötőnek
 Jelessége olly sok , mint a' *Gomb* kötőnek ;
- Virtlis*' híre nélkül útfélen , 's éhomra
 Kinek telnék gyorsan 's kedvére a' gyomra ?
- Vámos* őrzi hídját , 's gyűjti Jövedelmét
 Az Országnak, 's abból csípi szép élelmét ;
- Ószeres*, porleptte, 's palaszkférges szerét
 Azért sugorgatja, hogy ejcsen jó cserét ;

Könyvkötő, Nagy Mester, gyakran mást-is tanít;
Mihellyest magánál nem bölcsőbbet gyanít;

Könyv-nyomtató, elmés, 's okos más' eszével,
Kivált ha orránál tovább néz szemével:

Könyv - , és Újság-író abban főzi fejét,
Hogy miként közölje a' Dolgok' velejét;

A' *Csillagvi'sgáló'* meszszelató csője,
Sokszor lábát - törő veremnek lépcsője;

A' *Jövendőmondót*, mint igazat - mondót
Becsülöm, azért, hogy szép *Jövendőt* mondott:

Mert csupán én vagyok Titeket *éltető*,
Titeket, mint Testvér, híven is *szerető*,
Élelmetek' módját bé is *szereszgető*,
Számatokra gyűjtő serény *Szántóvető*,

Ki, az arany - színű Hajnal' hasadtára,
Kezemet már tévén az Eke' szarvára,
A' Mezőt bójárom, 's szántom virradtára,
'S bé - vetem búzával mindenek' hasznára.

'S nem-csak búzáat, hanem lent, 's kendert termeszték,
A' miket ti, töllem sok haszonra vesztek,
És sok jó magvakat, miket mohon esztek,
'S szabad élésekre sokaknak ereszték;

De mivel közttetek sok a' dicsekedő,
Mivével, hasznával, úntig el kérkedő,
Egymásikra titkon nyilván incselkedő,
Beszedem még rátok leszen terjeszkedő:

Ha a' szép Természet' ezen Világában
Az Emberek' sorsát tészem komponában,
Úgy látom, hogy kiki sokféle formában —
El, és foglalatos kézi munkájában;

Társaságban élven, némellyek dolgoznak,
 Ülnek, járnak mások, kelnek, vagy útoznak;
 Fúrás-faragásban izzón fáradoznak,
 Mások kereskednek, visznek mívet, 's hoznak;

Sokféle tárgyakkal vétetvén, hát, körül,
 Kitkit az ösztöne izgat, és köszörül —
 Arra, hogy magának gyűjcsen miben örül,
 'S szerezzé élelmét, mit szájához törül;

Ezen kívánságok, szinte bé-is telik,
 Ha a' Mesterkezek mind azt megmívelik,
 Valamik az élet'-módját megnevelik,
 'S könnyítik szükségtől, mik aztat terhelik;

Hallám, hogy e' részben melly sokra mentetek,
 Szép mívetek felett megversengettetek,
 Egyik a' másikon győzelmeskedtetek,
 Reménylve, hogy érdem-koszorút nyertetek;

Nem-is ingyen vívtok míveitek mellett,
 Miket a' Sors rátok, kedvéből lehellett;
 De, hogy magatokat még-is hitel felett
 Nagyra ne tarcsátok, szoltok vagy két Felet:

— — —

Tárgya Diaetánknak csupán csak ez lehet;
 Hogy próbára végvük: ki? mennyire mehet?
 Hasznával, Hazánknak mit és mennyit tehet?
 A' Társaság abból, mi jót 's hasznót vehet?

Ki légyen hát méltó -, 's Királynak érdemes?
 Országunk' Javára vigyázó és szemes?
 Buzgó a' köz Jóra, szelíd, és kellemes?
 Munkás, józan, és hív, 's Lelkére-is Nemes?

Minhogy pedig kiki kedvez csak magának,
Tartván több érdemét Tulajdonságának,
Vélném szükségesnek Nagyságtok' Voxának
Egy nagy megfontolást tenni - fel tárgyának:

— — —
Minden mesterségnek, 's mívnek becsessége
Függ attól, hogy arra kinek mi *Szüksége*? —
Haszna van - é abban, vagy *Gyönyörűsége*?
Melly három pontokban áll-is kedvelltsege.

Ez határozásból lehet megjegyezni:
Hogy azt a' mi *Gyönyör*, legalól kell nézni,
A' *Hasznost* fellyebbre kelletik tetézni,
A' *Szükségest* pedig legfőbbnek intézni;

Gyönyörűségesnek azt lehet tartani,
A' melly érzésünket szokta lobbantani,
Szép és kellemetes tárggyal mulasztani,
Örömré 's vígságra gerjesztve hajtani;

Illyen a' szép hangok' gerjesztős érzése,
Gyönyörű tájékok' festése, 's nézése,
A' testi ingerek' fel - felébredése,
Fényes élet, 's buja módik' kedvellése,

Hasznosnak tarthatni, a' melly lakhellyünket,
Szerzi, 's szolgáltatja új öltözetünket,
Őrzi, 's nem hervasztja jó egészségünket,
Tart Kommodításban akárhol bennünket.

Úgy a' Testi mozgás, 's munkánk' mérséklése,
Ruházatunk' könnyű 's módos megszerzése,
Bőven bizonyítják, hogy lehet tetszése —
Mind azoknak, 's helyyes, 's illő-is élése. —

*Szükségesnek tartom: ha van jó Lakásom,
Bírni, a' mi nélkül nincsen maradásom,
Mindent megszerezni ami tartozásom,
Mellytől függ élelmem, 's rendes táplálásom:*

*Igy, hát a' Táplálát lévén leg elsőbb gond,
Szeretném hallani, kiki erre mit mond?
Olly gyáva tám nincsen köztünk, 's olyan bolond,
Ki annak ellene szoll, 's azzal gúnyolond;*

*Mert ugyan mi vólna, mi azt kipótolja?
Tám ha ki éhségtől virágját szagolja;
Az éhezést nincs ki rólunk elrabolja,
Senki azt magáról bizony el-nem tólja.*

*Mit ér minden zengő hárfád, ha kenyered —
Nincsen, mellyel gyomrod' jó kedvel kevered;
Mitől tánczol lábad, ha üres tenyered:
Búza nélkül nem t'om élted' hol hevered?*

*A' Hasznos, ez szerént, és Gyönyörűséges,
Jó - is, múlható is, de jobb a' Szükséges;
Amazoknak becse még hát csak kétséges,
Ez utóbbi mindég velünk szövetségés. —*

*A' sellyem paplanyok, 's a' frizúrák hajak,
Szép patyolat ortzák, 's pirosított ajak,
Mind hát csak múlhatók, de lehet is jajok,
Mihelyt búzám' szúke érezteti bajok'.*

*Ki, hát, mellyik Ember, vagy Világ' lakossa —
Lehet, ki nem kíván lenni osztályossa —
Búzámnak? mit óhajt naggya és okossa —
Az egész Országoknak népe, és várossa?*

Gazdag tárházamra Királyok szorúlnak,
 Elelmet a' Nepek csak töllem koldúlnak,
 Minden Rangok ér'tte nyakamba borúlnak,
 Ki után életjek nyúlnak és ujjúlnak.

E' végre a' földet szorgosan művelem,
 Búza asztag mat sok számra nevelem,
 Mindennek a' közös életre rendelem,
 Azzal művemet is köz Jóra szentelem;

Szántom is víg szívvel, illy célból a' mezőt,
 Mellynek terméséből tartok sok éhezőt,
 Jámbort, gvűlölködőt, 's mással ellenkezőt,
 Bekességest, avagy velem megegyezőt;

Boronálom osztán, és megegyengetem,
 A holott darabos el el-teregetem,
 Bőv termésre aztat jól elkészítgetem,
 Emberek' szükségét, 's ehket enyhitem:

Míg e' munkáimat rendre mind megtenném,
 Búzám' is száráról sarlómmal levennem,
 'S majd szép fehér lisztté aztat mégörleném,
 'S kerekded czipóját zsengejéből enném:

Már az -előtt sokkal a' földnek jó nedvét —
 Szaporitom, zsíros trágyákat szórván szétt:
 Azokkal segítem, 's nyerem kövérségét
 Bővséges termésre izgatott készségét;

Az áldott essőzés osztán megfereszti —
 A' jó termő magot, bontja, és senyveszti,
 A' Levegő fejtí, 's csírába ereszti,
 'S a' rásúgárló Nap' melege éleszti;

Míg a' Bölcs Természet' e' titkos munkája —
 Fojdogál, megnyílik szívem' két táblája,
 Égre emelkedő Lelkemnek hálája —
 Ezt sugja, hogy *Mező az Élet' pályája* ;

Holott a' fenn lengő Pacsirták' zengése,
 A' rügyező fáknak — 's füveknek jövése,
 Hirdetik mindennek, hogy örvendezése,
 Csak Istenben lehet, kinek tereintése,

Majd a' Nap' melege' tikkasztóbb hevében,
 Midőn a' Madárka lankad énekében,
 Barmaimat hajtom a' fák' erdejében,
 Kristály színnel játszó patakok' menttében.

Ottan egy keveset szunnyadván, 's frissülvén,
 Legelőről hívom barmomat, felülvén,
 Újra mozgok, dolgos kezekkel készülvén,
 Valamig munkámtól szünök megenyhülvén.

Mihellyt a' Jóltévő Nap már megérleli —
 Búzám, és sarlóm aztat leszeldeli,
 Legottan behordván, kezem úgy rendeli,
 Hogy Csűröm, 's Asztagim dugúljanak teli ;

Ki csépelem osztán Háznépem' számára,
 Szórva, 's kiszemelve hordom - ki vásárra,
 Küldözöm az egész Ország' határára,
 'S mindennek juttatok abból illő árra ;

Kedve ellen kinek van, hát, mí vességem ?
 És kinek nem tetszik munkás serénységem ?
 Hogy panaszkodjatok, nem látom véttségem',
 Talám Tí rontjátok inkább békességem' :

Kik a' kész Búzához ingyen jutottatok,
 'S a' munka helyett - is gyakran tánczoltatok,
 Könnyű élet móddal felkapaszkodtatok,
 'S kész szerzeményimből bátran vígadtatok;

Tí, kik csak a' léha ceremóniákon —
 Kapkodtok, és éltek a' puha párnákon:
 Kik hiszitek: füge terem minden fákon,
 'S öszve dugott kézzel nő búzatok zsákon;

Hát, te okos *Mólnár*! mind ezekre mit szólnsz?
 Zsiliped hogy felnőtt, velünk nem-'s gondolsz?
 Tám te-is búzámmal titkolódzva osztasz?
 Vagy valami fortélyt én ellenem koholsz?

Látom a' kövedre búzám' nem hullatod,
 Mivel hírem nélkül üres a' garatod,
 Ha üres garatod, 's búzám' sem aratod,
 Malmod' zörgésével magad' hogy' múlatod?

Mire iregsz — forogsz te is a' malomba —
Kővágó! ha köved búzát nem kap nyomba; —
 Ha kukuritzámat nem kapod azomba —
 Ott lehet a' köved, 's ülhet a' suttomba.

Szakács, 's *Tzuckerbekker*! ha nincsen lisztetek,
 Tudtatom kívül hogyan sül süteményetek?
 Talám óhajjtátok ti-is hogy veletek —
 Találkozzam, 's legyek még körülettetek.

Pék, és *Kenyérsütő*, hát, ti, mit szitáltok?
 Süteményetekből ritkátskán kínáltok;
 De bár *Pogácsással* szövetségben álltok,
 Búzám nélkül velem nem sokat tréfáltok;

Tám a' *Serfőzőre* bizvástabb tekintek ,
 Hiszem , hogy vizébe ha komlókat hintek ,
 'S üstjéhez árpámmal közelebb lépintek ,
 Seres kantájára nem hiában intek ,

Mert néki is tőlem függ nagy szerencséje ,
 Árpájával nálam telvén meg pinczéje ,
 Földemben is terem borsója lencséje ,
 Seréhez-is elég malátás szeszélye ;

Többre nem terjedvén , szavam' bévégezem —
 De míg eltávoznám , 's öszve fognám kezem' —
 E' nagy Tanács előtt azon igyekezem ,
 Hogy Beszédem' ezen Mesével fejezzem :

Egykor a' *Has* ellen az *Emberi Tagok*
 Békételenkedtek , nagy lévén haragok ;
 Mert a' mit szerzetek , érzett csak a' szagok ,
 Csupán a' *Has* ette , Ők koplaltak magok ;

Az vólt gondolatjok , hogy a' *Has* csak emészt ,
 'S bár magok fáradnak , nem kapnak illő részt ;
 Amaz pedig csupán korog , 's mindjárt kap kész ,
 Jól él , 's mikor tetszik , kedvére-is tenyészt .

Pártot-útvén tehát (mivel búslakodtak)
 A' *Fog* mondá : hogy már élei váslortak ,
 A' *Láb* ezt : hogy immár talpai kopottak ,
 A' *Kezek* , hogy ízek egybensúgorodtak :

Mi leszsz — belöllünk , ha *Láb* nincs , mivel futunk ?
 A' czölönkös disznó' sorsára is jutunk ;
 Kéz nélkül hiába vagyon vízárt kútunk ,
 Leszsz a' *Sírhalomba* közelebbről útunk ;

A' Szem ekképp' szolla: hogy bár ő vigyázik,
 Sok strázsálás miatt bádjaitan káprázik:
 Még-is csak az haszna, hogy könnyektől ázik,
 'S egész Tél' fagyában kénytelen is fázik;

Ezt mondván továbbá: Bár én egész nap-est'
 Valamig a' Homály mindent setétre fest,
 Mindenfelé nézek, és nem is vagyok rest,
 Soha-is számomra nem jut csak egy kis nyest;

Én is, monda a' Száj, egész' nap' fecsegek,
 Torkomból kiáltok, és nem is rettegek,
 Mind szüntelen mozgok, 's étkektől recsegek,
 Még-is minden étkek elűnő fellegek;

Holott a' Lakómmal rágom, mit Has békap,
 Szám' padlása úntig-vátig sokat harap,
 'S még is üressé leszzs, mert a' gyomor kicsap,
 'S alig marad egy kis gőzötske mit Szám kap.

Az Orr-is dunnyogván, monda: bár szagolja —
 Az étkeket, de csak a' végivel tólja;
 Keresi Has' kedvét, mint jobban gondolja,
 'S még-is a' Has-Bátsi a' javát rabolja;

'S ámbár, mennyi roszsztól — büztől védelmezem,
 Akármilyen bajait üzni igyekezem,
 Még is a' jó étkek' szagát-is nebezen —
 'S ritkán kapom, 's azzal alig ölelkezem.

Mond a' Kéz továbbá: én sem nyugszom soha,
 Eleget hadrászok, kapok ide 's tova,
 Kovácslok, és alig marad egy kis koha,
 Ellenem-is a' Sors éppen őlly mostoha,

'S Bár egész határon a' füvet kaszállom,
A' kertet, es mezőt művelem — kapálom,
Sőt a' Szájan által a' Hast-is tractálom,
Fáradttságom' díjját még is nem találom.

A' *Láb*, erre, így szoll: Hát én hol futkosok?
Két Száram, belé, napestig lucskosok,
Jövők, menyek, járok, és szerte bújdosok,
Mégis semmi haszna, 's kicsin sincs, nemhogy sok;

Már az csak szép dolog, hogy én Őt' hordozzam,
És a' mit keresek, azt neki adózzam:
Magam éh maradok, kell hogy Őt' bálozzam,
Nincs' mód, hogy pusztulás miatt ne kárhozzam;

Hát én, szolla a' *Fül*, hányszor nem fülelek?
És e' süket Hasnak bajára ügyelek,
Hallgatódzva lesem, ellene a' szelek —
Honnan jönnek? 's ér'tte keményen kikelek;

Hol? 's mi veszedelem? előre meghallom,
Mit neki hasznosnak hallok, azt jóvallom:
'S bár a' Dominus Hast soha meg nem csalom,
Éteknek falatját még sem kapom, 's falom; —

E' Pártütő Tagok' pártossága között
A' *Száj*, 's *Láb* ráállta, hogy a' *Kéz* mit főzött,
A' Hasnak ne adják, 's tarcsák mint éh Őzöt,
Ettől a' *Szem*, és *Fül*, 's *Orr* sem különözött. —

A' *Fő*, mind ezeket látván fejcsóválva,
'S gondolván eszével, hogy ha csak tréfálva —
Vészi a' pártolást, a' *Tagok* megválva —
Lésznek *Hassal* együtt Haláltól megszálva:

Legottan, hát, *Ó-is*, abba töri fejét,
 Miképp' találja-ki a' Békesség' helyét,
 Tűnődve csak arra vészi az Elméjét,
 Hogy a' Pártosságnak vehesse elejét.

Ekként töprenkedve, mondja a' *Tagoknak*:
 Hogy ne szegnék kedvét nagy gyomros Hasoknak,
 Mert ha nem eléglik bűzét a' Szagoknak,
 Tulajdonithatják bajokat magoknak. —

— — —
 A' *Has*, a' szakadást mihelyt megértette,
 A' Pártos *Tagokat* maga-is nevette,
 'S bár mit a' Kéz főzött már most nem ehette,
 Egy próbára ehét még-is elszenevedte.

Dícsérvén magában a' *Fő'* okosságát —
 Hellybenhagyta —, 's tette egy egy kis korságát;
 A' bolondoskodó *Tagok'* habozását —
 Hogy látta —, érzé-is az *Ők'* zsibbadását.

Azonban lankadni kezdnek a' *Tetemek*,
 Nehezen hall a' *Fül*, — kápráznak a' *Szemek*,
 Elhaloványodnak az *Orcza-kellemek* —
 Csügged a' *Tagoknak* boszszúsos hiszemek;

A' *Kéz* nem-is mozog, a' *Láb* is tántorog,
 A' *Tagok'* ereje izzadtságtól csorog,
Láb—Kéz—Orr—Fül— és *Száj* elannyira morog,
 Hogy még a' *Boka-is Sarkából* csikorog.

A' *Láb* alig tudja egy lépést-is tenni,
 A' *Kéz* nem bírt egy mák szemetskét felvenni,
 A' *Száj* a' pépet sem győzhette már enni,
 Sem *Orr*, sem *Szem*, aztat, a' *Szájba* bétenni;

Ekkor vették-észre, hogy helyyes tanáttsa
 A' Főnek, 's — hogy a' Has a' Tagok' Szakáttsa;
 Mert, ha a' Száj nem lön a' gyomornak Áttsa,
 Nincs' m'ért osztán többé a' Torkát kitáttsa.

Ekkor tapasztalták, hogy nem helyyes az ok —
 Miért zúgolódtak, a' gondatlan Tagok;
 'S Bizonyosok lettek arról is hogy így sok —
 Oktalan tettjeknek okok voltak Magok.

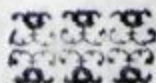
Hogy, hát, helyrehoznák szeles véttségeket,
 Töstent tevék Hashoz a' Követtségeket;
 A' Kéz leve első —, Szájba hogy etkeket —
 Tömött: friss főzetet, és süteményeket.

— — —

Ez, Mesében a' Has, én vagyok köztetek,
 A' Tagok Ti lévén, ha nincs' mit ennetek —
 Nem esmeritek-é, hogy a' szükségetek —
 Enyhül Ekem által, 's ád erőt beunetek?

Rátok hagyom, tehát, — Királyt válasszatok —
 Tagok lévén — de csak úgy gondolkodjatok —
 Hogy mint Has, és Gyomor, Én érzem bajatok',
 Kincsetek-is nálam vagyon 's asztagatok.

'S jusson eszetekbe: Titeket éltető
 Csupáncsak Én vagyok, 's híven is Szerető,
 Élelmetek' módját bé is Szerezgető,
 Számatokra gyűjtő serény Szántó-vető.

A Könyv-nyomtató felszóllal, mint Praesidens.

Hallott okaidat ha meg kell fontolnunk,
Szántó-vető! azok ellen nincs' mit szólnunk;

Gyökeres példákkal mert azt megmutattad,
Mindnyájunk' érdemét hogy felyülhaladtad:

Mivel te táplálad a' Föld' kerektségét,
Szolgáltatván kiki' rendes eleségét;

A' Te fáradttságod szerzi nyugal munkát,
Jutalmazza gondos mived szorgalmunkat;

Általad élednek minden Mesterségek,
Miknek serény kezek után van szépségek;

Általad virágzik a' Kereskedés-is,
Kezed által oszlik a' Szegényedés-is. —

Mit-is érne minden Míveinknek ága?
Ha nem fizetné azt önn' Szived' jósága;

Miből vennénk munkánk' várandó sikerét?
Ha nem látnánk benned élelmünk' Mesterét;

Ki vólna Életünk' gondos táplálója?
Szükséginknek, ha, nem lennél kiírtója: —

Pusztá lévén, tehát, minden az Ég alatt,
Ha szánkban nem lehet nálad nélkül, falat:

Gyér ott a' Boldogság, hól a' Földművelés,
Csak kéntelenségből — való munka-teles:

*Szegény az olly Ország — 's közel enyészete —
A' Szántóvetőnek hol nincs' becsülete!*

Róma is csak addig kérkedett fényével,
Míg a' Szántás - vetés vólt ott' keletével,

'S míg azt a' Föld' Népe nem robotból tette,
'S Űzni a' Fő-Bend is azt nem szégyenlette;

És mikor egy *Cató*, 's egy nagy *Pomponella*
Szántott-vetett, amint írja *Columella*;

'S mikor a' Hatalom, kézbe ollynál állott,
A' ki Zsellérjével versent-is kaszállott;

A' ki *ab aratro* — *Dictatori* Ranggal
Fénylett-, 's megelégtelt csak egy kis pásztranggal,

Beh, holdog volt a' Nép — míg *Dictator* talált
Mezőn az ekenél, 's *Boáz* a' szőrűn halt!

Solers Agricola szép nevezetével
Olly kevély lehetett, miot — Becsületével;

Mínthogy pedig ma-is csak a' Földművelő
Lehet az Országot tápláló —, 's segéllő,

'S szorgalmát ránk nézve tetézi érdemmel,
Csupán Ő — az, aki köz'ünk Fényt érdemel!

Im', hát, a' *Voxomat*, úgy, mint *Elöl ülő* —
Arra adom, a' ki Népünket *Becsülő*;

Ki munkás szorgalmát a'llunk meg-nem vonja,
Ki Boldogságunkat szakadatlan fonja,

Illő lévén hogy ki szerzi a' Bövséget,
Érdemellyen 's nyerjen köz'ünk Bőséget,

'S légyen az a' Király, ki minket Szerető,
Jövedőlés szerént, a' jó Szanlóvető.

A' Jövendő-mondó.

Jövendőléseimmal, hát, nem csalatkoztam,
 Voxomat hogy *Szántó—vetőre* halmoztam;
 Mert mint Praesidens Úr bölcsen fejtegeti,
 A' Szántót, Diaetánk, méltán-is szereti;
 Megesmervén, 's tudván, hogy csak a' *Földműves*
Lehet Országunkban az első Kézműves;
 Ki a' Föld' termését gondosan számunkra —
 Gyűjtögetvén, tartja, és osztja javunkra,
 Kinek Mívét *Virgyil — Georgikonjában*
 Szépen adta által a' *Keszthely'* honnjában!

Könyvkötő mint Fő-Nótárius.

Hallván sok érdemét a' *Szántó — vetőnek*,
 (Kihez még *Virgyil*-is állott követőnek,
 Kiről *didactitum Poémáját*, tolla
 Hallhatalan kézzel írta, 's vette róla)
 Az Ő' *Agricola* — nevére felkelek —
 Magam-is, — és néki oszlopot emelek:
 Illőnek ítélvén, hogy Koronát feje
 Nyerjen — mint élelmünk' eszköze, 's kútfeje;
 Kit valaha dícsért a' lelkes *Délillé*,
 A' ki Énekében a' Mezőt megíhlé;
 És a' kit érzéssel tellyes Ének között
 A' derék *Vanier* szívünkre kötözött!
 Jertek, hát, nagy Tanács' választott Tagjai
 Kiknél a' Szántónak fénylnék Asztagjai,
 Követvén példával itt az Okosokat —
 Vox'tok' — adásával ne késsetek sokat,

A' Pék, Vas-verő, Sívágó, Hajós, Kal-
már, Szőlőműves, Kertész, Mólnár,
Aranybányász, Pénzverő, Orvos, és
Patikárius, mint a' Diaeta' élteesebb,
és értelmesebb Tagjai közül-valók,
egyenlően felszollalnak:

Értvén bölcs beszédét a' Szántóvetőnek,
Mi-is tartjuk Ötet nem-megvetendőnek:

Mivel mindnyájunknak' szükség megesmérnünk —
Elelmünket hogy csak Tőle kelljen kérnünk.

Határozásunk, hát, nekünk-is, Tanáttsal —,
Csak ez, hogy kínáljuk Királyi Kaláttsal,

Méltóztassuk Ötet a' vártt Koronára,
'S Tiszteletét máról ne hagyjuk sokára.

Ekkor a' Felgyűlttek' nagy sokaságában
Szive kinekkinek telvén vígságában;

Szántóvetőnek-is örömkönnye csordúlt,
A' midőn az egész Tanács hozzá fordúlt;

Hálálkodó szívvel fogadta Vorokat —
Eránta mutatott jó indulatjokat;

A' Tanács' végzését, 's közös ajánlását,
Már—már úgy nézte mint érdeme' fojását;

Semmit nem kétkedett, hogy Mivét becséből
Igazolja kiki, 's Hívségét szívéből;

Nem annyira tehát, nagyravágyódásból —
Mint Jussát fenntartó czélból — 's kívánásból,

A' Koronát nyújtó Tagok' Seregéhez
Ekként hajlott, és tett szókat beszédéhez:

Örömmel fogadom Hívsegtok' zálogát —
 Tiszta Szeretetek' jelét , 's bizonyosságát ,
 A' mely , Buzgóságtok' élő Reménysége —
 Léven , léssen köz'ttünk Frigyünk' szövetségé.

Engedjék az Egek , hogy a' Békességnek
 Légyek Feje, 's Gyámja a' Népnek, 's Községnek ; —

— — —
 Mellyre a' *Praesidens*, mint *Diaeta*' Fője —
 Lett a' Szertartásnak mindjárt rendelője ;

A' Jövendő-mondót előszollította ,
 'S mint Fő-Papnak, szavát ezzel ajánlotta :
 Im' az Ország téven Király-választását ,
 Ebben állapítja-meg Határozását :

Hogy , mint törvényesen választatott Főnek —
 Koronát tégyen-fel a' Szántóvetőnek.

— — —
 Ki-is a' Koronát megáldván , 's szentelvén ,
 Mindenek' láttára fejére emelvén ,

A' Koronás Királyt mihelyt feleskette ,
 És a' *Diaeta*-is Hívségét megtette ,
 Sok foházkodások , 's *Te Deum*-ok között ,
 Reá áldásokat eképpen öntözött ;

Te, kit minden Népek tisztelnek , 's dicsérnek ,
 A' ki nélkül Mások csaknem semmit érnek ,

Fogadd el az Érdem' ezen Koronáját ,
 Mint az Ország' veled közösös osztályát ;

Légyen ez kölcsönös Hívségünk' példája ,
 Szoross szövetségünk' tartós kösziklaja ;

Légyen ez Fejeden Hazánknak védelme ,
 Szükségünkben Népünk' Őrje, 's segedelme ;

Légy Koronás Főddel , örömünk , 's vígságunk ,
 Hazánk' táplálója, díszünk , 's Boldogságunk ;

A' Véd - Angyal' szárnya Téged'-is fedezvén ,
 És a' Megeléglés rád-is terjedezvén.

A' K i r á l y.

Koronát fejemre olly czélből tettetek ,
 Hogy az tiszteletűl légyen Felettetek ,
 Kössen szövetséget köz'ttem, 's közöttetek ,
 Légyen paizs gyanánt viszont mellettetek.

Békesség , hát Néktek , Diaetánk' Rendjei !
 Buzgóságtok' ezen mostani Jelei —
 Kezesek előttem, hogy Hazánk' Fénnyei
 Vagytok , és lesztek-is Népünk' Reményei.

A' Szeretet' Lelkét szemlélvén bennetek ,
 A' Hit , és az Hívség , köt egybe veletek ;
 Mivel a' Köz Jótól lángol kebeletek ,
 Mellyért vagyon becsben nálam Személyetek.

Nosza, hát, Vigszagra Szívünk derüljen-fel,
Múlatozásunkra kiki készüljen-fel,
 Kivülről — belőlről járván alá —, és fel,
 Tanakodva lassuk, mit? 's hogy' rendeljünk-el?

Praesidens Úr nyújtsa ebben segítségét,
Nótárius Úr is mutassa készségét,
 Kiki úgy mozogjon, lássuk serénységét,
 A' dolog' menttéből várván annak végét.

Ezt fogja követni a' *Restaurátzió*,
 Egy kis *Solemnitás*, és *Gratulátzió*,
 Azután egy könnyű szerű *Órátzió*,
 És a' *Diaetához* vég — *Szalutátzió*.

De míg az meglenne, és jó véget érnének,
 Kedvem tartaná, hogy a' Kertbe bétérnének,
 A' friss Levegőtől megújulást kérnének,
 'S osztán Vendéginkkel az *Ebédhez* férnének.

— — —
 Ekkor az árnyékos fák' hús ernyőjében
 Bétérvén a' Király, 's mulatván kedvében,
 Édes Beszédek közt — sétálva, 's ülttében —
 A' Nép' Boldogsága forgott elméjében;

'S míg a' Múlattságra készültek, mind azonn —
 Vólt, miként segítsen ezen vagy amazonn;
 Bövséget Népére mi módonn halmozzon,
 Aldásával a' Föld' termése adózzon.

— — —
 Vévén Jeladását a' *Praesidens* Úrnak,
 A' Király' kedvéért egyszeriben fúrnak —
 Faragnak, metszenek, öntenek, és szúrnak,
 Ásna — vésnek — öltnek, kevernek, és gyúrnak.

Elsőbb'-is a' Szálát *Tapetzár-Mesterek* —
 És más ahoz-értő több Mester-emberek —
 Végig kipárnázták, pökdösvén tenyerek',
 Hogy annál hamarébb készüljen el szerek.

'S szűke hogy ne légyen a' padló szőnyegnek,
 Kedvezése nintsen paplan 's köpenyegnek;
 Szakgatják, rakgatják, a' *Bálás Seregnek*
 Cominoditására —: Ifjunak - Öregnek.

Luszterekért futnak, 's, jönnek *Úvegesek*,
 Vélvén lesznek ebéd utánn szükségesekek,
 Gyertyákkal a' *Mártók* jönnek nem kevesek,
 Vakolnak hol látnak jukat *Kömlvesek*;

Sietnek a' Lyányok, kiki pirosítja —
 Magát, a' Nagy *Bálra* korán módosítja;
 Hajokat 'a *Frizér* szépen kondorítja,
 Önti koszorúkba, fonja, 's sodorítja.

Az Ifju Legények szint' úgy készülgetnek,
 A' Leányok közzül tánczra szemelgetnek,
 Sokakat neveken hívnak 's emlegetnek,
 Kézfogást némely'knek már-is ígéretnek,

Ím a' *Táncz-mester*-is lábát egyengeti,
 Hurjait a' *Musik-Meiszter* billegeti,
 Czimbalmát hangztatja ottan-ott' pengeti,
 A' vígságra magát jókor készítgeti.

Egyfelől a' *Fűsűs* még mívét forgatja,
Parókás más Lyányok' vukliját akgatja,
 Másfelől a' *Szabó*, Frakkját varrogatja,
Gombkötő, gombjait arra rakogatja.

Madarász, erdőből — víg énekeseket —
 Hoza, kézzelfogván szép — és jelesekét,
 A' kik vigasztalják a' Keserveket,
 Szabad repkedéssel mulassák szíveket.

A' *Fek* sújtja 's gyúrja szép fehér tésztáját,
 Czipóval kaláttsal tömi tarisznyáját;
Pogácsás is hordja sok szép pogácsáját,
Izabella bátker hozzá — teszi tortáját.

E' nagy készüllet közt hogy *Sálvét* lőhessen,
 A' *Tarang* öntő-is forgódik sebessen,
 Rakván-ágyúkat ki ablakba szélesen —
 Palota' tornáttzin végig kétszeresen;

Már-is ropogtatja alól-is, felyül-is,
 Vigadozván a' Nép belől-is, kívül-is,
 Jókat hörpegetvén elől-is, szélül-is —
 Muzsika-is harsog itt—ott-is, körül-is.

Hordja a' *Halász-is* *Vizája'* ikráit,
 Sokféle haljának nagyjait — szikráit,
 Zsákokkal szórja bé konyhába rákjait —
 Csuka — ponty — 's ketsege —, és más darabjait.

Mészáros-is sima gyöngyös-hurkájával
 Nagy kedvet indított —, 's nyert a' kolbászszával,
 Tüdössét — májossát, *Disznója'* — orrával
 Böven megosztotta konyha' gazdájával;

A' *Szakács-is* sütés — főzéssel forgódik,
Kupta a' nyársokhoz kapkod, és surlódik,
Szakácsné — *Kuptáné* pánkókkal bajlódik,
 Azután csinosan kiki megmosódik.

Érezvén az Órás gyomrának haragját,
 A' Bélpecsenyének ásitozza szagát,
 'S lelvén a' Királyi Palotában magát,
 Várja, hogy torkára öntsenek Malagát.

A' Kádár-is űzi—fűzi a' bronzait,
 Készíti, faragja — dugdossa csapjait,
 Segíti felhúzni a' hordók' borait,
 Lotsolgatni egymás' megszomjúlt torkait.

De, hogy a' Vigasság majd még fortsább legyen,
 Az Ács, és Korcsolyás, 's Kádár, égyen égyen,
 Reáhatároznak, hogy melly'k? mi részt végyen,
 Remek művet vélek Kútcsináló tégyen:

A' Palota' egyik végső ablakából —
 Kút-csináló lenyúlt egy szivárványt fából,
 A' bort felhúzza, és az Ács hamarjából
 Fel-lök egy Cánálist, alá, csatornából;

Kádár a' csapjait belé eresztette,
 Géjét hogy abból kiki fereszthette,
 Ihatta *ad gustum*, 's széltebe nyelhetette,
 A' pohárt, nem lévén, senki sem dönthette.

Másik szárnyán alól a' nagy Palotának,
 Hol az Alsó — 's Köz Rend, sorokba állának,
 Viszont egy más módot arra gondolának,
 Hogy a' Szegények-is vígan mulatnának:

Főtt — 's sültt Virslit, 's gömbözt — ezer darabokat
 Akgatnak tzipókkal a' rúdakra sokat,
 Hoszszabbját, kurtábbját, vék'nyot, 's vastagokat,
 Úgy —, hogy kutsmájokkal hajgálják azokat.

Míg ezek itt' alatt — , és a' készülétek —
 A' Palotában is renddel megtétettek ,
 'S Kőszörűs által-is a' kések fenettek ,
 Tőstént a' Királyhoz Követek küldettek :

Kik Ő-Méltóságát Ebédre vezetnék ,
 Asztalnál Királyi Székébe ültetnék ,
 Rendelését , ha mit tenne , elkövetnék ,
 És szolgálatjában részeket vehetnék.

Mihellyest a' Király Kertből felérkezett ,
 Kiki a' *Diaetón* azon igyekezett ,
 Hogy az Illőséggel tartson , 's fogion kezét ,
 Rendre kínálhassák a' ki megéhezett.

Im' a' *Csizmadia* , mint nagy Pólitikus ,
 'S a' *Borbély* is vele, mint nagyobb Praktikus ,
 Már az Ülést osztják, hogy senki Kritikus —
 A' Helyért ne légyen, se mást Satyrikus.

Fő-Hellyét a' Király hogy foglalta , 's vette ,
 'S Szemér is Vendégin végig legeltette ,
 Édes mo-olygásra fakadván — nevette ,
 Az Etkek' fogását hogy megtekintette.

Mivel legelsőbb-is , kedvelt eledele —

(Mit tám ínye szerént, Diaeta rendele)

A' *Kaszás-lev*, csordig tájában megtele ,

'S Praesidens-is abból fogytig evett vele.

Brávó ! monda , látom , hogy udvariságot —

Tudtok , 's köttök velem igaz barátságot ;

Kedvelt *Kaszás-levem* nem vallt utálságot ,

Csak még *Agathókles* bírt illy Királyságot. —

Rakodik az asztal mind a' két oldalról ,

Peseg a' *Rák-leves* mind jobbról , mind balról ,

Már a' *Sóbafőtt-is* asztalra asztalról —

Gőzölög , 's verődik viszs' a' jó szag falról.

Jönnek a' *birs-alma* - , és *sóska-mártások* ,

Változva *tzitromos* 's *etzetestormások* ,

Édes csemcségések főjnak 's áldomások ,

Nagy *Sálvét* , 's *Vívátot* lönek kívül mások.

Harsog a' Trombita mind kívül , mind belől ,

Oszlik , a' kit gyötrött a' bú , szíve mellől ,

Öröm és vígasság lebeg minden felől ,

Az egész Palota párlik utól — 's elől.

Érkezik a' *töltött-Káposzta* bokrosan ,

Öntve téjfelesen végig , és gondosan ,

Szikszákosan rajta hors-szemek aprósan ,

Délikát' készülve *Kolosvárisosan*.

Mig a' *Főzelékek* amúgy jó-izűen —

Fognak , addig jönnek viszont két rétűen

A' jó *Bétsinálttak* sáfrányos - levűen ,

Tsirke — galamb — 's *kappan* , 's többféle szerűen.

Borjú-szegyek, 's füstöltt marha-nyelv-is készen
Bépatzolja frissek, épen és egészszen;
 Miket a' gondos ész gondolhat, és tészen —
 Mind az bőven vagyon, 's kiki jó részt vészen.

Poharakkal állnak két-két hosszú sorok,
Mellyekbe fénylenek a' jó ízű borok, —
Fördik-is egymásra minden szomjúlt torok,
Kapnak mulattságot ifjabb — vénebb korok.

Mikor már a' Szemek vígabb pillantással
 Játszodnának, 's néznék egymást mosolygással,
 A' Király' éltéért szíves kívánással
 Poharat hajtottak, 's töltek tréfálással,

Nyájas beszédek közt a' muzsika hangzik,
 Nagy zúdulásától ajtó, - 's sark pattagzik,
 Jön mozgásba Kiki, 's a' tántzra sarjadzik,
 Már-is a' Leányok' lába tsiklándozik. —

Az íny' kényje szerént meg' más étek jöttek,
 Szép kínálkozással kerülnek előttek;
 'S Míg vígságok között fogyott tálban-főttjek,
 Addig *Vívátokat* viszont kívül lőttek.

Már a' *bélpecsenye'* szagától némellyek
 Előre vídúlnak, alig kapják helyek',
 Gözzével-is tellyes szájok és hüvellyek,
 'S Fogaik recsegnek, emelkednek mejjek.

Hapsolva kapkodják a' rántott tsirkéket,
 Sült *Koppanyok'* részét, a' *malatz-börkéket,*
 Örölik ropogva nagygyát, 's kitsinykéket,
Fátzán — fogóly — rétze, és egyéb izéket.

Hajtják újra az új Király' életéért;
 Nagy poharaikat jó egészségéért,
Vívót kiáltnak egy — és másikéért —
 Ritka örömeiben mit még senki nem ért.

Öszve rágván mindent a' mit szájba tettek,
 Az ehes gyomrok már kielégítették,
 A' szomjúlt torkok is bőven beöntettek,
 Míg végre a' tészta — süt'ményre siettek.

Megtelvén az asztal viszont *tortátával*,
 Tördeli, 's faldossa kiki szomszédjával,
 Korholják fogokat jó *íros tésztával*,
Pánkó 's tsörögével, 's más borkortsolyával.

A' Király' éltéért ismét nem sokára
 Egység' poharát hajtnak utóljára —
 'S olly kedvek lett, hogy az ablakon útszára
 Mindent kihajgáltak a' Király' láttára:

Innen-is onnan-is *pujka - tzubákokkal* —
 Dobáltak, 's czéloztak *lúd-aprólehokkal*,
 Űztek játékokat ezekkel azokkal,
Galuskákat szórván le az abraszokkal.

Míg ez a' Palotán —, künn-is köröskörül —
 Szint' olly vígadozás szárnyol, 's kiki örül,
 Tombol minden Vendég, 's szájba étet törül —
 Egy egy jó *kanta bort* torkához köszörül;

Az ablakon kihánytt Sültteket kapdosták,
 Abraszostól együtt *tzibálva* fogdosták,
 Míg erőlködésből, mint az étlen Posták,
 Rágcsálások között inokat le f-sták.

A' Király maga-is édesen nevette

Az ablakból hogy ezt vígan szemlélhette;
'S látván, hogy a' vígság közös körülette —
Kedvek' szabad fékét ínyekre engedte.

Ez alatt a' Felső - Házban *kávészához* —

Fogtak, és kezdettek mások *pipázáshoz*,
Némellyek viszontag a' *Tzapárizáshoz*,
Ki ehez, ki ahoz, ki pediglen máshoz.

Ez is végezödvén, osztán Tántzra keltek,
Ugratták forgatták, a' kiket kedveltek,
Ekuszszt a' Szála' körén szökdétseltek,
Majd meg' *Minétekkel* szembe mendegáltak.

Vóltak-is nézői az ékes tántzoknak,
Tsinos test-hordással vegyűltt hajlásoknak,
Ezerféle szebb szebb páros fogásoknak,
Miket a' Király-is tarta módosoknak.

Legkedveltebb vala a' *Magyar Tántz'* neme,
Mellyben a' Leányok' szép, 's kartsú teteme —
'S a' sűgár növésű Férjfiak' kelleme —
Kitetsző vólt, 's nyugodt rajtok Minden' szeme.

Édes enyelgés közt, erre, a' Leányok —
Férjfiak' szemekbe vígan kandikáltak,
Párjokkal a' Szála' hosszában sétáltak,
Mézes csókjaikkal kitkit megkínáltak.

A' Muzsika' hangja viszont megzendülvén,
Tántzosok' vére-is arra felpesdülvén,
Kiki ireg — forog a' tántzra készülvén.
'S *Quadrillokat* jártak, szép körbe kerülvén.

Azután a' *Deutsot*, s' *Galoppot* várták el,
 Kedvétől űe sem ezt, sem azt nem zárták-el,
 Miért némellyek a' *Zsukátát* járták-el,
 Osztan a' *Kozúkot*, s' *Lengyelt* próbálták-el.

Majd megint a' párnás tántzot vették-elő;
 Bakketskék' módjára szökdécselvén-elő,
 Hogy választás szerént, a' Sors, mint rendelő —
 Párosittson' a'val kit szíve kedvellő.

Kedvekre vígadván, jöttek a' *Kötelen* —
Tántzolók, 's múlatták a' Népet képtelen
Salto mortálékkal, szökdösvén hirtelen
 Hol ki az ablakon — hol bé ajtó-felen.

A' Ház' tetejére kötelet kötöttek,
 Ketskébukásokkal végig hömpölygöttek —
 Le a' tornáztokig, 's azon ittak öttek —
 'S tántzolásaik közt Vívátokat löttek.

Megint *Tüzi Játék*, 's *Illuminátzió* —
 Kezdődött —, és hangzott a' *Gratulátzió*,
 Salve lövésekkel vegyült *Kántátzió*,
Diaetai Hommázs, 's *Kapitulátzió*.

Ezeknek utólján *Fiakat*, 's *Lyány* — *Serget* —
 Vezették-bé, a' melly eddig sem pityergett,
 Virágok, 's Koszorúk között forgott pergett,
 És a' *Fináléra* illy Játékot kezdett:

Legelsőbb-is egy víg *Húnyót-kít* játszottak —
 A' Szaluppok, 's padok alá bukkolódtak;
 Büntetésül osztán, a' kik megkapáltak —
 Húnyni kellett, 's csókot a' Kaponak adtak.

Majd a' Székről — Székre — ülés következett,
 Mellyen egyről-egyre Minden nevetkezett;
 Mert, bár gyorsan, 's frissen kiki igyekezett,
 Még-is Más' helyére bajosan érkezett.

Kezdték Kis-pénzesgyit, a' melly még furtsább lett;
 Kis-pénzen, ki? mit vett? elbeszélni kellett,
 De ha a' kérdésre, hamar, 's jól nem felelt,
 Attól a' Kérdező töstent zálagot vett.

A' Zálagok gyűltek halmozva rakásra —
 Kótyavetye szerint becsű —, 's árulásra,
 Tették csókváltságra, és házasságra,
 Adván Szalma Palit, 's Guszlit kézfogásra.

A' Palota' alján főjt a' lapoczkázás,
 Cziczefutás 's kettős és hatos kótyázás,
 Búdúfutás, bakfütty, 's égi sárkányozás,
 Tigrézés, lödőzés, bojt — és szél-laptúzás.

Míg ezek itt' alatt főjtak vígassággal,
 Addig Ő Nagyságok ott' fenn, kaczagással —
 Néztek Zálagosdit, voltak punts-ivással,
 Hallgatván, hogy a' Per főj szép kotzódással.

A' Gyűrűsgyit, viszont, a' Szála' hosszában —
 Szembekötősgyivel játszották fojtában.
 Majd a' Királyosgyit ennek utannaában,
 Tíz-tíz ki Népeit annak is fogytában.

Ílly' —és ennyi Vígűg' menttén, 's közepette,
 A' köz mulattságot Mindenki szerette,
 'S annak főjtát senki nem-is ellenzette —
 Sőt ugyan szívéből vette 's kedvellette;

De mivel a' hosszas vírrasztás, testeket —,
 'S az Álom-is kezdé bádgyasztani ízeket;
 Arra határozzák tehát tetszéseket,
 Hogy nyugtára hagynák fátadtt tetemeket;

Vége, hát, az estvét hogy éjfélt követte.
 A' Király is legott' nyugtára siele,
 'S azzal a' Vígágot bé is rekesztette,
 Példájára a' kit Más is kísérgete.

Eltért kiki, rendeltt aluvó helyére,
 Hajtván le a' fejét párnája' szélére,
 Szönyeggel — Mátráttzal borított helyére
 A' Szála' 's Palota' kül —, és belsejére.

— — —
Új Sessio. (Ülés)

Felótsúlván, reggel, az éjj' tivornyából,
 Kimosóda kiki szennyéből piszkából,
 Beszéllette ki ezt, ki azt az álmából,
 'S Részesedtek, viszont, egymás' vígságából.

Némellyik álmodta hogy a' Király' Nőjét —
 Egy szép Leányzóban látta — 's Mennyegzőjét:
 Más azt, hogy a' Királyt, mint az Ország' Főjét
 Szemlélte mint Fiát, vagy Herczegi Vőjét.

A' Király maga-is hasonlót álmodott,
 Nyugtalan volt, 's hol ez —, 's hol azzal főjlódott,
 A' Páros életről eszmélt, s gondolkodott,
 'S mint Nötelen, Növel, altában bajlódott. —

Majd Ő Nagyságához —, tiszteletet tenni,
 'S Királyi Parancsát fogadni és venni —
 Menvén a' Praesidens: kívánta érteni:
 Hogy szolgálatjára mivel kelljen lenni?

Vévén a' Rendelést, töstént felkészülnek,
 'S mint Ország' Tagjai Sessióra gyűlnek,
 A' Korhel-Levesből elébb részesülnek,
 'S osztán a' Fő-Tárgyra vég — Székeztést ülnek.

A' Király' intése ekkor csendességet —
 Parancsola, 's vára kiki Jelességet;
 Tudván, hogy a' Király szollna bölcsességet,
 A' Köz boldogságra célzó szövetséget.

Mondván: minthogy siet végére Gyűlésünk,
 'S e' nagy Diaetáról leszsz elszéledésünk,
 Az idő kívánja — mostani Ülésünk'
 Bévégezésében hogy soká ne késsünk:

Tegyünk az Országban bölcs Rendeléseket,
 Mellyek szűlnek hasznos következtéseket, —
 A' Törvények mellé derék Személyeket,
 Kik az igaz ügyben főjtassák tiszteket.

Ekkor a' Praesidens, nagy Hívatalában,
 (Mellyet viselt eddig csak *interimában*)
 A' Király, 's Diaeta által, általjában —
 Megerősítettven, lépett hatalmában.

'S Praesidensi ranggal olly' dolgokat szabdált,
 A' mikre az egész Diaeta-is rá-ált;
 A' Király lön első, ki arra vótisált,
 'S több más fontos tárgyról imígy *memorisált*:

Legelsőbb, és legfőbb: Hogy a' *Köz-Égy félyon*
Csak a' *Nemzet' Nyelvén* 's kiki azon szóljon;
Más: Hogy *Érdem* nélkül Rangot ne bitoljon—
Senki, 's Fényt is csupán a' *Virtus* karoljon:

Tarcsa becsben kiki Honnya' boldogságát,
Becsülje Hazafi —, és Polgáriságát,
Jussát az Országnak és állandóságát —
Őrizze, 's védje is bátran szabadságát.

Majd a' Hivatalok' fel — 's kiosztásában
Arra ügyeltek, hogy, kiki, állásában
A' *Köz Jót* munkálja — 's tégye foljásában —
'S Jöjjön minden, rendbe, és virágzásában.

E' végre a' *Király*, ki, földjét szántotta,
A' *Vetés'* fő dolgát magának tartotta,
A' többek' tiszteit olly' renddel osztotta,
A' mint azt az *Idő*, és *Mód* tanácsolta.

Meghatároztatott, hogy a' *Király* mellett —
Legyenek *Testőrök*, körül, alól, felett —
A' *Résidentzián* —, 's mindenik emelet
Őriztetvén — legyen reá nagy ügyelet.

Íhy' intézetképpen *Gárdistáknak* tették:
A' *Mólnárt*, és *Sütőt*, a' kik számba vették
A' lövőmenőket, 's rendre kérdezgették,
Ha kik a' *Királyhoz* útjokat térítették.

Ezeknek a' száma osztán kettőztetett
Idővel, 's közükbe több-is felvétetett;
Kiknek helyt — léteken kiki beszélhetett
A' *Királyal*, 's velle, Dolgán könnyíthetett.

Bátran érkezhethvén hozzá — , 's bízalmason
Kinek ügye forgott kurtán, vagy hoszszason ;
Melly végre a' *Király* azt olly derekason
Vitte , hogy akárki, szaván megnyughasson.

Tetszése , továbbá , magával úgy hozta ,
Hogy a' Jövendőlt, (ki Javát okozta)
Tiszteletbe tenni , 's ülni határozta,
'S *Fő-Papi* Süveggel megajándékozta.

Pénzverőjét pedig maga mellé vette ,
Titkos Tanácsosi rangba helyhezette ,
Viszont a' Bányászszal titkait közlötte ,
És a' Sóvágót - is melléje ültette ;

Korona őrzővé lett a' Császár , 's Tímár ,
Arany-Kolcsosokká : Píktor, és a' Kalmár ,
Fő Ajtón - állóvá a' búkáló Búvár ,
Kik Hivataljoknak örvendnek-is immár.

Kincs-tár-Mestereknek választák : Ónmívest ,
Halászt , Vashámorost , Lovászt , 's Aranymívest ,
Méhészt , Kés-csinálót , Fazakast , Kőmívest ,
Kerekest , Mészáros , Puskást , 's Ezüst-mívest.

Tanács' Tagjaivá tették : Paplanyossal —
Az Árendást , Ácsot , Kővágót , Hajóssal ,
Megint a' Kőszőrúst , Fűsüst , Szappanyossal ,
És a' Táncz-mestert-is az Észtergárossal.

*Nagy - , és Kis - Bírálk*á váltak Asztalosok ,
Mint kik mások felett bölcssek , 's tudákosok ,
Arbiterek köztök a' Tapezírosok ,
Überreiter osztán : Virslis , 's Tubákosok.

*Fertály-Kapitánynak tették a' Serfőzöt,
Tizedesnek mellé majd a' Flasterezöt,
Koromkeresőknek a' Nyergest, 's Enyvfőzöt,
Tűzre ügyelőknek : Kesztyüst, 's Kéménysepröt,*

*Jónak tarták azt-is, hogy a' fertályokba
Csergettyüst tegyenek új szolgálatjukba,
Kik a' környülmények szerint több ízromba
Csegetéseiket üzzék nyomról - nyomba.*

*Nótáriusságba maradt a' Könyvkötő;
Község' Órátorá leve a' Gombkötő,
Quartelly-mestersegbe ment a' Kefekötő,
Árvákra ügyelő lön a' 'Semlesütő.*

*Sáska-kergetőknek tettek Vadászokat,
A' Perceptorságba Kártyacsinálókat,
Dézmásokká viszont Szitás - Rostásokat,
Harangozó tisztbe némelly Szíjjgyártókat;*

*Szabó, 's Lottériás lettek : Divisorok,
A' Takács, és Szakács, megint Prókátorok,
Pléhes -, Rézmívessel Vice Orátorok,
A' Kupás, és Kovács; Rectificátorok.*

*Hikhekhok Uramat tették Húslátóvá,
A' Kádárt és Szőlő - mívest Borbíróvá,
Szöcsöt, Sikátorok' tisztádon tartóvá,
És a' Kötélveröt Tens Szolgabíróvá.*

*Kaszszárma - építtő Gazdáknak tétettek:
A' Pogácsa-sütők, 's más Vicék, helyettek,
Úgymint : Pipa -, 's Párta - csinálók, mellettek
Tartván a' Paruplis árnyékot felettek.*

Esküdtek levének : Vámos , Drótozóval ,
 Gyékény - 's kosár - kötő , Plajbászcsinálóval ,
 A' Tégla - és Vájog - Vető , Favágóval ,
 Letett hívségeket kötven élő-szóval.

Ejjeli Őrzővé emelték az Órást ,
 Adván segéd társul mellé a' Tsutorást ,
Lámpás - 's mécsgyújtóvá tették a' Parókást ,
 Viszont a' mellé - is Olaj - ütőt , 's egy mást.

A' Borbély pediglen arra méltóztatott ,
 (Hogy mivel ügyesség benne találtatott)
Marha - dög' idején Praxisra hajtattott ,
 'S az által mind magát — , mind mást cúrálhatott

De minthogy a' marha - dögre nagy ügyelet —
 'S *Terjedése ellen* gondos ész is kellett ;
 Arr' a' Csizmadia több dolgai mellett ,
 Mint Fő - Pólitikus , Fő - Inspector is lett.

A' melly tekintetből , ötet , mint nagy észszel —
 Bíró bölcs Tudákost , ki sokat mérészel —
 Egyszersmind emelték *Politzájnak* , kézzel ,
 De , úgy , hogyha ujja között sokat nem néz-el. —

Lakatosra , pedig , az-is bízattatott ,
 Hogy a' *Köz kincs-tár*ra készítsen lakatot ,
 Kincs-tár Mesterektől várjon mondatot ,
 Egy vagy más kölcségre közös akaratot.

*Pestis - Kommisszár*nak tevék az Üvegest ,
 És a' Spanyolviaszsz-öntőt , mint békjégest :
 Hogy amaz vi'sgállja , ha kit vél pestisest ,
 Ez , hogy pecsét alá vegye a' kétségest.

Majd ezután *Falú- és Városgazdákat*
Tettek, kiket láttak okosabbacskákat ;
Adván elejekbe Instructiócskákat
Mint administrálják allódiumkákat.

Fiscál - Directorrá lett a' Tőcsináló,
Ószeres ; és viszont a' Csillagvi'sgáló,
Az Újság-író-is ezekkel járkáló,
Kalapos, és Metsző, 's Papiros-csináló.

Billét - és Bolléta - hordozókká lettek —
Kiknek ügyes vóltiok látszván, kitetszettek ;
Oivos, hát, 's Sír - ásó, közikbe télettek,
'S Patikárosok is arra rendeltettek. —

Centumpátereknek nézték - ki azokat —
A kik mutathattak nagyobb birtokokat ;
Reménylven ; úgy nyernek csak okos agyokat,
Ha a' Birtok teszi a' gondolatokat :

De mivel szándékjok czél ellen-való vólt,
'S ez illy' kinézésre a' Király sem hajólt,
Az egész *Diaeta* inkább arra *voxolt* :
Birtok, hogy Ész' helyét ne pótolja soholt.

Tehát ezt a' Végzést hozták siettséggel :
Hogy a' *Centumpáter* bírjon eszességgel,
'S Csak az választassék annak, ki készséggel
Szoll,'s cselekszik a' KözJóért nagy 's bölcs véggel.

Czéh - , és Atya - Mester nevezeteket vettek,
Bujdosásokban, kik, nagy praxist gyűjtöttek ;
Szár az *Titulust* meg' csak azok nyerhettek,
A' kik Tettjeikkel érdemet szerzettek :

Úgy mint: *Ki-*, 's *Béjáró-*, és *Látó-Mesterek*,
 Kiknek a dologtól nem kopik tenyerek;
 Úgy a' *Dékanyok*-is, kiknek kész kenyerek
 Az, hogy a' *Legényseg* húzavona szerek.

Ez előszámlálttak' számán, 's kívül, több-is —
 Tétetvén új rangba, alsóbb-is felsőbb-is,
 Kikket nyertt *Hellyebe* iktattak elsőbb'-is,
 'S kapott *Instruction*ot rendre a' szélsőbb'-is.

— — — —

Vége lévén e' nagy *Restaurátzió*nak,
 Vége-hossza nincs a' *Gratulátzió*nak;
 Örvend kiki, mint a' *Czigány* a' vak *Lónak*
 És mint a' *Praktikáns* az új *Státzió*nak.

Senki, szép *Rangjával* nem kívánt cserélni,
 Vélte *Születése'* napját, kiki, élni;
 A' *Füst*, 's *Ambitzió*, engedte remélni,
 Hogy *Göge*' szeleről nem szabad ítelni;

Az *Ebéd'* ideje viszont közelgetett,
 De ehéről senki még sem beszélgetett —
 Felejtették! — csak hogy *Tisztségbe* léphetett —
 Ki a' személyére fényt, és szert tehetett.

Kész volt kiki, apját 's anyját megtagadni,
 Ha látta hogy azált' lehetett haladni;
 Kezdte már a' *Szöcs*-is pöszlékét eladni,
 És a' *Szizijgyártó*-is hámjain feladni.

A' *Hivatal'* gőzze kikket elkábitott,
 Szegény vérségére, *Rizka* hunyorított,
 Sőt *Hikkok* Uram, nást még meg-is szidott,
 Ha *Téne-Úr* névvel nem, 's gyérenszoilittatott.

E' sok Immunitás tehát irígységbe

Hozott és vezetett kitkit a' kétttségbe ;

'S minthogy része nem lett Soknak a' Tisztségbe,

Jöttek zúdulásba, 's nagy békétlenségbe:

Keservekben, többek, panaszra fakadtak ,

Mondván : hogy Tisztséget számokra nem adtak,

Holott bölcsességben magok-is haladtak ,

'S Alattok az észben mások leapadtak. —

Ílly' nyöszörgésekre a' Király megindúl ,

'S látván hogy keservek nem hiában dül - fül,

A' Diaeta' színén végezé: ezentúl —

Hogy méltó panaszszok ne maradjon tél-túl.

Stante Sessione, tehát , Végzést tőnek :

Légyen tekintete külsőnek — belsőnek ,

Hivatalra nézve, alsónak — felsőnek ,

'S nézessen csupán az *Érdem* legelsőnek :

A' mik oldalagos dolgok, 's mellékesek ,

A' Hivatal körül nem elégségesek ;

'S viselésére sem lesznek szükségesek

Semmi Péter-Bátya, 's czifrább Nevezések. —

Ezután, a' *Corpus Jurist* ránczигálják ,

'S abból a' mi helyyesb, tzeljokra citálják ,

Többbit pro tempore úgy quálificálják ,

A' mint aztat szebbnek, és jobbnak találják ;

Majd osztán a' *Páriz-Pápai* Szótárját —

Rántják elő, 's aztat szónként megvi'sgálják ,

'S Hogy *Praejudicium* müljon, *concludálják* :

Abból, a' mi rosszszat látnak, *expungálják*.

'S mint Érdem-kissítő azon két szavakat :
 A' *Patrocinium*, 's *Grátzia*, fattyakat
 Merőben kivonták, úgy, mint bitangakat,
 Hagyván usussokban a' megmaradttakat:

Úgy ítélvén, hogy ez kivonatott két szó
*Praejudicium*ra okot szolgáltató ;
 Mert, hiszem, az csupán azt teszi, hogy a' *Ló*-,
 Bár nincs esze, még-is légálisáltk Bohó.

Minek ott' *Grátia*, és *Patrocinium* ?
 Holott a' *Cáputban* nincsen *Judicium* ?
 Valós Érdem nélkül — csak *Praejudicium*,
 Miből ered osztán, 's forr az *Excidium*.

Más ez : hogy az merő 's csupa injuria,
 Ha az Érdem' helyét tölti a' *Grátia*,
 Szenved az Igazság' lelke —, 's incuria
 Miatt az Ország'nak nincs' hív *Haza-fia* !

Nincsen ott' Szorgalom, és jó Igyekezet
 Hol a' Méltatlanság, 's Erőszak fog kezét ;
 S ha még Irígység-is közikbe érkezett,
 A' Pátriotismus osztán kivetkezett.

Pusztúljon, hát, 's fúljon a' Nagyok' zsebébe —;
 Soha se-is merje venni az eszébe —
 Sem *Praesidens*, sem a' Király, hogy cserébe —
 Tök-kolopot tegyen az Érdem' helyébe.

Mihellyt így *ex voto communi*, Végeztek,
 Kitkit rendre —, 's sorba ki —, és megkérdeztek:
 Ha ez' Végezéssel (mellyel nem kedveztek)
Contentusok-é ? vagy miben nem egyeztek ?

Örömet jelenték megnyúgásokat,
Reménylén Jövõre Tisztbe jutásokat;
Affidáltattak-is, hogy Promotiókat
Nyernék Jövendõben új *Diaetán* sokat —

Ekkor Vígságok közt a' Király' kedvéért
Kiki fegyvert ragad, 's Tisztelet' jeléért —
Sálvé-lövéseket tesznek életéért —
'S ez lefolytt *Diaeta*' emlékezetéért.

A' Király' *Ilicet* szavára Magokat —
Ajánlván, vették szép — 's vég Búcsúzásokat,
Tették kölcsönösen hív Ajánlásokat,
Szórtak-is egymásra bokros Áldásokat.

Forrván kebeleekben Honnyok' Békeisége —
Égett kinekkinek Szívében Hívése —
Királya'hoz, 's virúlt annak dicsõisége —
Lõn-is *Te* — *Deumok* közt Oszlások'

V É G E.

oszoLVán a' népség, — kiráLy' óhajtsa —
ez VóLt: Légyen osztán nőJe' VáLasztása
a' JöVő *Diaetán*, — 's essék kézfogása —
's MenyegzőJe; Lesz-is Így-is főItatása.

Lajstrom.

1 Aranyműves.	57 Vadász.
2 Harang-öntő.	58 Puszkacsináló.
3 Órás.	59 Puskapor készítő.
4 Rézműves.	40 Szita - 's rostakötő.
5 Pléhes, v. Bádogos.	41 Kesztyűs.
6 Fazékas.	42 Tapeceziros.
7 Mólnár.	43 Nyerges.
8 Takács.	44 Kovács.
9 Szabó.	45 Gombkötő.
10 Szőcs.	46 Schuster.
11 Lakatos.	47 Schúwichs, 's tenta-
főző.
12 Kötélverő.	48 Tőcsináló.
13 Kőműves.	49 Czérna, 's fonalserittő.
14 Kőfaragó.	50 Keményítőcsináló.
15 Kertész.	51 Paplanyos.
16 Szakács.	52 Strimpfli fábrikás.
17 Mészáros.	53 Kefe, 's etset-kötő.
18 Tímár.	54 Lovász.
19 Csizmadia.	55 Fűsűs.
20 Kerekes.	56 Parókás, v. Frízér.
21 Arany-Bányász.	57 Ács.
22 Kővágó.	58 Asztalos.
23 Kádár.	59 Üveges.
24 Szőlőműves.	60 Gyertyaöntő.
25 Kés-csináló.	61 Csokoládés.
26 Kőszőrűs.	62 Kéményseprő.
27 Kép-író, v. Píktor.	63 Festő, (Färber)
28 Patikárius.	64 Serfőző.
29 Orvos.	65 Gyps-figuráns.
30 Borbély.	66 Édesség készítő ;
v. Zuckerbäcker.
31 Papiros-csináló.	67 Csutorás.
32 Kalapos.	68 Esztergáros.
33 Kút-csináló.	69 Szíjj-gyártó.
34 Sír-ásó.	70 Gürtler.
35 Posztócsináló, 's nyíró	
36 Császár, v. kardcsináló	

71	Ötves; v. ezüst-míves	99	Búvár.
72	Ónmíves.	100	Halász.
75	Flasterező.	101	Pogácsa - sütő.
74	Parupli-csináló.	102	Méhész,
75	Gubaszövő, - szűr - 's	105	Nádméz-főző,
	Czondra-csináló.	104	Szén - és mészégető.
76	Képfaragó.	105	Olaj - ütő.
77	Pénzverő.	106	Plajbász készítő.
78	Metsző.	107	Párta - , és téli Vi-
79	Spanyolviaszs sz öntő.		rágcsináló.
80	Posta.	108	Paszománt-szövő.
81	Kengyelfutó.	109	Pék v. 'semle, 's kif-
82	Madarász.		li és Kenyér-sütő.
85	Erdő, - 's legeltető	110	Klavír - Verkli - , és
	Pásztor.		Orgona - csináló,
84	Muzsikai eszközök' -	111	Enyvfőző.
	és szerszámok' készítője.	112	Szappanyos,
85	Muzsika tanító.	115	Tubákos
86	Táncz-Mester.	114	Tégla 's Vájogvető.
87	Árendás.	115	P pacsináló.
88	Kalmár, v. Kereskedő	116	Kas - gyékény, - sza-
89	Játszó kártya csináló		tyor - és kosárkötő.
90	Drótozó, és pipa - 's	117	Virslí - töltő.
	egyéb - kötöző.	118	Vámos.
91	Sóvágó.	119	Ószeres. (Antiqua-
92	Vashámoros.		rius.)
93	Pálinka, rósólis, -	120	Könyvkötő v. Com-
	's a' t. főző.		pactor.
94	Korcsmáros - Foga-	121	Könyv-nyomtató, v.
	dós, Tráktér, Ká-		is Typographus.
	vés - Billiárdos.	122	Könyv-, és Újság-Író.
95	Lotteriás.	125	Caillagvizsgáló.
96	Favágó.	124	Jövendő - mondó, v.
97	Fűrész-malmoz.		Néző.
98	Hajós - mester.	125	Szántó - Vető, vagy
			Föld - művelő.

BIBL. CENTR. UNIV. CLUJ

Nr 28867 1967

